

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

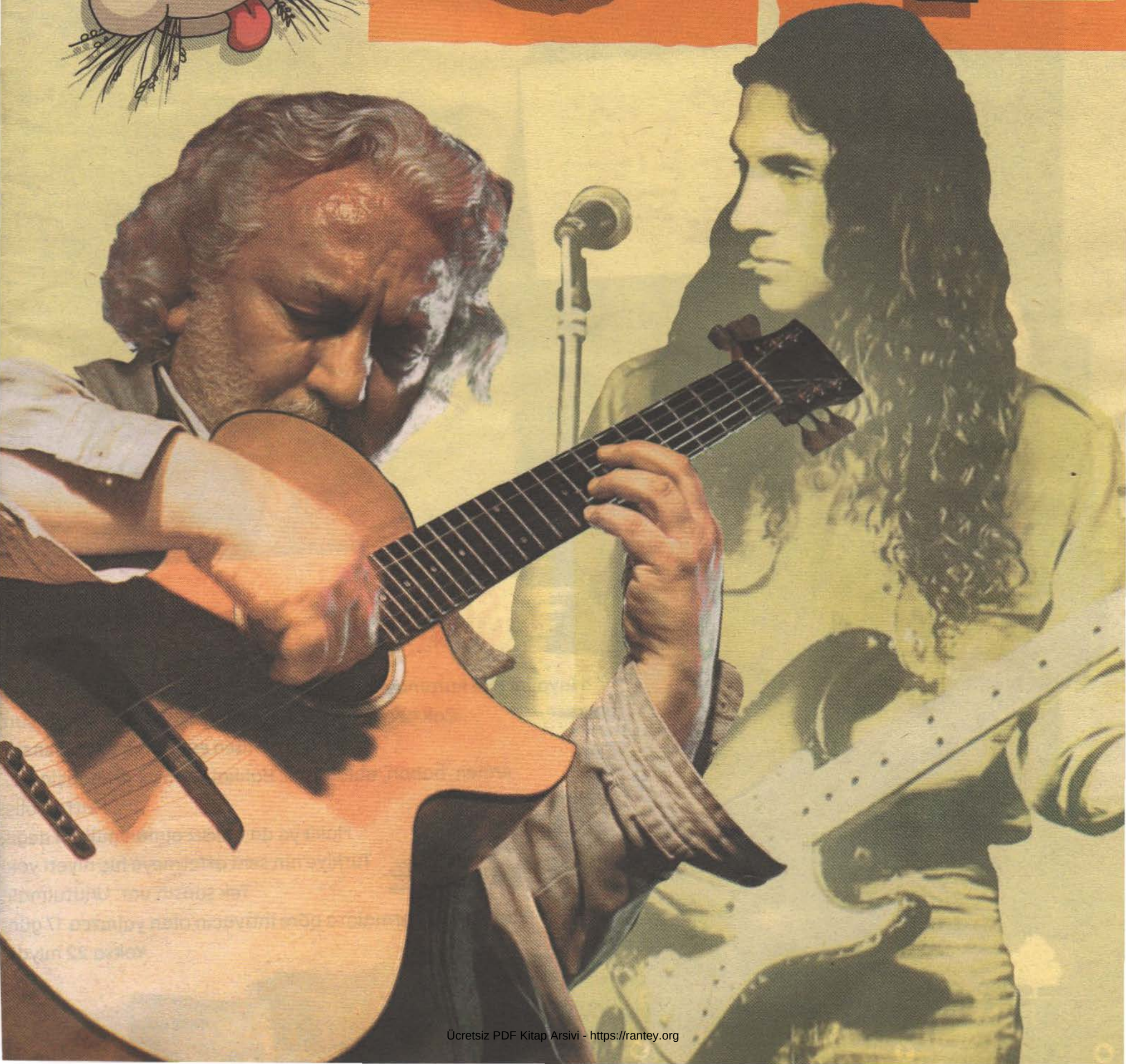
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>



O

T

SAYI 18
AĞUSTOS 2014
FİYATI 5 TL
KKTC FİYATI 5.75TL



BAŞKALARININ HAYATINI
O KADAR MERAK EDİYORSANIZ,
ROMAN OKUYUNUZ!



SONUN GELDİ SEVGİLİM

Hayalini bile kuramayacağın güzellikte bir kadınla evleniyorsun.

Çok geçmeden bütün ülkeye rezil rüşva oluyorsun.

Herkes kendinden emin: **Tek suçlu sensin!**

Annen, baban, ablaların... Bakkal, komşu, arkadaşların...

Hatta Polis!

Haklı ya da haksız olman mühim değil,
Türkiye'nin seni affetmeye hiç niyeti yok!

Tek şansın var: Unutulmak!

Yapılan araştırmalara göre ihtiyacın olan yalnızca 17 gün.

Yoksa 22 miydi?



A P R İ L

sağ nefesi

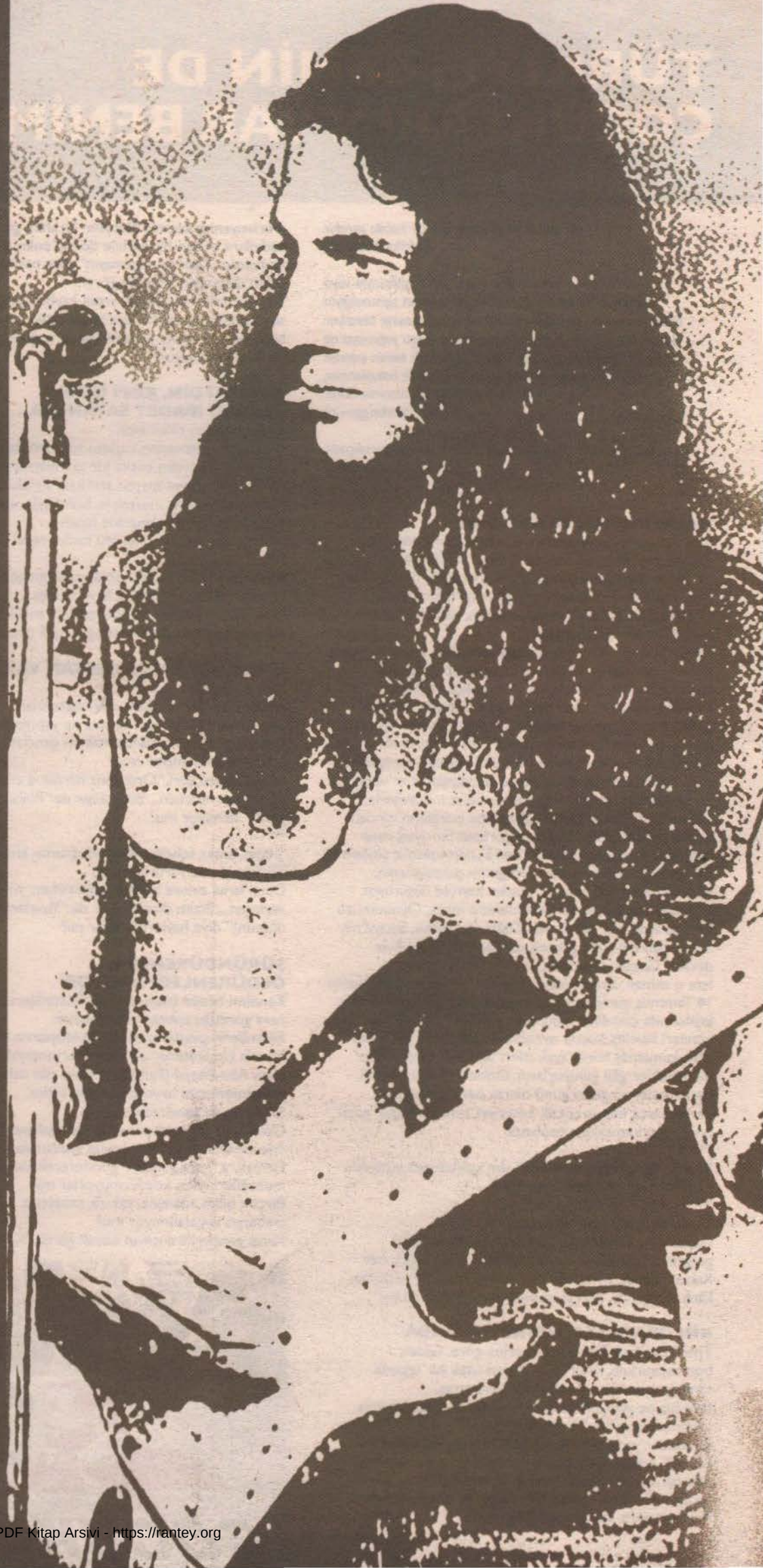
YAVUZ ÇETİN

Yavuz Çetin'i tanımış olmaktan, onunla birlikte gitar çalıp müzik yapmaktan almış olduğum haz ve mutluluğu anlatmam çok zor...Yakışıklılığı ve güzel gülümsemesi ile genç kızların gözdesi olduğu kadar biz dostlarının da sevgi ve saygısını kazanmış olan Yavuz, etkileyici sesi, harika gitaristliği, yaratıcılığı, düzgün prozodi ile söylenmiş anlamlı sözleriyle yeri zor doldurulacak bir müzisyendir.

Rock müzikteki gitar ustalığı kadar blues ve pop caz türünde de başarılı performansına bizzat şahit olmuşumdur. Mazhar Fuat Özkan konserlerinde ve stüdyo çalışmalarında kendinizi emin sularda hissetmenizi sağlardı. Güler yüzlüydü, iyi kalpli ve sevgi doluydu. Çalınacak bir gitar varsa, Yavuz ilk akla gelen isimlerden biriydi benim ve birçoğumuz için.

Yavuz'la ilgili bende iz bırakmış bir anımı hatırladım şimdi; Deniz Arcağ'ın Kıpır Kıpır albümünde, "Bırakın Beni" adlı bir şarkıda, zengin armonil yapısı olan bir bölüme, solo çalınması gerekiyordu. Bir kez dinledi Yavuz, sadece bir kez ve kayıt dedi. Olağanüstü duyguda ve teknikte öyle bir solo çaldı ki, stüdyoda olan ben, oğlum Kaan, Özkan Uğur ve ses mühendisi Hakan dona kaldık. Ben, sessizliği bozarak "Böyle gitar çalanın eli öpülür" diye ayaklanınca, "Ben de senin elini öperim abi" diyerek yerinden kalktı ve birbirimize iki büklüm sarıldık, gülüştük... Çaldığından o da memnundu. Ne yazık ki onu son görüşüm olduğunu bilmiyordum...

Eminim onu tanıyanların, müziğini dinlemiş olanların, onu sevenlerin, onun hakkında anlatacakları, müziği ile ne hissettiklerini tarif edebilecekleri, yazacak ve söyleyecekleri çok şey vardır. Aramızdan ayrılmadan üç saat önce, stüdyoda buluşmak üzere sözleştiğimiz hâlde 'Neden gelmedi?' diye düşünürken, sebebini öğrenmek büyük bir şok ve acı yarattı. İnanamadım. Yavuz'un çektiği nasıl bir acıydı ki kendine bunu yapmıştı... Onu çok özleyeceğiz... İşte müziğin en güzel tarafı; özlediğinizde koyarsınız CD'yi, yanınızdadır, ölümsüzdür. Sen de onlardan birisin dostum, kalbimizde, gitarımızda ve şarkılarımızda; huzur içinde uyu... 🌸



TÜRKİYE, SENİN DE ÇOCUKLARIN VAR BENİM DE

Bir çocuk yetiştirmek için bir kabile gerekir.
(Afrika Atasözü)

Müslümanların hızla artan büyük nüfusuyla veya çoğunlukta oluşuyla övünmek; bir adamın şişmanlığıyla böbürlenmesine ve aldığı yeni kilolara sevinmesine benziyor. Banşa, düşünceye ve ilmi başarılarınıza vurgu yapmaya ne zaman başlayacağız? Bize manevi sağlık temin edecek bilimimiz, edebiyatımız nerede? Nerede buluşlarımız, insanlık ailesine katkılarımız hani?
(Aliya İzzetbegović)

Çocukluktan çıktığımızı zannetmek aslında çocukçadır.
(Attilla İlhan)

HAYATIMIN EN MUTLU AN'I

İnsan, çoğunlukla, hayatının en mutlu anını, dönemini, yaşayıp geçtikten sonra tespit eder. Dönüp geriye bakarız ve "İşte o gün ömrümün en güzel günüymüş meğer" deriz. Ben, yaşadığım en mutlu an'ı gayet iyi hatırlıyorum. O esnada da farkındaydım, emindim, daha büyük bir sevinç benim için muhaldi: Ege'de sakin bir körfezdeyiz. Islak kumsalda, küçük oğlumla ebecilik oynuyoruz. O önümde kuşlar gibi şakıyarak koşuyor. Ben de peşindeyim. O koştukça, kumlarda anbean minik ayak izleri beliriyor. Mucize gibi. Güneş ışınları her dalgayı, her köpüğü, her kum tanesini ayrı ayrı parlatıyor. Işığın içinde koşuyoruz. Tüm evren, bizim küçük oyunumuzun dekoru sanki. Metruk kulübeler, yumuşak çalılar; günbatımının latif aksesuarları; diyelim kızıl sırtlı kertenkeleler; istiridye kabukları, o beş mücevherler; uzaklarda pamuk şekeri misali pembe bulutların içinden usulca geçen kuşlar... Ebeleme gibi basit bir oyun, nasıl böylesine coşturucu olabilir? Ben ki, hep sofistike şeylere ilgi duymuşum. 6 yaşındaki çocuğumla şakalaşmanın, koşturmanın şevki beni bir yandan hayrete düşürüyor. Oğlumla Ege'den koşarak Akdeniz'e insek. Oyunumuzu bir maraton gibi sürdürsek. Daha da koşsak, Suriye'nin batısından Beyrut'a geçsek, oradan Hayfa, Tel Aviv, derken Gazze'ye varsak...

İşte o zaman ömrümün en kötü an'ını yaşayacağım kesin. 16 Temmuz günü, İsrail askerlerinin bombaladığı Gazze kıyılarında çocuklar öldü. 8-9 yaşındaki masum yavrular, kimileri kardeş, koşup oynarken vuruldular. Onlar da ıslak kumlarda minik ayak izleri bırakıyorlardı. Onlar da melekler gibi gülüyorlardı. Onlar da belki o günü, hayatlarının en güzel günü olarak hatırlayacaklardı... Paramparça olmuş çocuk cesetleri, tüm dünyanın gözü önünde o kumsaldan toplandı.

İsrail'in Gazze'ye düzenlediği son saldırılarda yüzlerce Filistinli öldü, binlercesi yaralandı...

Mutlu bir günümüz olmayacak mı?

Gazze'deki katliam, hayatımın en mutlu gününü gölgeliyor, elimden, hatıralarımdan söküp alıyor işte. Kumsal, çocuk, oyun, koşu, gülüşme... hepsi bir katliamın kanlı zemininde, zifiri gölgesinde darmadağın oluyor.

KİN ORADAYSA, NEFRET BURADA

The New York Times'ın haberine göre, Gazze bombalanırken, İsrail vatandaşları uzak bir tepede sandalyelere oturup keyifle izliyorlarmış. Peki biz ne yapıyoruz? Biz de evimizde koltuğumuza yaslanıp ekrandan izlemiyor muyuz? Siyonistler, yeminli bir kindarlıkta hareket ediyorlar. Besbelli, nefreti, hayatlarının merkezine koymuşlar. Peki biz onlardan gerçekten farklı mıyız? Sudan'daki kuzey - güney çatışmalarına, orada katledilen Hristiyanlara, idama mahkum edilen

(Hristiyanlığı seçmiş Meryem İbrahim gibi) hamile kadınlara neden bir an bile dönüp bakmıyoruz? Gençlere "Kininizi unutmayın" diye nasihat veren, bizim ülkemizin lideri değil mi? Tüm ölümleri insanlığın ortak kaybı saydığımızı söyleyebilir miyiz? Türkiye'de bir rahip, bir Ermeni yazar, bir Alevi müzisyen... katledildiğinde, çoğumuz uzaktan seyretmiyor muyuz?

NEFRETİ DİN, KİNİ İNANÇ, TERÖRÜ İBADET SAYANLAR...

İsrail, çocukları öldürüyor. Vahşetten, işkenceden, katliamdan, nefretten, küstahlıktan, yalandan, terörden başka bir şey bilmeyen İsrail... 65 senedir cinayet işleyen, seri katil sürüsü İsrail ordusu... Aklını kelepçeyle, mermiyle, bombaıyla, üniforma, tank, bıçak, tüfekte bozmuş İsrail... Nefreti din, kini inanç, terörü ibadet sayan İsrail...

İsrail askerlerini hiçbir zaman anlayamadım. Bir yığın roman okudum, film izledim. Uzaylıları, robotları, vampirleri bile anladım, İsrail askerinin psikolojisini, mantığını hâlâ çözemedim.

İSRAİL ASKERİ DE DESTAN YAZDI MI?

Peki, bizde durum ne? İsrail'in liderleri katliam operasyonlarını bizzat yönetirken, bizim liderlerimiz ne yapıyor? Bizimkiler de sokaklarda masum gençleri hınçla tekmelemiyor mu? İsrail siyasetçileri, "Ordumuz harika iş çıkardı" türünden demeçler verirken... Bizimkiler de "Polisimiz destan yazdı" demiyor mu?

Şiddet, baskı, tehdit, nefret, aşağılama, kin, dışlama... Türkiye'de de yürürlüktedir. Dinci İsrail evlere bomba yağdırırken, yuvaları ateş verirken... Bizim dincilerimiz de "Yuvalarına ateş düşsün!" diye haykırmıyorlar mı?

SÜRÜNDÜRENLER, ÖLDÜRENLERİ KINIYOR

Kendimi bildim bileli, İsrail'in Filistinlilere reva gördüğü zulme karşı durdum. Filistinlilerin şarkılarına, filmlerine, kitaplarına hep ilgi duydum. Mesela Elja Suleiman (Divine Intervention), Hany Abu-Assad (Paradise Now) gibi dahi sinema yönetmenlerini heyecanla takip ettim. Şimdi, bir de kendimize bakalım. Onur Ünlü gibi esaslı yönetmenlerin şahane filmleri izlenmesin diye devletimiz yasaklar koyup kısıtlamalar getirmiyor mu? Firmalara "kara listeler" göndererek, demokrat muhalifleri işten kovdurmuyorlar mı? Birçok bilim adamına, yazara, sanatçıya ambargo uygulanmıyor mu? Kendi gençlerini düşman olarak gören, "Kıralarını



ödeyemesinler, çocuklarını okutamasınlar, aç kalsınlar, ölsünler" fikriyle hareket eden bir devletin, İsrail'den temelde ne farkı var? Maraş'ta vatandaşlarımız, Suriyeli sığınmacıları taş yağmuruna tuttu işte. Suriye plakalı arabaları taşla sopayla hurdaya çevirdiler. Suriyeli kardeşlerimizin küçük dükkânlarını ateşe verdiler. Filistinliler, Türkiye'ye sığınsa, daha mı farklı davranılacak? Söylenlere göre, Suriyeliler suç işliyor; huzuru bozuyormuş. Diyelim suç işlendi. Medeni toplumlarda cezayı bireyler vermez ki? Her suçlunun yargılanma hakkı vardır. Din kardeşini, komşusunu, öz evladını kafasına göre, rastgele cezalandırmak, taş tutmak, dövmek... neyin nesidir?

"ONLAR DA TERÖRİST, BUNLAR DA" yahut "ONLAR DA ÇOCUK, BUNLAR DA"

Madem İsrail'in terörüne karşısın, o hâlde kendi ülkende de çocukların öldürülmesine göz yumma. "Ölmüştür gitmiştir" deme. Filistinli çocukları düşündüğüne, onlar için üzüldüğüne kimseyi inandıramazsın. Olacak şey değil, fakat oluyor: Biz, bugün, Türkiye'de "Beyler, yanlış anlamayınız lütfen, fakat sizce de çocuklarımız sokak ortasında dövülerek öldürülmeler daha iyi olmaz mı?" diyoruz! "Yani, acaba bu konuyu tekrar düşünseniz, resmi kolluk güçleri, evlatlarımızın gözlerini çıkarmasa, onları katletmese..." diyoruz! Beyler ne diyor? "Onlar terörist!" İsrail de, Filistinli çocuklar hakkında aynı şeyi söylüyor: "Onlar terörist!"

Gazze'de öldürülen çocuklar ile Gezi'de öldürülen çocuklar özbeöz kardeşler. Aslında, öldürülen tüm çocuklar kardeşler. Daha doğrusu, tüm çocuklar, hepsi kardeşler.

65 yıldır Filistin'de çocuklar öldürülüyor... 65 sene geçti ve onbinlerce çocuk öldü. Hiçbiri büyüyüp yuva kuramadı, bu 65 yılda çoluk çocuk, torun sahibi olup, onlarla sevinip bu dünyadan öyle gidemedi...

ÇOCUKLUĞU HARAM, GENÇLİĞİ ZIKKIM OLMUŞ TOPLUM

Ülkemizdeki 8 milyon yoksul çocuğa bakın... Gezi olaylarına bakın... Her yıl tutuklanan 250 bin çocuğun gözlerine bakın... Yüzde 90'ı çöl hapishanesine benzeyen okul binalarına bakın... Okullarda çocuklarımıza dağıtılan, anlatım bozukluklarıyla dolu, grafikleri, baskısı kötü, üç günde



parçalanıp giden ders kitaplarına bakın...
Son 10 yılda intihar eden 3 bin 650 çocuğumuza bakın...
Zorla evlendirilen, satılan çocuk gelinlere bakın...
Şırnak'ta nüfusun % 48,8'i çocuk, o çocukların kılık kıyafetine, duruşuna bir bakın...
Töre cinayetlerine bakın...
Aile içi şiddet raporlarına, enstestin yaygınlığına ilişkin verilere bakın...
Yetimhanelerde istismar edilen, işyerlerinde sömürülen çocuklara bakın...
"Vezir olmuştun ama adam olamamışsın" gibi rezil hikâyelerle, binbir tehditle büyütülen yavrularımıza bakın...
Bir de, Charles Dickens'ın Büyük Umutlar romanında, üvey babasından yüz çevirdiği hâlde, yıllar sonra o babalığın "Hayır, sakın özür dileme oğlum, sen ve ben bu dünyadaki en iyi arkadaşlarız" diyerek sarıldığı çocuğa bakın...
Binlerce delille destekleyebileceğimiz gerçek şudur:
Türkiye, evlatlarının mürüvvetini görmek istemiyor.
Filistinli çocukların büyüdüğünü, yuvalar kurduğunu gerçekten görmek istiyor olabilir mi?
Çocukları şehitler ve teröristler olarak ikiye ayıran bir zihniyetten ne umabiliriz?
Hepimiz bu vahşi ayrımcılığın, bu kin merkezli duygulanımın kurbanlarıyız.
Bu ülkenin çocukları da ağıt bekliyor.
Çocukluğu haram edilmiş, gençliği zıkkım edilmiş bir toplum...
Her birinin kalbinde yetimlik duygusu çivi gibi çakılı...
İhtiyarlığını da kendine acıyarak, mağdurluk konulu piyes tadında geçiriyor.
50-60 yaşındaki amcaların teyzelerin suratlarına bakın bir de...Türkiye'de kaç yetişkinin yüzünde, bir zamanlar çocuk olduğuna dair küçücük de olsa bir iz bulabilirsiniz?

"ONE MINUTE" A VERİLEN CEVABI NEDEN KİMSE DUYMADI?

Filistinli çocuklara Türkiye'den fayda yok.
Olsun, olmalı, keşke olsa, olabilse...
Fakat burada çocuk nedir bilen, çocukları anlayan, seven bir toplum, bir irade yok işte. Var mı?!

Biz ki, bebek arabalarının gezdirileceği bir kaldırım bile yapmadık!
23 Nisan'da çocuklara harçlık vermeyi, hediye almayı bile akıl edemedik!
Yavrularımızı okul diye E tipi hapisane modeline göre yapılmış binalara tıktık!
Ülkedeki en zeki, en çalışkan çocuklar bile okuldan nefret ediyor!
Evlatlarımızın ölümünü şehitlik maskesi altında kutsallaştırıp, kutladık!
Çocukları kendi malımız gibi gördük!..
En büyük mirasımız da itaattir, el etek öpmektir, kış yalamak, yalakalık, evet efendimcilik, alttan alma, boyun eğme, kölelik ve köpekliktir!
Çocuklarımıza işte bunları öğretiyor, öğütüyor, telkin ediyor, aşıyor, empoze ediyor, zorla benimsetiyoruz.
Putperestliğimizle, mitomanlığımızla, liderlere tapınmamızla örnek oluyoruz!
Ömrümüz nefrete adanmış, ruhumuz kindarlıkla zehirlenmiş, benliğimiz rıyayla ifsat olmuş...
Her sevincin gölgelenip karalandığı, geçersiz sayıldığı, haturalardan siliniverdiği bir yaşama düzenine teslim olmuşuz.

Türkiye'nin en popüler siyasetçisi, telefonda öz oğluna "Biz de düşmanı dışarıda arıyoruz. Meğer içimizdeymiş" diyor.
Oğul, telefonda ağlıyor.
O genç adamın bu tedhişten, bu vahim

hakaretten kurtulma ihtimali neyse, Türkiye'nin aydınlık bir ufka yönelme ihtimali de odur.

Ömrümüzde mutlu bir an'ın anlamını koruyacak, canlı tutacak teçhizat yok.
"Hayatımın en mutlu an'ı..." diye başlayan cümle, ağzımızda ne çirkin duruyor, Allah'im!..
Aksi takdirde, yani bizler de tıpkı İsrail gibi, kin'i her şeyden üstün saymasaydık...Yıllar boyu İsrail zulmüne yönelttiğimiz itirazların bir hükmü olurdu.
"Yüzde 50'yi evde zor tutuyorum" diyerek...
Taraftarlarını infaz timi, muhaliflerini 'hedef' olarak konumlayan kimsenin, "One minute!" nidası, alelade bir kabadayılıktan öte bir anlama kavuşurdu.
Kendi memleketinde öldürülen çocukları hiçe sayanların rıyakarlığını ve gösterişçiliğini aşabilseydik...
İsrail'in en popüler gazetelerinden Haaretz, 5 Şubat 2009 günü "Erdoğan'ın ikiyüzlülüğü İsrail - Türkiye ilişkilerine zarar vermez" diye manşet atamazdı.

"ONLAR BİZİM GELECEĞİMİZ"

Aile baskısından deliren kız çocuklarının hakkını kim arayacak?
Araba sevdasıyla yanıp tutuşan zırcahil bir halkın trafik kazalarında ölen çocuklarına kim ağıt yakacak?
Sevgisiz büyüyen, her zaman, her yerde, her konuda itaate zorlanan "dindar" gençliğin ruhuna kim Fatiha okuyacak?

Babaları maden facialarında taammüden katledilen, bir şehir dolusu yetime kim kol kanat gelecek? Bu katliamın hesabını kim soracak?
Çocuklardan nefret eden, ikiyüzlü, ikide bir "Onlar bizim geleceğimiz" gibi adi klişelerle konuşan, şuursuz haydutlardan, doymak bilmez hırsızlardan yavrularımızı kim koruyacak?

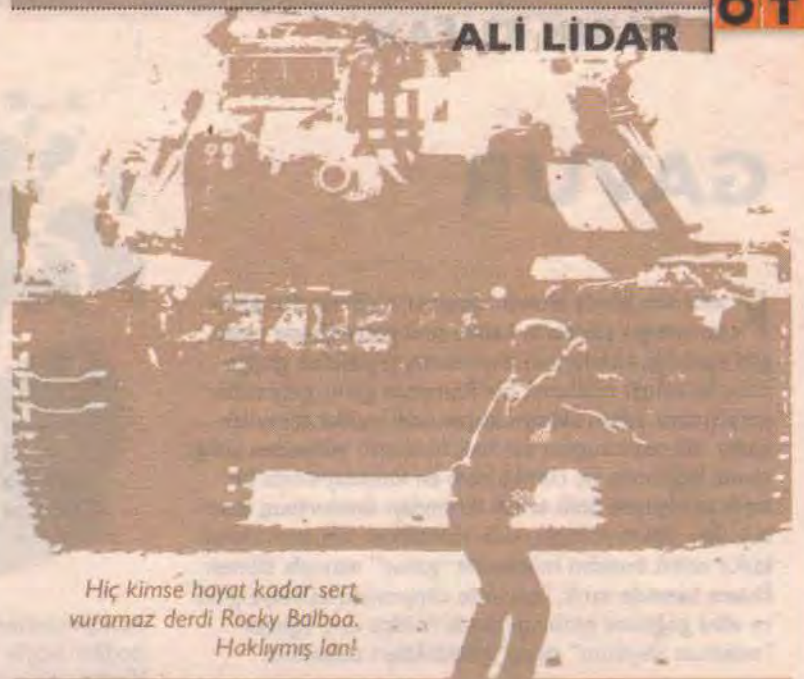
"Ölmüştür gitmiştir." Berkin Elvan için söylenen son söz bu oldu.

Hayır. Bu ülkede çocukluk, hepimizin çocukluğu "Ölmüştür gitmiştir." Evlatlarını şımartamayan...
Onları sevindiremeyen, affedemeyen, destekleyemeyen...
"Biz bu dünyadaki en iyi arkadaşlarız" diyemeyen...
O çocukların cenazesini uğurlamaya bile gitmeyen, onları öldüklerinde bile sevmeyen...
"Ölen her çocuk, insanlığın ortak kaybidir" diyemeyen...
"Hepimiz bu ülkenin, bu milletin, toprağın, vatanın, bu güzel dünyanın çocuklarıyız" diyemeyen... Evlatlarını reddeden, evlatlarıyla gece gündüz, açıktan gizliden savaştan...
"Yeter ki ölsünler de, artık şehit mi olurlar, kazaya mı kurban giderler, şahsiyetlerini yitirerek, insanlıktan nasipsiz, zombiler gibi anlamsızlığa mı boğulurlar..." diye düşünen...
Bu lanetli stratejiden asla ama asla, hiçbir koşulda taviz vermeyen...
Çocuklarını, giderek tüm çocukları, tüm gençleri, tüm halkı "Düşman" olarak gören...
Onları her daim küçümseyen, kandıran, aldatan, sömüren...
Bir timarhane çöplüğü burası!

BİR AYETİN HARFLERİ GİBİ

Ege kıyısında, ebecilik oynuyoruz küçük oğlumla...
Hayatımın en mutlu an'ı...
Gazze kıyısında çocuklar koşuyorlar...
Ortadoğu, Afrika, dünyanın tüm kıyılarına...
Cennet hakkında, aşka, barışa dair bir ayetin harfleri gibi...
Minik ayak izleri dolsun, bırakın...
Kalbimizin tüm kıyılarına...

ALİ LİDAR



Hiç kimse hayat kadar sert vuramaz derdi Rocky Balboa.
Haklıymış lan!

ONE MINUTE!

(Orda Bir Şerit Var Uzakta Boş Zamanlarımızda Üzüldüğümüz!)

Yılın belli zamanlarında günler birbirine daha çok benziyor. Burada, bizim evde durum böyle en azından. Yaklaşık iki haftadır bırakın sokağı, zorunlu haller dışında odamdan bile dışarı çıkmıyorum. Bu durumda da mesela pazartesiyle perşembeyi birbirinden ancak televizyon vesilesiyle ayırabilir hâle geldim. Her günün dizisi farklı çünkü... Depresyona mı girsem maket uçak mı yapsam şımarıklığıyla geçirip durduğum zamanlar işte...

Birbirine benzeyen saçma salak günlerin birinde, televizyonda gördüm o sahneyi. Dört beş yaşlarında bir çocuk, battaniyeye sarılı bir cesedin başında dimdik duruyor. Bir kadın (çocuğun annesi muhtemelen) ağıtlar yakıp ağlayarak cesede sarılmaya çalışırken çocuk usul usul annesinin saçlarını okşuyor. Ne tek bir laf dökülüyor ağzından ne bir damla gözyaşı akıyor. Belli ki çocuk o gün, oracıkta büyümüş, kocaman adam olmuş, annesini teselli ediyor...

Evet Gazze orası. İsrail'in yine kudurmuş bir öfkeyle bomba yağdırdığı Gazze. (Bunları yazarken ölen Filistinli sayısı yaklaşık yüzdü. Siz okurken kaç olur bilmiyorum.) Pek çoğunuz gibi ben de hadiseyi televizyondan izleyip, arada or.spu çocukları diye küfürler savurup, sonra kanalı değiştirip dizi izlemeye devam ediyorum. Bunları vicdan azabından kurtulmak için yazıyor değilim. Gerçek bir vicdan azabı yaşıyor muyum ondan da emin değilim. Bu durumda ne yapabilirim ya da ne yapabilir o konuda da pek bir fikrim yok takdir edersiniz ki. İşte asıl problem de burada başlıyor. Lan biz ne ara bu kadar tepkisiz, her trajediyi kanıksayan omurgasız mahluklara dönüştük. Müslüman olmaları, aynı coğrafyada yaşıyor olmamız, tarihsel bağlar falan önemli olmasın hadi. Yahu yürümeye yeni başlayan bebelerin annelerini teselli etmeye çalıştığı bir korkunç trajedinin uzaktan izleyicileriyiz. Ve en yürekliğimiz birkaç damla yaş akıtpı beddua etmekten başka hiçbir şey yapmıyor, daha da acısı ne yapacağını bilmiyor.

İnsanlar savaşır. Toprağa yerleştiklerinden beri hep savaşmışlar ve bundan sonra da hep savaşmaya devam edecekler. Her savaş ahlaksızlıktır doğru. Fakat bu ahlaksızlığın bile bir racunu vardır. Savaşta babalar ölümler anneler ve çocuklar ağlar. Çocukların ölen babalarına ağlayamadığı, gözyaşlarını içlerine akıtpı annelerini teselli etmek zorunda bırakıldığı bir alçaklık insanlık tarihinde ne görülmüş ne duyulmuştur. Soykırım dahil her çeşit savaş ve insanlık suçunu getirin gözünüzün önüne. Onların hiçbirinden daha az can yakıcı değildir annesinin başını okşayıp ağlayamayan o çocuk.

Ortadoğu'nun hâli malum. Bir tarafta delinin teki kendini halife ilan etmiş, Şii camilerini ve türbelerini bombalıyor. Başka bir yerde insanlar Esed yanlısı olan ve olmayan diye ikiye ayrılmış çatır çatır birbirlerini öldürüyorlar. Mısır'ın Libya'nın ne olacağı hâlâ belli değil. Tüm bunlar yaşanırken bir yandan da çocuklar büyüyor. Erkenden büyüyor. Ağlayamayan bir nesil yetişiyor bilmem farkında mısınız? Çocukluklarından vazgeçmiş, duyguları, hayalleri ellerinden alınmış milyonlarca çocuk...Yani başımızdalar ve emin olun çok öfkeli. Biz ya da birileri, eğer o çocukların çocuk gibi yaşayıp büyümeleri gereken zamanda büyümeleri için gerekenleri yapmazsa, o çocukların kendileriyle beraber büyüttükleri öfke sadece kendilerini ve çevrelerini değil, bütün dünyayı yakıp kavuracak. Ve o yangın esnasında erken büyümüş çocuklar gözlerimizin içine bakıp soracaklar: "Neredeydiniz?!"

GAVUR

Kavurucu güneş altında, insanların dilinin damağının kuruduğu, yaşlıların kahve önü gölgeğinde pelte gibi serildiği, kimilerinin dayanamayıp gizliden gizliye oruç bozduğu mübarek bir Ramazan günü, gaspından yaralamaya, adam alıkoymaktan özel mülke tecavüze kadar elli çeşit suçtan sabıkalı, herkesin adliyeden aldığı temiz kağıdında üç cümle, hadi en kabadayısında bir sayfa yazılıyken, önlü arkalı iki sayfayı doldurmuş, kuru sulu her yolun yolcusu, kafa yüksekken din, iman, kitap küfür eden, bundan mütevellit "gavur" namıyla bilinen İlhami, başında sarık, üzerinde cüppesiyle kahveye girdi ve elini göğsüne götürüp başını hafifçe öne eğerek "selamun aleyküm" deyip içeridekileri selamladı.

İçli, duygulu, iman dolu göğüsten çıkan bu selama, kahveden davudi bir sesle, koro hâlinde "aleyküm selam" karşılığı geldi.

Sarıklı, cüppeli adamın Gavur İlhami olduğunu anladıkları an kahvedekiler oruçlu ağızla vakit geçirmek için karşısına dikildikleri televizyonu bırakıp İlhami'ye döndüler. Kahvenin arka tarafında bir yerde Sedat amca kimselere çaktırmadan simit yiyordu. Gavur'un bütün dikkati ona yönelince herkes kafasını oraya çevirdi.

"Benim şekerim var ya ondan Gavur oğlum" dedi Sedat amca.

"Allah şifalar versin" diye yanıtladı Gavur.

Uzun zamandır ortalarda görünmeyen Gavur, mahalleye bambaşka bir surette dönünce ve işin daha da garibi sessizleşmiş bir hâlde dönünce dedikodular havada uçuşmaya başladı. Sebebi neyse artık Gavur gitmiş on gün önce bir dergaha kapılanmış, kılık kıyafeti değiştirmiş, kendisine iş güc aramaya başlamıştı.

Bir şeyler olacağı belliydi.

Son zamanlardaki hâlden tavrından bir şeyler olacağı belliydi ama böyle bir şey olabileceği imkân ihtimal dairesinde görülüyordu.

Oğuzhan'ın acısını içinden atamadı Gavur. En yakın arkadaşının ölümünün acısını.

Oğuzhan öldükten sonra önce agresifleşti, kafa güzel dolaştı sürekli, sessizleşti, kimselerle konuşmaz oldu. Gece yarısı Oğuzhanların evinin önüne gidiyordu sürekli ve başlıyordu bağırma; "Oğuzhaaaannnn! Oğuzhaaaannnn! Lan çıksana oğlum dışarı! Oğuzhaaaannnn! Çıksana laaannnn!" Oğuzhan'ın annesi Bedia teyze iki gözü iki çeşme cama çıkıp "İlhami, Oğuzhan yok oğlum burada" diye pencereden seslenip içeriye giriyordu. İki, üç gecede bir Gavur İlhami evin önüne gelip başlıyordu bağırma "Çıksana lan Allahsız!"

Oğuzhan'ı öldürdüler.

Gayrettepe'de bir apartmanın balkonundan, yedinci kattan aşağıya attılar. Oğuzhan uzunca bir süredir bir kadını seviyordu. Kadın evliydi. Dediklerine göre kocası pek evde kalmıyormuş ama boşanmaya da



yanışmıyormuş. Oğuzhan bu kadınla takılıyordu. Öyle dediler böyle dediler; kadını bırakmaya ikna edemediler. Kadının kocası da durumdan haberdar olmuş ama epeyce bir zaman ses etmemiş.

Bir akşamüzeri Oğuzhan kadının evindeyken, kadının kocası bir arkadaşıyla beraber eve dalmışlar. Ellerindeki bıçaklarla delik deşik etmişler ama baş edememişler Oğuzhan'la. Ellerindeki bıçakları almış. Kendi avuçlarında derin kesikler vardı. Adamlar sonunda tutup balkondan aşağıda atmışlar Oğuzhan'ı. İkisini de içeriye aldılar ama Gavur "ben bunları içeride de olsa vuracağım" diye tutturdu. Oğuzhan'ın eniştesi Nurettin abi allem etti kallem etti de vazgeçirdi.

Gavur İlhami "kırk gusül aldım yine de bu Allahsız, kitapsız dünyanın kiri pası üzerimden çıkmıyor" deyip bir mürşidin ayağının altına başını serdi. Vakit namazlarında da mümkün olduğu kadar camide olmaya gayret ediyordu.

Ramazan'ın son haftasında artık bayrama da yaklaşırken müezzin Mustafa abi ve birkaç kişi bayramda fakir ailelerin çocuklarına giyecek yardımı yapalım, ailelerin cebine üç beş kuruş para koyalım düşüncesiyle yardım toplamaya karar verdiler. On altı aile ve kırk iki tane çocuk belirlendi.

Bayrama yakın, paralar ufak ufak Müezzin Mustafa'da toplanmaya başlamıştı. Gavur İlhami geldi ve yedi bin lira koyup "al abi dağıt" dedi. Mustafa hoca önce yok, mok dedi ama Gavur'un sert tepkisi sonucunda geri adım atmak zorunda kaldı. Bir miktar parayla da gidip Oğuzhan'ın mezarını mermer taşla döşetti. Bedia teyze bin bir duayla mukabele etti Gavur İlhami'ye.

Ramazan bayramına iki gün kalmışken, arifeden bir gün önce, mahalleye gelen polisler apar topar Gavur İlhami'yi aldılar.

Tabii herkes allak bullak oldu. Vatan'da organize şubeye götürmüşler Gavur'u. Ona soruyoruz bilmiyor, buna soruyoruz bilmiyor. Nihayet ganyancı Bülent'in kayınpederinin Vatan'da tanıdığı bir komiserden haber aldık; Gavur, Laleli'de tekstil işi yapan bir adamdan zorla sekiz bin lira para almış. Polis de gasp suçuyla Gavur'u almış.

Herkes bu sefer şok oldu. Gavur kalkmış gelmiş, haram parayı garibanların üzerine başına, kursağına buluşturmuştu.

"Bu pezevegin adam olmayacağı belliydi" türünden laflar dolanıyordu mahallede. Ama aradan yirmi dört saat geçti, Gavur serbest bırakıldı. Bu sefer yeni bir şaşkınlık oluştu.

"Adamın bana borcu vardı. Gasp yok. Allah boğazımızdan geçirmesin haram parayı. Yavşak, gidip polise yalan söylemiş" diye durumu açıkladı.

Utandık açıkçası.

Bayramda caminin içi dışı tıka basa doldu. Çocuklar çiçek gibi kıyafetleriyle saflardaki yerlerini aldılar. Hoca - bayram hutbesini okumaya başladı;

"Hep birlikte Allah'ın ipine sınırsız yapışın; parçalanmayın. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın: Hani siz birbirinize düşman kişilerdiniz de O, gönüllerinizi birleştirmişti ve O'nun nimeti sayesinde kardeş kimseler olmuştunuz. Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi O kurtarmıştı. İşte Allah size ayetlerini böyle açıklar ki doğru yolu bulasınız."

Hutbenin sonunda cemaate özel bir duyuruda bulunmak istediğini söyledi hoca.

"Arkadaşlar bundan sonra İlhami kardeşimize lütfen 'gavur' diye hitap etmeyin. Böyle lakaplar uygun değil. Hem kendisi de bundan kırılıyor. Kardeşimizi de üzmemelim."

İlhami o esnada başını öne eğdi.

Bayram namazını kılıp avluya çıktık. Herkes tek sıra halinde birbiriyle bayramlaşmaya başladı. Birbirine sarılanlar sıra oluşturmuyordu. Kuyruk uzadıkça uzadı.

İlhami, ganyancı Bülent, Oğuzhan'ın eniştesi Nurettin herkes oradaydı ama babam yoktu. Ben hayatım boyunca babamla bir bayram namazı kılma hayal ettim ama olmadı. Babamın gözü namazda olmadı. Annem kırk iki yıldır kafasını şişiriyor ama olmadı.

Belki bir dahaki bayrama olur. ✽

Ben hayatım boyunca babamla bir bayram namazı kılma hayal ettim ama olmadı. Babamın gözü namazda olmadı.



BİR TATLI BARETTA

Üst üste sigaralar içtim, çok güzel kızlar geçti, biralar... Paris, günlerden 2 Ramazan, bir Mehmet Efe Neden hiç durmadan saatlerine bakar bu ihtiyarlar Aslan neden haramdır, ne diyor Mutezile?

Ezan okunurken teybin kapatılmasına bazen inandım İnandım bir insanın başka bir insanı doğurmasına... Sinema çıkışları ah süperleştirmesin seni Kırılan kalbine kâfi bir tatlı Baretta.

Muaviye'yi yaratan Allah'a inandığıma da inandım Duman oldu gençliğim lâkin hazmettim bunu Katil polis çölü kana buladığında Azmettim, haktır atın asfalta vurduğu...

Bazarov inancıyla çektim iskarpinleri kotun altına Çok paslı filmler çektim dişlerim kamaşmadan Allah varsa devlet şirktir, duyan safına çekilsin -Paris bu yaz çok sıcak öf- Çekilmiyor başbakan...



KADININ ADI VAR

Çocukluğum kışın Ankara'da, yazın da köyde geçti. Pek farkı yoktu birbirinden, Ankara'daki mahallemiz Türközü, sanki Çankırı'daki köyümüz Yakuplar'dan... Oyunlar oynardık yaşıtlarımız ile, oyun dediysem ya birbirimizin kafasını yarardık ya da birbirimizin canını yakardık. Kız ve erkek çocuklar olarak ne kadar birbirimizden nefret etsek de yine de kopamazdık. Her sene yaşıtlarımız sayılabilecek, bizden üç beş yaş büyük birkaç kız kaybolurdu. Daha dün bizim ile oynarken uzaklaşıp bizden, önce başı kapatılır sonra giyimi değişir ve bir anda sanki on yaş birden büyürdü, sonra da evlenir kaybolur giderdi.

Rahmetli Duygu Asena söylemişti "Kadının Adı Yok", güzel de söylemişti ama kadının adı hep oldu bizim oralarda.

İlk doğan kızlara birbirinden güzel isimler verilirdi. İlknur, Gülenam, Gülbahar gibi. Hep gülsün isterdi sanki babaları evlatlarının. Bizim oralarda bir kadının ismi, gül ile başlıyorsa, ya ilk evlat olduğundan ya da 5, 6 tane erkek çocuk sonrası, beklenen bir kız olduğundandır.

Bizim oraların, kadınlarının kaderi daha doğduklarında, isimleri ile konulmuştur.

Aslında vardı, kadının adı. Oldukça çirkin, anlamsız, öylesine konulmuş isimler ile adlandırmışlardı kadını. İkinci çocuğun kız olması, bir yere kadar idare edilebilir. Bir yere kadar kabullenilebilir ama bir yere kadar! Fazla anlamları olmayan, yörenin kendisine göre, fazla dikkat çekmeyecek isimler konulur. Kezban, Fadime, Hatice...

Üçüncü çocuğun kız olması demek, artık Allah'a sitem göndermenin başlangıcıdır. Allah'a kolay kolay isyan edilmez, hafif bir sitem gönderilir Songül, Yeter, Sonnur gibi. Artık son olması istenir. İnceden bir sitemden çok, sanki bir adak olur isimler.

Dördüncü ve sonrasında gelen her kız çocuğu artık bir taraftan erkek çeken isimleri ile adlandırılır. Yaşar, Metin bile olur, çaresizlik derecesinde bir yakarıştır. Bir sonraki çocuğun erkek olması için, kız çocuklarına adak adar gibi erkek isimleri konulmaya başlar. Bokunu çıkarır kız çocuğuna İmdat diye isim bile koyarlardı.

Satı da böyle bir kız çocuğuydu. Benim okul yaşam başladığında Ankara'ya göçmüştük. Yaz tatillerinde güz koymak, tarla, sapan işleri için köye giderdi tüm gelinler. "Güz koymak da ne?" diye merak edecek olursanız hani romantik şiirlerde, şarkılarda var ya "güz günleri" işte o romantik mısralardaki gibi bir şey hiç değildi. Erkekler tırpan ile girer, tarlaya tırpanın girmediği yerlere kadınlar ellerinde orak ile o çorak, kara topraktan söker alırlardı buğdayı ya da arpayı. Pek öyle romantik değildi. Ellerini keser tahılın sapı, parçalar parmaklarını. Tependeki cehennem güneşine rağmen sıkı giyinmek zorundasın. Tarlada akrep olur, çiyen olur, yılan olur, sokar kolunu bacağına. Analarımız, yengelerimiz tarlada ellerinde orak cebelleşirken biz Ankara'dan gelen çocuklar da köyde kalmış olan yaşıtlarımız çocuklara havamızı atardık. Üzerimizdeki Ceyar ve Suelin'li Dallas tişörtümüz, fitilli kadife pantolonumuz ve ayığımızdaki yeşil çetükler ile onlara nazaran çok daha şekildik sonuçta.

Satı benden dört yaş büyüktü hatırladığım kadarı ile. Aşağı ev dediğimiz komşumuzun üçüncü kızı. Sarı saçları vardı, bir de yemyeşil gözleri hep gülerdi. Ben ona sümüklü Satı derdim. Pek anlaşılmazdık, bu sümüklü bir gün bize gelmiş; anam beni yıkarken benim o güzelim bordo fitilli kadife pantolonumu çalmış. Ne kadar ağlamıştım. Sonra bulundu tabii. "Yedik mi senin pis kadife pantolonu?" diye atarlanmıştı bir de arsız. Sonra barıştık.

Sümüklü Satı ile köyün meydanındaki pınarda oynardık, salıncak kurar oynardık, oğlakları, buzağıları kovalar oynardık... Sonra bir gün Satı başını örttü. Giyimi değişti. Ankara'da kapıcılık yaptığımız apartmandaki daire sahiplerinin bize verdiği elbiseleri üzerimize olanı biz giyer, olmayanları da köye götürür dağıtırdık. Satı sümüklüsüne annem Bruce Lee'nin resmi olan bir tişört vermişti, onu hiç çıkarmazdı üzerinden, "bu kim?" diye sormuştu, ben de "Adoww, hiyaa!" diye haykırarak Bruce Lee taklidi yapmıştım. Ne çok gülmüştü. Bir daha giymedi başını kapatınca. Uzun şalvar ve kendisine hiç yakışmayan yün hırkalar giymeye başladı koca karılar gibi. Satı sanki on yaş büyüdü gözümde. Bir daha da benimle konuşmadı. Sanırım on bir yaşındaydım, köye gittik tekrar. Satı'yı ara sıra ya hayvan sulamak için pınar başına geldiğinde ya da bostan da çalışırken gördüm birkaç defa. Yanına yaklaşmadım, o kadar büyümüşü ki gözümde sanki otuz yaşında. Daha on beşinde bile değildi oysa.

O sene güz bitti. Bir anda köyü bir telaş aldı, Satı'nın düğünü vardı. Herkes o kadar heyecanlıydı ki üç tane köçek bile gelecekti düğüne. Aşağı köylerden birinden oldukça zengin bir adam talip olmuştu Satı'ya. Bir hafta kadar sürdü düğün hazırlığı. Satı'nın o kıskandığı fitilli kadife pantolonunun başka bir rengini giydirdi annem. Kolonya ile saçlarını taradı. Gittik Satı'nın düğüne.

Felaketti. Kırmızı bir duvak takmışlar başına, beline de kurbanlık kuzulara taktıkları kuşak. Bir makyaj vardı yüzünde, sanki çocuk olduğunu gizlemek istemişler. O kadar boyanmışlar ki o güzel yüzünü, ben korkmuşum gördüğümde. O kadar çirkin olmuş ki. Yanında saçları hafif seyrek, gür bırıltılı bir amca oturuyordu. Ciddi ve sert bakıyordu. Köçekler oynuyor, kemane döktürüyordu. Satı önüne bakıyordu. Kadınlar sadece seyrediyor, erkekler alkolün de etkisi ile kendi kendilerine garip hareketler yapıyor, havaya silah sıkıyor ve birbirlerini tebrik ediyorlardı. Satı her silah patladığında irkiliyordu.

Yıllar sonra annem hüznünlü bir ses ile "Bal Satı kaçmış yine" dedi. "Bal Satı kim" diye sordum. "Hatırlamadın mı hani aşağı evlerden Kel Memed'in kızı?" "Ne olmuş ona?" diye sordum.

Satı gelin gittikten sonra o amcadan çok kormuş, girememiş yatağa, çok dövmüşler, belinde odun bile kırmışlar. Birkaç defa kaçmış Satı. Babası dövmüş, elleri ile teslim etmiş o amcaya. "Kadının yeri evidir" demiş. O götürüp teslim edince o amca ve amcanın annesi dövmüş. Sonra tekrar kaçmış, bu defa babası dövmüş. Bakmışlar olacak gibi değil, Satı'yı kocası boşanmış ve alıcısı kırık kolu ve morarmış gözü ile bırakmış baba evine. Sonra bir süre avı başlamış köyde. Daha dün abi, amca, dayı, dede dedikleri adamlar Satı'nın yolunu gözler olmuş. Kimisi "kuma gel" demiş kimisi "tarlalarım, hayvanlarım köpeğin olsun Bal Satı, istersen sana ev açarım" demiş. Satı bir anda Bal Satı olmuş. Türkülerdeki Can Hatice, Al Fadime, Bal Fadime gibi. Babasının kendisine verdiği çirkin ismi, babası yaşında adamlar da sevmemiş. Bal Satı koymuşlar adını. Bal gibi kızmış Satı. Her dul gibi, her sahipsiz gibi peşine düşmüşler. Önüne geçememişler, köyde bakılar olmayacak, Satı'yı Ankara'ya amcasının yanına göndermişler. Satı gelmeden namı gelmiş; Bal Satı. Hemen bir hayırlı kısmet bulmuşlar Bal Satı'ya. Dul kadına gelinlik ve düğün olmazmış. Hemen bir imam nikâhı kıymışlar, hayırlı kısmet devlet nikâhını en kısa zamanda kıyacakmış ama kısmet olmamış. Satı'nın bir kızı olmuş. Kocası iyi adammış ama iki tek atıp efkârlanınca biraz dövmüş Satı'yı. Satı'nın adı çıkmış bir defa, Bal Satı adı aklına geldikçe isyan edermiş kocası. Sonra ikinci kocasının elinde kalacakmış bir gün zor almışlar. Burnunu kırmış kocası, bir de kafasına sandalye bacağı ile vurmuş. Hastaneye kaldırılmışlar. Kalırdaki polis amcalar



nasihat vermişler "yuvanızı yıkmayın, olur böyle ufak tefek tatsızlıklar ailede, bakın bir çocuğunuz var"... Satı'nın kocasınada demiş ki Hulusi Ketmen'e benzeyen Komiser amca "bir daha bu kızı üzersen, kulağını çekerim". Satı kocasının elini öpmüş barışmışlar. Sonra fazla uzun sürmemiş, kocası yine efkârlı bir gecede Satı'nın kasiğine takmış bıçağı. Sorduklarında "bu kahpenin geçmişini kaldıramıyorum, erkekliliğime dokunuyor" demiş. Bakılar olmuyor, Satı elinde bebeği dönmüş amcasının yanına. Sonra bir haller olmuş Satı'ya, kendi kendine konuşur olmuş, yüzünü çırmalar olmuş, durup dururken kafasını duvarlara falan vurur olmuş, haykır olmuş, deli olmuş. Birkaç defa kaçmış evden. Aramışlar, birkaç ay sonra daha beter bulmuşlar. En son İzmir'de yakalamışlar Satı'yı polis amcalar. Herkes ölüsünü beklerken dirisi ile karşılaşınca şaşırılmışlar. Sonunda dayak da fayda etmemiş Satı'ya. Artık Bal Satı bile değilmiş. Deli Satı diyormuş herkes.

Annem anlattı, ben de dinledim. Aklımda hep benim fitilli kadife pantolonumu çalan adı sümüklü Satı da olsa, yeşil gözleri ve dünyaları ısıtan gülüşü ile beni hep mutlu eden arkadaşım. Sonra bulunmuş Deli Satı... Dokuz yaşında bir çocuğun aklı kalmış geriye. Çocuğunu da elinden almışlar, bir yatılı okula vermişler. Çocuk yıllarca annesinden habersiz, soğuk bir yatakhane büyümüş. Ne zaman ki öğretmen olmuş, eli ekmek tutmuş, koşmuş gelmiş Deli Satı'nın yanına. Çok beklemişler, Allah Deli Satı'nın canını alsın da kurtulsun diye, inat etmiş Deli Satı ölmemiş. Satı'nın yaşadıklarını, çektiklerini bedeni kabul etmiş de beyni reddetmiş. Duyduğuma göre kızı bir çocuğu çok sevmiş, çocuk da bunu. Okulları bitince evlenmeye karar vermişler. Satı'nın kızı şart koymuş "ya annem bizim ile kalır ya da olmaz". Çocuk da seviyor ne yapsın "senin annen benim annem" demiş. Çekip almış kızı, Satı'yı kendisi gibi öğretmen kocası ile yine İç Anadolu'da bir küçük şehir de yaşıyorlarmış.

Pamuk Anne Satı torunları ile yağ satarım bal satarım oynuyormuş. Torunları Pamuk Anne diyormuş. Kader bir defa olsun kıyak geçmiş canım arkadaşım sümüklü Satı'ya. Demiş ki kader "sen çok çektin, daha fazla çekme bari aklını alayım da unut yaşadıklarını". Bir çocuk kadar saf ve mutlu kal! Artık ölene kadar hep dokuz yaşında kalacakmış Pamuk Anne Satı.

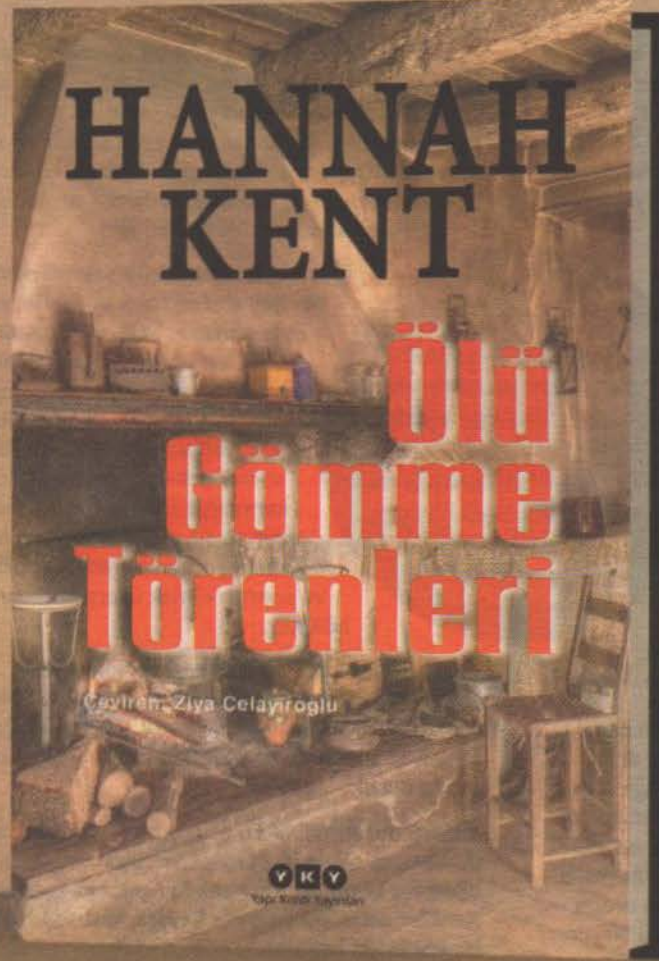
Seneler oldu görmedim Satı'yı. Bir gün gideceğim yanına, o fitilli kadife pantolonunun hesabını saracağım.

Satı'lar hep vardı. Anlatmak istemedim aslında bu hikâyeyi. O kadar çok ki, o kadar klişe ki. Çevremizde hep var onlarca Satı. İşte korkunç olanı da bu. Canımı acıtanı da bu. Beni korkutan, geceleri uykumu kaçıran da bu!

Kadınların, çocukların bu kadar bedduasını, bu kadar ahını alan bir toplum huzur bulamaz. Biz hiçbir zaman huzur bulamayacağız. O ağlattığımız, öldürdüğümüz, tecavüz ettiğimiz, efkârlanınca kafasında odun kırdığımız Satı'ların laneti bizi hiçbir zaman bırakmayacak. İki yakamız hiçbir zaman bir araya gelmeyecek!

“En sevdiğimdi en çok hırpaladığım” Varoluşa dair sarsıcı bir roman

“Ölmem gerektiğini söylediler. O adamların soluğunu çaldığım için benimkinin de çalınması gerektiğini söylediler. (...) Gecenin içinde havaya karışıp yok olacağım. Bir tek onların görebildiği kendi ışıkları kalıncaya dek, tek tek, hepimizi söndürecekler. Ben nerede olacağım o zaman?”



“Hannah Kent, karmakarışık haldeki tarihsel kayıtları bir araya getirip Agnes’in son aylarını yeniden kurgulamış. Ortaya masallar, şiirler, acı, kapana kısılmışlık hissi, çetin geçen mevsimler ve baştan aşağı yalnızlıkla örülmüş bir öykü çıkmış.” - The Telegraph

1828 Mart’ında, İzlanda’nın kuzeyinde bir çiftlikte iki erkek vahşice öldürülür. Cinayetlerden suçlu bulunan ve idama mahkûm edilen Agnes, infaz gününe kadar tutulacağı çiftliğin sahiplerinin gözünde bir şeytandır... Ölümüne dek ona rehberlik etmekle görevlendirilen Rahip Tóti, bu yapayalnız kadının öyküsünü dinlerken, olaylara farklı bakışımızın gerçekliği nasıl kökünden değiştirebileceğini görecektir. İzlanda’da idam edilen son kişi olan Agnes Magnúsdóttir’in yirmi dilde okunan gerçek hikâyesi...

Çeviren: Ziya Celayıroğlu



Yapı Kredi Yayınları

www.ykykultur.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>



YapıKredi

Kültür Sanat Yayıncılık

KUMDAN KALE

Yazarın notu: Bu ay için neşe ihtiva eden bir öykü yazıyordum. Ama sonra Diyarbakır'dan o uğursuz haber gelince... Çocukların erkenden yaşlandığı bu dünyede, neşe bizim neyimiz!

Dört buçuk yaşımdayım. Yazmayı bilsem yazardım. Anlatırdım bütün bunları herkese... Ama dört buçuk yaşında yazmayı bilmiyor daha insan. Aslında konuşmayı da. Hoş, galiba insan konuşmayı hiç öğrenemiyor. Kaç yaşına gelirse gelsin. Daha doğrusu bazı şeyler, hiçbir zaman, hiçbir dilde anlatılamıyor.

Dilin kemiği yok, ama kalbin içinde çok acıyan bir yer var. Ondandır.

Benim yaşımdayken her şeye şaşırsınız. Kar yağdığında, rüzgâr salondaki perdeleri havalandırdığında, nar çatlayıp da onlarca bal küpü kırmızı tanecik, sert kabuğun altından neşeyle fışkırdığında; yeni gezegen keşfetmiş astronot gibi sevinir, bir hayretten öbürüne yuvarlanırsınız. Her şeyi ilk defa görür, her gördüğünüzü gözbebeklerinizin teleskobunda büyütürsünüz. Sizin kaldırım diye çıktıklarınıza ben duvar niyetine tırmanırım mesela. Sizin sarmaşıklarınız bana ormandır, saksıdaki büyük çiçekleriniz ağaç. Karınca gibi düşünün beni. Size hep aşağıdan bakarım. Tuhaftr bu biraz. İnsanın ağlayası gelir. Başkalarına aşağıdan baktığınız günleri hatırlasanıza...

Dört buçuk sene aşağıdan baktıktan sonra size, en çok kötülüğünüze şaşırdım. Bir de kötülükleri, tekinsiz tohumlar gibi, susarak yeşertmenize... Sizin sessizlikleriniz bana fazla büyük geldi. Aşağıdan bakarken ben dünyanıza, korkunç kötülüğünüz nefesimi kesti.

Nasıl söylenir bilmiyorum ama... bakın, benim canımı çok acıttılar. Can deyip durdukları şeyin ette değil, daha içeride, iyice derinde bir yerde saklandığını o zaman anladım ben. Etin çünkü acısı geçiyor. Et uyuşuyor, kan duruyor. Ama o derindeki yer var ya, siz galiba ruh diyorsunuz adına, işte o hep, o daima, o hiç geçmeyecekmiş gibi sızlıyor. Benim canım orada, dışarıdan görünen her şeyin altında, çok kötü birinin etimi acıtmaya geldiği günden beri yanıyor.

En kolay çocuklar yaşlanır, bilirsiniz değil mi? Bir tek onların uzun uzun yaşlanacak vakti vardır ve sadece onlar bir an evvel büyümeye çalışır. Ben de büyümek isterdim önceleri. Ama sonra işte, o şey olunca, ben ve ruhum büyüyecek vakit bulamadan ihtiyarladık. Şimdi çok yaşlıyız. Çizgiler, çizikler içinde; kupkuru, çatlak, ışsız, yapayalnız...

Bakın ben anlatamıyorum. Dedim ya, bazı acıların çünkü cümlesi olmaz. Canın tam yerinin belli olmayışı gibi. Biri size uzatır elini. Sevecek sanırsınız. Mesela denizdesinizdir, sahilde. Yıkılacağından habersiz kumdan kaleler inşa etmekte. Ya da belki sokakta top oynamaktasınız kendi kendinize, hatta bahçede. Bazen de evinizdesinizdir, en güvenli yerde, en güvendiğinizle. Biri size elini uzatır. Sevecek sanırsınız...

Sonra O... elleri artık masallardaki korkunç canavarların kanlı pençelerine benzeyen o cehennem zebanisi, etinizi acıtmak için uzanıp ruhunuzu kanatır.

Dört buçuk yaşında, bütün ellerin başınızı okşamak için uzandığını sandığınız bir zamanda, böylesi bir fenalığın şaşkınlığında, başınız dönmeye, kulaklarınız uğuldamaya,

gözleriniz birer alev topu gibi yanmaya başlar. Daha önce hiç bilmediğiniz, daha sonra hiç unutmayacağınız bir his gelip yerleşir kalbinizin ortasına. Korku desem değil, öfke desem değil, acı desem değil; hem hepsi olan hem de hiçbir olmayan, yangın gibi bir his. Bir de tuhaf, her şey sizin kabahatinizmiş gibi kırık dökük bir mahcubiyet. Utanmayı unutmışların yerine utanacak kadar masum olduğunuzdan herhâlde.

Ağlamak, çılgık atmak, hiçbir şey yokmuş gibi şen şakrak akmakta olan hayatı durdurup yardım kırıntısı aramak istersiniz.

Ama O; ağzı, bir dudağı yerde bir dudağı gökte masal mahlûklarının küfre batmış tiksinc ağzına benzeyen O... boğazından yükselen çakal hırıltıları arasında, leş kokulu nefesini yüzünüze üfleyerek susmanızı söyler mesela. Susmazsanız susturacak kadar büyüktür elleri. Kolları kocaman ve damarlıdır; damar damar şişmiştir görmek istemediğiniz her yeri.

Dedim ya, dört buçuk yaşımdayken, zaten her şey sizden daha büyüktür, ya da öyle görünür. Sağa sola koşturan minik karıncalar gibi, aşağıdan bakarsınız dünyaya. Üstünüze abanmış olan O, elli kilo, altmış kilo, yetmiş yahut seksen kilo değil; tonlar çeker. Öyle ağırdır ki, bütün karıncalar ölür. Bütün karıncalar ölür ve siz nefesinizi tutarsınız. Zaman yorgun bir atlas gibi, öncesi ve sonrası olmak üzere ortadan ikiye bölünür.

Sonra işte, şimdi size, şimdi kimseye anlatamayacağım kadar korkunç şeyler olur. Nefesinizi tuttuğunuz anda asılı kalır zaman. Siz hemen geçsin istersiniz ama uzar da uzar; hayatınızın kalanı boyunca orada durur.

Zaman durur, kalbinizin atışı durur, yağıyorsa yağmur, dönüyorsa dünya durur. Kuşlar susar ötüyorsa, bildiğiniz bütün şarkılar eski bir pikapta unutulur. Renkler solar, dünya siyah beyaza, hayır dünya dipsiz bir karanlığa boğulur.

Evet, orada bir şey olur kıymetli büyüklerim. Öyle bir şey ki, dört buçuk yaşında bir çocuk büyür, dünyanın kalanı küçülür, küçülür, un ufak olur. Toprak kaynar, gök

yırtılır, Allah baba kaybolur.

Bakın ben size sahildeki minik bir soyunma kabininden bahsedemem, yaşıma yetmiyor. Size bahçenin aralanan kapısından içeri süzülen bir yabancıdan söz edemem, dilim dönmüyor. Size kendi evimin salonundaki terli koltuklardan, kafa kâğıdında bile ismi yazan kötü kalpli adamlardan dem vuramam, gücüm yetmiyor. Dedim ya, dört buçuk yaşımdayım. Dünya yıkıldı ve ben altında kaldım. Öldü bütün karıncalarım.

Bakın, bütün sahiller, bahçeler ve üçlü koltukları karanlık salonların, cehennem ateşinde gürül gürül yanıyor. Cehennemi başka yerde sananlar, bana sırtını dönmüş, şekerli sevaplar biriktiriyor. Dört buçuk yaşımdayım ve pekâlâ biliyorum ateşin âlâsını ve yanmaya nereden başladığını. Dört buçuk yaşımdayım ve maalesef biliyorum ihtiyarlamayı. Susmayı ve canımın altında bir yerde usul usul kanayıp henüz yazılmamış kâğıtlar gibi eriyerek buruşmayı.

Fakat hakkınızı teslim etmeliyim kıymetli büyüklerim; susmakta asıl sizsiniz liyakatli usta. Susmakta ve başkalarının felaketini göremeyecek kadar âmâ olmakta. Hem her yerde olup hem hiçbir yerde değilmiş gibi davranmakta. Hatırlasanıza, siz de vardınız. O sahilde mesela, uzanmıştınız güneşin altında, pembe beyaz tenlerinizi bronzlaştırıyordunuz; beni görmediniz. Bahçemin sokağından gülüşerek geçiyordunuz; sesimi duymadınız. O evde yaşıyordunuz siz de, benimle aynı evde; fakat çok derindi kahrolası uykunuz çok, hiç uyanmadınız.

Beni O'nunla, beni minicik canımla, beni korkunç azabımla baş başa bıraktınız.

Önce kadınları ve çocukları diyorsunuz hep, kurtaracakmışsınız yangında, kıymetli büyüklerim. O zaman neden beni kendi ellerinizle ateşe attınız? Neden yardım ararken ben, dönüp bakmadınız? Cennet de cehennem de burada diyenler, haklısınız. Soyunma kabinleriyle, üçlü koltuklarıyla, evleriyle, arabalarıyla, bahçeleriyle, inşaatlarıyla, boş arsalarıyla, dolu banyolarıyla, metruk lunaparklarıyla, karanlık köşe başları ve aydınlık salonlarıyla, adına dünya dediğiniz bu karabasan var ya... Burası, her yangında, hep ilk kurtarılabilecekleri ateşe atan siz ikiyüzlülerin cenneti; kumdan kaleleri erkenden yıkılan, büyüyemeden yaşlanan biz çocukların cehennemi. Şaşırmış gibi de yapmayın hiç; biliyorsunuz, o ateşi siz yaktınız...





MC-UP

Bir zamanlar her yerde olduğu gibi bizim mahallede de, boş bir arsa vardı. Ve her yerde olduğu gibi, oraya yeni bir yapı inşa edilene kadar, o arsa bizim futbol sahamızdı. Şimdiki deyimle "işgal sahası". Krampon görünümünde lastik ayakkabılarla oynardık. Bir süre sonra tabanı aşındıkça tomurcuklar da atardı ve o deliklerden sürekli lastik kramponumuzun içine taşlar girerdi. Biz de sıkılır çıplak ayakla devam ederdik oynamaya.

Gene bu minval, bir cam parçası ayağımı kesip de o lastik ayakkabıların bir işe yaramadığı tekrar tecrübe edilince, annem, top oynamak için bana sağlam bir ayakkabı gerektiğine hükmetti. Böylece abimle ayakkabıcıya gittik. İlk Mekap ayakkabım o zaman oldu işte, 11-12 yaşlarındaydım. Yeni Mekap'larımı sahaya girdiğimde topun sahibi çocuğun endişesini gözlerinden okumuştum. Çocuk, maç başladıktan kısa bir süre sonra bu endişenin ne kadar yersiz olduğunu anlamıştı. Zira bir ayakkabı -Mekap bile olsa- böyle bir mucize gerçekleştiremezdi. Lakabım "Pinokyo" ydu. Doğru düzğün koşamazdım bile. İşte, Mekap'a yüklenen ilk anlam ve oluşturduğu ilk travma buydu çocukluğumda.

Bende ise Mekap'lar başka bir travmaya yol açtı. Bir daha da uzun süre yeni ayakkabım olmadı. Zira Mekap'ları parçalayacak kadar sert vuramıyordum topa. Bir türlü eskimeyip ayağıma dar geldiğinde de yeni bir Mekap daha alındı. Üniversitede Nike ve Adidas'la tanışmaya kadar hep aynı renk ve aynı marka ayakkabı giydim.

İkinci sınıftaydım. Bir arkadaşım, üniversite okuduğum yerde askerliğini yapıyordu. Bir hafta sonu bir çift botla çıkageldi. "Olum bunu subaylara veriyorlar çok rahatır, sıcak da tutar, on yıl giyersin." dedi. Çıldırıldım, "Olum" dedim, "ben sağlam ayakkabı istemiyorum, bir ayakkabı eskisin, yenisini alayım istiyorum. Gerilla ayakkabısından kurtulduk asker botu mu çıkardın şimdi de, git subaya ver o kullansın on yıl." Travma dedik ya, nereden patlayacağı belli olmaz.

Gel zaman git zaman bir kayıncım var, Onur. Boğaziçi Elektronik'te okuyor. Yeşil parkayla dolaşiyor ortalıkta.

Kayınpeder bir sabah "Haydi Kutub, bi ayakkabı bakıcaz." dedi. Saydırıyor bu arada sürekli "Ya deyyus ya! İstanbul'da bulamadığı ayakkabıyı Manisa'da nasıl bulucuz. Tutturmuş Mekap da Mekap."

Hiç aklıma gelmez, Boğaziçili çocuğun ne işi olur Mekap'la... "Ulan madara olmayalım şimdi" deyip, bi şey sormadım tabii. Gözüm vitrinlerde. Herhâlde "Mc-Up" ve ya "Macup" diye yazılıyordu dedim. Çocuk Boğaziçili, yeni bir marka zaar. Mağazalara soruyorum ağzımı eğip bükerek bir İngiliz aksanıyla "Mc-Up var mı acaba?" adamlar böyle bir markanın varlığından haberdar değil. Artık madara mudara arayıp sorucuz bu mereti dedim, aradım Onur'u:

- Olum şu istediğin ayakkabının markası neydi?
- Mekap, abi.
- Nasıl yazılıyor?
- Mekap işte ya, yok mu, sizinkilerin giydiğinden.
- Bizimkiler kim olum?
- Ya dağdakiler işte, Mekap.
- Hassıkt...

Telefonu kapattım. Mekap'larım gözümün önündeydi. O zamanlar biri Mekap giydiğinde "falankes mekap almış" denirdi. Ayakkabı ayakkabıdır; Mekap ise Mekap'tır.

Kayınpeder, "Ne oldu, neymiş" diye sordu. Dedim "Tamam, haydi, burada bulamayız, ben aldırırım".

Aradım memleketi. Ayakkabı mağazası olan bir arkadaşım var. Dedim "Burhan, bana 43 numara bi Mekap gönder." Burhan birkaç saniye konuşmadı. Anladım. Dedim "Burhan, dağda giyilmeyecek boğazda giyilecek, bize sağlam bi ayakkabı lazım da..."

Mekap firması: Eğer terör duracaksa üretimi durduralım.

HİKÂYENİN GİZLİ ÖZNESİ

Siyasi tartışmalara pek yakıştırdığımız "teoride ve pratikte" meselesi üzerine düşünelim. Teoride; afette, savaşta, depremde, iş cinayetlerinde dul kalan kadınların mağduriyetleri "elbette" giderilecek. Pratikte? Pratikte, çalışmak için alternatifi olmayan, dört duvar arasına sıkışan kadınları ne arayan ne soran var.

Van depreminin ardından bölgeye gittiğimde karşılaştığım manzara içinde aklıma en çok kazınan: Bir çadır içinde dört kadın. Kadınların ikisi de hamile ve elti. Eşleri, Maşallah ve Emrullah göçük altında. Kar başlamış, soğuk bastırmış; Rasime hamileliğinin 7. ayında, Melek 5.

İlk önce iki çadırın üst üste kurulması dikkatimi çekiyor. Eçiş bütçüş durumu ben anlayamadığım için Melek -o daha konuşkan- "Soğuktan korunmak için böyle yaptık, devlet konteyner vermedi" diye atılacak. Rasime içeride uzanıyor. Oğluna bakacak dermanı yok. Melek'in kızı Yudum sürekli kısa kısa iniltilele ağlıyor; dedesi Sadullah Bey "Her şey Allah'tan değil mi kızım?" diye teselli ediyor torununu.

Acılı bir ev hâli.

Sonra iki gelinin görünüşü Filiz, "Görüyorsunuz hâlimizi ne yapalım? İkisi de hamile" diyor. Ben 'yetim kalan çocuklara üzülmüş' diye düşünüp, "Evet zor" deyince aldığım yanıtı anlıyorum ki, zor olan yetimlik değil. İki kadın da hamileyken dul kalınca, hangisinin berdel edileceğine karar verememişler.

Upuzun bir sessizlik.

Bangladeş-Myanmar Sınırı'ndaki Kutupalong Kampı. Meşhare bir gün önce Naf Nehri'ni ölmek pahasına aşmış. Kucağında çocuğu, gözlerinde derin kederiyle bakıyor. Konuşmamıza tercüman olan Reşit, Meşhare'nin kocasını Arakan'da bıraktığını söylüyor. Biraz daha konuşunca aslında geride kalan bir koca olmadığını, kocanın Meşhare'ye tecavüz edilmesini izledikten hemen sonra öldürüldüğünü, Meşhare'nin de çocuğuyla beraber kaçtığını anlayacağım.

"Naf Nehri'nin yarısını yüzdü" diyor Reşit. Muson ardından sulu bir çamur gibi akan, her kulağa dibe gömülme ihtimali olan bir nehri yüzerek aşmak.

Teknenin yarısında bırakmışlar. Tecavüze uğrayan bir kadın, yolu yüzerek tamamlayabilirse yaşama hakkını kazanır.

Soma.

1 ay önce görüştüğüm kadınların hiçbiri benimle konuşmuyor. Bana değil, hayata öfkelerinden. Kapı önünde lokma dökerken "Bir tane daha ye" diye külahları misafirlerin ellerine tutuşturan kadınları bu kadar küstüren ne?

Cennet, Binnaz, Hacer...

İlk karşılaşmamızda "Hasta olan bendim, ben ölseydim" diyen Binnaz bir ay içinde ölmekten beter. Kapisını çalan, yol iz gösteren, 'şunu yapmalısın' diyen kimse olmamış. Bu kadar çaresizlik, bir de üzüntü, insana "Yeter" dedirtir.

Binnaz da öyle diyor zaten.

Ya keçi çobanlığı yapan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>



baş, düşünüyor. Torun camide tuvaletlere bakacak. Günlüğü 10 lira. Harca harca bitmez.

Soma'nın dullarını Kozlu'nun ya da Lice'nin, ya da Roboski'nin, ya da Reyhanlı'nın dullarıyla yan yana düşünün. Onlar Van'ın ya da Arakan'ın kadınları gibi, töre/ namus/ ölüm üçgeni arasında sıkışıp kalmamış ama önderindeki kesif yoksulluğu hangi kompartmana koyalım?

431 çocukla bu kadınlar zaten erkeklerin öncelendiği ve onlara da iş imkânı sunmayan bu ilçede işsiz, başvurdukları işlerde "Soma Dulu" yaftasıyla malul. Bu da ayaklarına bağ oluyor. Cennet para kabul etmemiş mesela. Niye?

"İstemem, lazım değil..." diye özetliyor o durumu. Lazım görmediği şey, belki acıma belki vicdan azabıyla karışık bir bulantıdan gelen hisleri bastırmak için seçilen yol; ellerinde zarf ile gelen merhametliler.

Oysa merhamet ve sadaka -insanların insafına bırakılmış bir alan- bu kadınların dertlerinin yara bandı bile olamaz.

"Sen anasın, her şeyin üstesinden gelirsin...", "Biz seni yarı yolda bırakmayız" büyüklüğünde karşılanan talepler kadınlar artık çaresiz kaldığında, hesap sorduğunda, iş için kapı kapı dolaştığında yavaş yavaş felaketin ilk anlarındaki sıcaklığından sıyrılıp "Sen namusuna sahip çık, gelecek yardımları bekle" alçaklığına kadar iniyor.

Teori iyi, "Sosyal devlet olunsun, bu kadınlara da sahip çıkılsın." Pratik şöyle, ölümlerin 40. gününde yardımseverlerin getirdiği lokma kazanları yeniden kuruldu.

Bir bardak çay olsun demlesin değil mi ziyarete gelenlere kadınlar? Bence karşılığını mücadeleyle değil merhametle verdiğiniz ikramları kabul etmeyin.





MAHALLENİN DÜŞMANLARI

İkametimi herkesin iyi niyetli olduğu, eski mahalle dizilerinden birine aldırma istiyorum. Şaşıfelek Çıkmazı'nda yaşasak mesela, ben her şeyi alaya alan ama elini beline ışık hızıyla dayayıp laf altında kalmamasıyla nam salmış bir Derya Alabora olsam, arkadaşım Zuhal Gencer'le; babam, kardeşim ve çocuklarımla yaşadığım kâğır evin bahçesinde oturup muhabbet etsek, gölgesi üstümüze vuran ağaçtaki vişnelerden reçel yapıp civar bakkallara satarak geçim derdinden kurtulmanın hayalini kursak. Bir bardak çay içip beş kahkaha atsak...

Ya da Süper Baba'nın mahallesinde yaşasak, arada Nihat'ın kahvesinde Fiko'yla tavra atsak. Sermet'ten semtin dedikodularını alsak... Mahallenin Muhtarları'nda yaşasak ve Temel'in maymunu Çaydanlık arada gelip omzumza tırmansa... İkinci Bahar'da yorgun argın işten çıkıp tren istasyonuna giden Ali Haydar ve Hanım'ın ardından baksak... Ali Haydar'ın kebabçı dükkânını kaybetmemesi için el versek. Yeditepe İstanbul'da Havva Ana'yla birer efsane birası içsek yahut Ömer bize dönüp: "Gel gör ki bizim maddi durumlar iyi niyetlerle sınırlı" dese... Kötü insan olmasa mahallemizde.

"Komşuluk kalmadı" diyor şimdi eskiler, komşuluğu geçtim, komşulu dizi bile kalmadı. Yazın sezonluk olarak çıkıyor, yayında kalmak için yeterli ilgiyi (reyting) göremeyip birkaç bölüm sonra kaldırılıyor.

Biz artık kötülerin olmadığı bir hikâyeye inanmıyoruz galiba. Mahalle dizilerinde de kötülük hiç olmaz değildi ama semt huzurun, muhabbetin, neşenin kalesiydi yine de. Kötüler ya mahalle eşrafı dışından olurdu ve bertaraf edilirdi ya da mahallenin içinde kötü değilse de kötücül biri varsa, iyiler ona dersini vererek onu değil, onun içindeki kötülüğü saf dışı bırakırdı. Mahallenin Muhtarları'ndaki kötü temsili, mahallenin emlakçısıydı mesela. Mahalleli değildi. Kötü değil fırsatçıydı, mahalleye ısındıktan sonra onlardan biri oldu ve hikâyenin içinde hayatına iyi adam olarak devam etti. Şaşıfelek Çıkmazı'nda kötü yoktu, Bakkaal Saadet'in kocası Murat küçük hesaplar peşinde koşardı ama çok hızlı koşmaya üşendiğinden, planları teşebbüs aşamasında kalırdı. Süper Baba'da kötü, mahalleye sonradan gelen Deniz öğretmenin peşindeki adamlardı. İkinci Bahar'da kötüler içerdendi, özünde iyi fakat sonradan kötücülleşmiş kişiler. Onların kötülüğü de dizinin sonuna doğru mahalle sıcaklığında eritildi.

Çok büyük olaylar olmazdı bu dizilerde, kötülerin açtığı dertler olmadan da hikâye akıyordu. Kahramanımız mahalleden bir komşusuyla yeni bir hayat kurar,

diğeri berikiyle yeni bir hayal kurar, kavgalar yanlış anlaşılmalardan çıkar ve iş hemen tatlıya bağlanırdı. Tencereden pişirip kapağından yiyen kahramanların başrolde olduğu mahalle dizilerinde mücadele edilen şey kötü insanlar değil geçim sıkıntısıydı.

Bilmiyorum ki mahalle dizileri, öncesinde de Ertem Eğilmez filmleri bize yalan mı söyledi... Sayalım ki öyle, yine de bu dizilerde, filmlerde anlatılanlara ikna olur izlerdik. İnanırdık. Herkesin iyi olması hiç gözümüze batmazdı. 'Eskiden çetrefilli diziler yoktu da o yüzden millet izliyordu' demeyin, Dallas'tan, Yalan Rüzgarı'ndan sonra hayatımıza girdi mahalle dizilerinin çoğu. Ceyar'ın çiftliğinden sonra inandık Süper Baba'nın yaşadığı; İkinci Bahar'ın geçtiği dizilere, Şaşıfelek Çıkmazı'na. Seyredenler mahallenin iyilerine Ceyar'a olduğu kadar inanmış olsa gerek, Mahallenin Muhtarları 10 yıl sürdü. 337 bölüm! Ben de senaryo yazdığımın biliyorum, şu anda bir dizinin 20 bölüm yayınlanması, onu üreten ekibin yüreğine su serpmeye yetiyor. Süper Baba 5 yıl, Ekmek Teknesi 3 yıl sürdü.

Semtler dokularıya, yaşam tarzlarıyla değil, mahalle dizilerinden kalan hatıralarıyla anılır hâle geldi.

Mahalle dizilerine baktığınızda, kötülerin genelde insanların mekânını elinden alan kişiler olduğunu görüyorsunuz: Mahallenin Muhtarları'nda türlü oyunlarla evlerini insanların elinden almaya çalışan emlakçı, Şaşıfelek Çıkmazı'nda Ali Rıza öğretmenin oturduğu evi müteahhite veren Murat, İkinci Bahar'da Ali Haydar'ı evden ve dükkândan atmaya çalışan Neriman, Zabıta Şecaattin ve Vakkas...

Yeditepe İstanbul'da mahalleliyi evinden dükkânından etmeye çalışan Rüstem; Sultan Makamı'nda yazlık sinemanın yerine bina dikmek isteyen şirket... Mahalle eşrafınca insafa getirilerek yahut maymun edilerek ıslah edildiler.

Mahalle dizilerinin çekim tarihleri günümüze yaklaştıkça kötülerin, kötülüklerin tonu da koyulaşiyor. Mahalle dizilerinde kötülerin geçmişten günümüze kronolojik olarak yaptığı işler: Emlakçı, zabıta, mafya çırağı, müteahhit...

Artık kötü kahramanın başrolün bütün hayatını değiştirecek güçte olmadığı bir diziyi kolay kolay ne kanal kabul ediyor ne seyirci. Mahalle dizileri "hayatın içinden bir hikâye" diye sunulurdu eskiden. Menderes'in "her mahalleden bir milyoner çıkacak"ıyla büyümüş kuşak için de, Özal'ın her ürünün bin çeşidinden sunmasını nimet bilerek büyümüş kuşak için de; aza kanaat ederek bir arada kalma umuduydu mahalle dizileri. Eskiden kötüler olmadan da akan hikâye artık akamıyor. "Şehrin merkezinde size özel bir dünya" diye sunulan

TOKİ, plaza... Kapının önüne güvenlik görevlisi dikerek sokağı, dışarıdaki insanı bir tehlike unsuru olarak sundular. Eskiden sadece iyilerin yaşadığı mahallelere ikna olanlar artık olmuyor. İçinde çete, mafya, büyük düşmanlık, büyük servet, entrika olmayan işler genelde "insan hikâyesi" diye tanımlanır televizyon jargonunda. İnsan hikâyelerine olan inancımız köreltildi.

Mahalle hikayeleri, nostaljik karşılanmaktan öte geçemiyor şimdilerde. En az mahalle hayatı kadar nostaljik. Zira bu dizilerin çekildiği mahalleler yok ediliyor. Maltepe (Mahallenin Muhtarları) Üsküdar (Şaşıfelek Çıkmazı) Çengelköy (Süper Baba) Samatya (İkinci Bahar) Balat (Yeditepe İstanbul, Sultan Makamı) semtleri, kentsel dönüşüm, mutenalaştırma, acil kamulaştırmayla semt sakinlerinden alınıyor. Semtler dokularıya, yaşam tarzlarıyla değil, mahalle dizilerinden kalan hatıralarıyla anılır hâle geldi. Mesela Samatya'da tren istasyonu kullanım dışı artık; sahil, dolgu alana bakıyor; semt sakinlerinin evleri istimlak ediliyor ama Ali Haydar'ın Antep Sofrası'nın olduğu yere aynı dekorda başka bir dükkân açıldı. İşletmecisi saçını Şener-Şen'in İkinci Bahar'daki Ali Haydar hali gibi kazıtmış, bıyık bırakmış; müşterilerini, beyaz önlüğüyle temsili Ali Haydar olarak karşılıyor. Maltepe'de Mahallenin Muhtarları'ndaki Temel'in kahvesi, "Mahallenin Muhtarları Kahvesi" adıyla hizmet veriyor...

Son zamanlarda mahalle dokulu dizi çekileceğinde set olarak genelde Beykoz Kundura Fabrikası'na kurulan platolar kullanılıyor. (Karadağ, Keşanlı Ali Destanı, Umutsuz Ev Kadınları, Öyle Bir Geçer Zaman ki, Suskunlar...)

Mahalleler elimizden alınıyor, mahalle dizileri tarih oluyor. Herkesin iyi olabileceğine dair inancımız gitgide kayboluyor... Bir şey baki, mahalle dizilerinde olduğu gibi kötüler hâlâ mahallenin dışından: evimizi, ekmek tekmemizi, mahallemizi elimizden almaya çalışanlar. Rezil ediyoruz lakin ıslah olmuyorlar. Umarım biz kazanırız, aksi taktirde ikametimi herkesin iyi niyetli olduğu eski mahalle dizilerinden birine aldırma istiyorum. Zira kötülerin kazanmasına meydan verirsek, mahallemizden çıkarıldıktan sonra gidecek bir mahalle kalmayacak. Pencereden bakkala sarkan sepetler. Kendi mahallesinde ulu orta küfür edebilen kadınlar, denizlere çıkan semt pazarları aşkına; kentsel dönüşüme hayır. Kötülerin olmadığı hikâyelere yeniden inanabilmemiz için, kentsel dönüşüme hayır!

Rant için yerimizden edip, bizi Beykoz Kundura Fabrikası'na kurulan dekorlar kadar bile hayat duygusu vermeyen toplu konutlara sürerek tecrit etmek istiyorlar. F tipi hayat istemiyoruz.



İtaat



Doğal haklar



Umut



Yeni nesiller

Akşamsefası

DE Kİ BİR UZAK DOĞU SPORUNDAN

De ki sen yeni sevgilinle yaratmışsın ortamını. Evin, ofisin, koltuğun, çayın, kahven, şarabın, salatan, her şeyin natamam altında elinin. Güzel bir film arşivin de vardı. Akşamları yayılıp yayılıp yeni sevgilinle izliyorsun ya bir klasik, ya evrenin oluşumunu kendince izah eden kaliteli bir belgesel. Atıyorsun kolunu yeni sevgilinin omuzuna, az evvelki sevişmenin de verdiği rahatlıkla zerre gerginlik yok ruhunda, yiyip içiyor, oynayıp gülüşüp hayatın tadına varıyorsun.

Sen böyle böyleyken, eski sevgilin lastik gibi gergin, çayı sigarayı yapıştırıp üst üste anlatıyor bir kankasına: "Şimdi yayılmışlardır koltuklara, ya belgesel izliyorlardır ya klasik film, benim it önce bir güzel sikmiştir; sikmeden duramaz, mutfığa dalıp hemen yapmıştır meşhur penne makarnasını da, mantarı biberi zeytini böyle küçük küçük doğramıştır, küp küp, şarap da açmıştır o orospuya... Yok ya kız orospuya hiç benzemiyor biliyor musun. Amerika'da okumuş, iyi eğitilmiş... Görsen çıtı pıtı bir şey... Eee tabii ya, cinsini siktığım cinsine çeker, benim puşt beyaz türktü, buldu sonunda dengini, ya benim kaybolan yıllarım! Şu amımın dili olsa da anlatsa, ben bundan kaç çocuk aldirttim!"

Bildiğin profesyonel kampçısın sen, atıyorsun yeni sevgilini arabana, muhteşem manzaralı noktalarda dura ede, küçük kahve bira molaları vere vere, göre geze varıyorsun bir kamping alanına, önceden tecrübe ettiğin. Derhal açıyorsun bagajını, çıkarıyorsun kara buza dayanıklı kaliteli çadırını, kuruyorsun dakkada düzenini, hatta günbatımını dahi kaçırmayıp yeni sevgilinle -ellerinizde birer kadeh şarap-manzarayı bile seyrediyorsun. Sonra tatlı bir sarhoşlukla çadıra çekilip hunharca sevişiyordunuz ve sonraki günlerde de bu böyle devam edip gidiyordu. Yani yeni sevgiliyle şırıl şırıl akan derelerde yalınayak yürümeler ve çadırda sevişmelerle. Doğal olarak gerginliğin g'si yok ruhunda.

Sen böyle böyleyken, eski sevgilin otu çekip çekip anlatıyor kankasına: "Ormanlara, kamplara da götürmüştür şimdi onu, dakkasında kurmuştur çadırını, önce bir ne iyi ettik de geldik sikişi, sonra kızı her gün çatır çatır sikmeler, derelerde yalınayak yürümeler! Ben sana bi şey diyeyim mi, bunlar evlenir, olur mu olur, ya benim kaybolan yıllarım! Eşşek kafam, eldeki kuş muamelesi yaptım ben buna, hiç bırakmaz sandım, yularını gevşek bıraktım. Ama göstericem ben ona gününü!"

Stil sahibi adamsın sen. Hani iyi eğitilmiş, kahvesini çayını hep aynı saatte içen, seyahatsever, bilinmedik sporlara merak salıp deneyen, caz buluz klasik

müzik konserlerini kaçırmayan, Çin lokantasında hakikaten çöp çubukla yemeyi kendine yakıştıran kimi erkekler vardır ya, onlardansın sen. Doğalsın. Güldün mü içten gülersin. Sade bir şıklığın var ve kadınlara nasıl davranılacağını iyi bilirsin. Onlar sana bayılır, sen de onlara.

Eski sevgilin de işte öyle bayılmıştı sana bir zamanlar. Ondaki sıcaklığı sevmiştin sen, samimiliği, hesap kitapsızlığı, parametreleri anında hiçe sayışlarını, bunlardan etkilenmiştin. Gençti, duldu, güzeldi, küçük sevimli bir oğlu vardı, açık kafalı kadındı. Kapıldın bir zaman. Çok hoş zamanlar geçirdin. Fakat sonra birdenbire nedense onun seni yeterince -en azından senin istediğin kadar- sevmeyi düşünmeye başladın -türlü alametler böyle düşünmene yol açtı diyelim-. Bitirmek istedin. Bitirmedi. Sakız gibi yapıştı.

Senin için her safhası zor, asap bozucu bir zaman dilimiydi. Eski sevgilin eski sevgili olduğu gerçeğini bir türlü kabullenemiyordu.

Bir biçimde senin hayatında hep olmayı ister, hatta bunu kafasına koymuş gibiydi. Yeni sevgilinle bir konser çıkışı karşınıza çıkıp da etmedik hakaret bırakmadı. Kapılara dayandı. Telefonuna "onu da beni siktığın gibi mi sikiyorsun" ve bunun gibi pek çok mesaj attı. Bunca rezillik yetmezmiş gibi yeni sevgilinin evini basıp annesine "kızınız bir orospu, benim kocamla yatıyor, bir kurşunluk canı var, ayağını denk alsın" diyerek henüz tanıma fırsatı bile bulamadığın müstakbel kayınvalidene seni rezil etti. Uzak yakın tüm arkadaşlarına seni kötüledi. İtibarını yerle yeksan etti.

Evinin yakmaya kalktığı geceydi. Çok sarhoştun. ağza alınmayacak küfürler dökülerek ağzından dilinden ve tükürükler saçta saçta zorla şerle içeri girmeye çalıştı. Kapıyı kapayıp insanca uzaklaştırmaya çalıştın. Git buradan git dedin. Gitmedi. Hatta seni bir şekilde atlatıp içeriye daldı. Orada hâlihazırda korkuyla bekleyen yeni sevgilinin üzerine atladı ve onun o hiç kayılmamış bir puz pateni kadar gergin alnını, tırnağını geçirmek suretiyle kanattı.

Zaman o an durdu senin için. Onlara bakıyordun. Eski sevgilin tam bir savaşçıydı. Seni elde etmek için ringler kuruyordu her an her zaman, senin için savaşıyor, bel altı vurmaktan çekinmiyordu. Yeni sevgilin ise ürkek bir ceylan, siper ettiği kollarıyla korumaya çalışıyor yüzünü ve lütfen yapma dur şiddete gerek yok diyordu incelik sesiyle.

Cinsiyetçiliği bir kenara bırakıp düşündün. Bir savaşçıyla yaşayıp yaşayamayacağını. Bunu isteyip istemediğini. Ürkek bir ceylanla yaşamayı zaten herkes ister. Yakaladın eski sevgilinin boynunu boğazını yakaladın, yakaladın boğazını boynunu yakaladın. Kırdın kolayca. Tıpkı buraya yazmak kadar kolay oldu bu kırmak işi, çünkü kısa bir zaman önce bir Uzak Doğu sporuna merak sarmıştın. Ne de olsa stil sahibi adamdın.

**Cinsiyetçiliği
bir kenara bırakıp
düşündün.
Bir savaşçıyla yaşayıp
yaşayamayacağını.
Bunu isteyip
istemediğini.
Binbir haklı haksız
gerekçeyle;
istemedin.**

SANA İNANMAK KADAR SENİ SEVMEK DE YALAN!

Kaç yıl geçti üzerinden kim bilir...

Hayatımda en çok birine 'inanmaya' ihtiyacım olduğu dönemde sevmiş, 'sevmeye' hiç ihtiyacım olmadığı dönemde inanmıştım ona...

Meğer kampanya varmış: Yılın bu mevsimi hem inanıp hem de seven çiftlere ilahi müessesin bir ikramı olarak aşk da hediye ediyorlarmış!

Aslında bedavacılığı sevmem.

Sırf bu yüzden marketlerdeki o "3 alana 1 bedava"

ürünlerden bile ikiden fazla almışlığım yoktur...

Böyle bir 'kariyeri' nasıl oldu ziyan ettim bilmiyorum ama almış bulundum o bedava aşkı bir kere...

O meşhur klişede geçen 'sözün bittiği yer' neresidir bilmiyorum ama benim bittiğim yer tam olarak burası oldu işte!

*

İlk başlarda rahattım.

Çünkü sevgilimin bana olan sevgisi - aşkı benimkinden çok daha eski, çok daha kitlelerce bilinir olmuş, kadim bir bilgiydi.

Benim onu sevmek için belki onun kadar sebebim yoktu. Ama öyle bir sebebim vardı ki, niteliğini ölçebilecek nicelik yoktu:

"Ona sarılarak uyumaya -hem de sadece uyumaya-bayılıyordum."

Yıllardır yatakta sağa yani kıcımlı dönüp yatmayı ilke edinmiş ben, günümüzün dönecek solcuları gibi sağı terk etmişim adeta.

Öyle ya, bir erkeğin bir kadına sarılarak uyumasından daha öte bir duygu olabilir miydi ki?

Dokünmanın böyle tesirli, böyle 'saf' durduğu, böylesine teslim olduğun bir an daha var mıydı ki?

Sarılarak uyumak deyip geçmeyin, bu yüzyılın en büyük hastalıklarından biri sevgililerin birbirine ya ön sevişmede ya da usulen mecbur kalınan alanlarda dokunma ihtiyacı hissetmesi...

Bu yüzden sokakta el ele dolaşan çiftlerin sayısı azalıyor, hatta nesilleri tükeniyor!

Instagram'da paylaşılacak bir fotoğrafa dönüşmeyecekse eğer birbirlerinin elini tutarak yürümeyi 'gereksiz' buluyorlar.

*

Biz ise 'Aleme isyan, ölümüne çArşı' düsturu ile Garipçe' den 1 TL'ye aldığımız iplikten bilekliklerimizi nişan yüzüğü yapıp Voltran misali el ele tutuşarak başladık bu aşka...

Hiç yapmadığım şeyleri yapmaya sevmediğim şeyleri sevmeye başladım

onunla...

Mesela hayatımda ilk kez o istedi diye patlıcan yedim.

O güne kadar ağzıma sürmediğim patlıcanın tadı onun elinden kuzu eti gibi geliyordu bana...

Tomris Hanım, Turgut Uyar ve patlıcan olmuştuk adeta...

Okey oynamaya başladık, bizim çocuklarla...

Bildiğin okey!

O açtığında gözlerindeki mutluluğu görmek için habire taş çalışıyordum.

Çok mutlu muyduk çok... Ama nasıl bir mutluluk...

Anlatamam...

"Tarif et" dersin, "İnönü Stadı'nın ortasında üçlü çekirtmek nasıl bir his?" diye soran gazeteciye Alen'in verdiği cevap gibi bi şeydi:

"Bu öyle öyle bir şey ki ne yaşayan anlatabilir ne de yaşamayan anlayabilir."

*

Bir gün hava çok bozuktu...

Belliydi bir bela geleceği.

Birlikte olduğumuzu duyan ortak bir arkadaş aradı, "Allah belanı verdi" dedi.

İçimden, "Tatsız bir şaka cümlesi ile başladı 'Hayırlı olsun' diye bağlayacak herhâlde" dedim.

Bağladı!

Hiç bilmediğim şeyler anlatmaya başladı.

Sevgilimin sık sık açılmayan telefonlarının aslında neden açılmadığını, "Yonca'nın babası" diye gittiği 'babaları' ve bana yutturduğu tonlarca zokayı...

"Niye?" diye sordum.

"Ne gerek vardı ki?"

"O böyledir" dedi.

"O böyledir" ne ulan? Nasıldır?"

"O böyledir işte..."

Hiç unutmuyorum o lafı... Lenin söylemiş galiba: "Bir insan bataklığa düşmüşse elinden tutup çıkarın eğer sizi bataklığa çekiyorsa bataklığa itin saplansın."

"Onun sonu belli" demişti "... bataklığın dibini göreceksin de seni çekmesine içim razı değil... İtemezsin bilirim ama uyarıyorum seni, en azından kaç kurtar kendini..."

*

O güne kadar beni çok 'uyanar' olmuştu ama hiç böyle kalbimi masanın üzerine koyup usturayla doğrayarak uyararı olmamıştı.

Bok çuvalı gibi kalmıştım ortada ki bir bok çuvalının içinden bile bu kadar pis kokular gelmez, gelemezdi.

O gün anladım ki yalan boktan daha pis kokan bir şeydi ve ne olursa olsun uzak durmalıydı yalandan ve yalancidan!

Sonrası mı?

Çorap sökücü gibi geldi gerisi...

Benim diyen oyunculara taş çıkaracak kadar rol kesiyor, hep yakalansa da yalandan vazgeçemiyordu. Kendimi boş verdim, ölü - diri demeden değer verdiği, sevdiği herkese yalan söylüyordu.

İlkokul çocuğunun tenezzül etmeyeceği numaralara başvurmasına mı yanmalıydı, kendi vicdanında hepsini aklayabiliyor olmasına mı yoksa bunu bir yaşam biçimi haline getirmesine mi?

Bir arkadaşım, "Biliyor musunuz adını bile doğru bilmiyor olabiliriz" demişti.

Önce gülmüştük.

Sonra mı?

O gece göz kapaklarıma hidroelektrik santral kursan Kars'ın 1 günlük ihtiyacını karşılayacak kadar elektrik ürettirdin!

*

Hemen vazgeçmedim tabi...

Birkaç kez vaziyetin farkına varsın, aklını başına alsın diye konuşmayı denedim.

Olmadı.

"Göstermeyi denedim bu yolun yol olmadığını..."

Olmadı.

"Aslında kalbinde kötülük yok, göreceksin sonunda..." diye umutla beklemeye başladım.

Yeminler etti ama hiç tutmadı.

Onu sevenler araya girdi, "Yolun yol değil... Böyle güzel şeyler hayatta denk gelmez, ziyan etme yalanlarla, kurtar kendini şu ruhundan" diye anlatmaya çalıştılar.

Anlamış gibi yaptı, ya hiç anlamadı ya da yanlış anladı.

*

Nasıl mı bitti?

O hep "düzeldim" dedi. Ben hep "inanmıyorum" dedim ama içten içe hep inandım.

Sonra hep bir yerlerden foyası çıktı.

O düzelmemekte ben inanmakta ısrar ettim uzun süre...

Sonuncu yalanını hatırlamıyorum ama 'sonunu' hiç unutmuyorum:

Hayatta en sevdiği adamın, dedesinin mezarının başındaydı...

"Dedem bile benle konuşmuyor artık" diye ağlıyordu.

"Mezarlıktan çıkar çıkmaz yalan konuşacağından emin olduğum içindir. Ölü olabilir ama enayi değil adam.

Kandırılmayı yediremiyor. Ben de yediremiyorum ve gidiyorum" dedim.

Gittim.

Biliyordum ki mezarlıktan çıktığı an o 'ucuzluk' yine ruhunu teslim alacaktı.

Öyle de oldu...

Aynı günün gecesinde kıcı başı oynamaya başlamıştı. Ama bu sefer hazırlıklıydım!

O gün mezarlıktan çıkmasını beklemeden kalbimdeki mezarlığa gömmüştüm onu!

Artık bütün haltlar onundu ve istediğinden dilediği kadar yiyebilirdi.

*

Üzerinden yıllar geçti...

Bir daha yüzünü hiç görmedim.

Birkaç kez haberini getirdiler: Okulu yarım kalmış, hayalleri yarım kalmış, aşkları yarım kalmış, pişmanmış, farkına varmış...

Bir insanın başına gelebilecek en büyük felaket nedir biliyor musunuz?

Farkına vardığında artık hiç farkının kalmaması!

*

Aradan geçen bunca yılda hala anlamış değilim: İnsan nasıl ziyan eder hayatını yalanlarla?

Bakmayın böyle konuştuğuma...

Bu aşk bittiğinde son hızla karşı yönden gelen kereste yüklü bir tırla kafa kafaya girmiş 78 model vosvos gibiydim.

Bazen olmaz ama o kadar güzel olmaz ki "Ulan ancak bu kadar güzel olmayabilirdi" dersin.

Bu sevdâ da olmamıştı ama geride esaslı bir acı ve o unutulmaz bir hayat dersi bırakmıştı.

Bir de tövbe ettiklerim tabii...

O güne kadar ufak tefek ben de yalan söylerdim. Ama yalanın bir insana yaptıklarını gördükten sonra içimdeki bütün yalan tarlalarını bir gecede ateşe verdim.

Baktım kalbime dokunuyor, patlıcana da tövbe ettim.

Ama hayat ne garip: Rakı masasında patlıcan görünce hala gözüm doluyor.

Okeyi de bıraktım ondan sonra... Gideceksem de 'eşli' oynamıyorum.

En acısı da ne biliyor musun, ondan beri artık soluma dönüp yatamıyorum!

*

Yıllar sonra bu hikayeyi yazma sebebime gelince...

"Bu aşka bir şarkı tutmak lazım" derdi hep...

Geçenlerde Ata Demirel'in albümünü aldım...

İlk şarkıda takıldım, 1 aydır ikinciye geçemiyorum: Galiba bu aşkın şarkısını yıllar sonra buldum:

"Yaşamak yalan belki, yalan delice sevmek....

Gözlerin, ellerin o yeminler hep yalan...

Yalan geceler boyu hep beni düşündüğün...

Yalan papatyalar, şarkılar hep yalan...

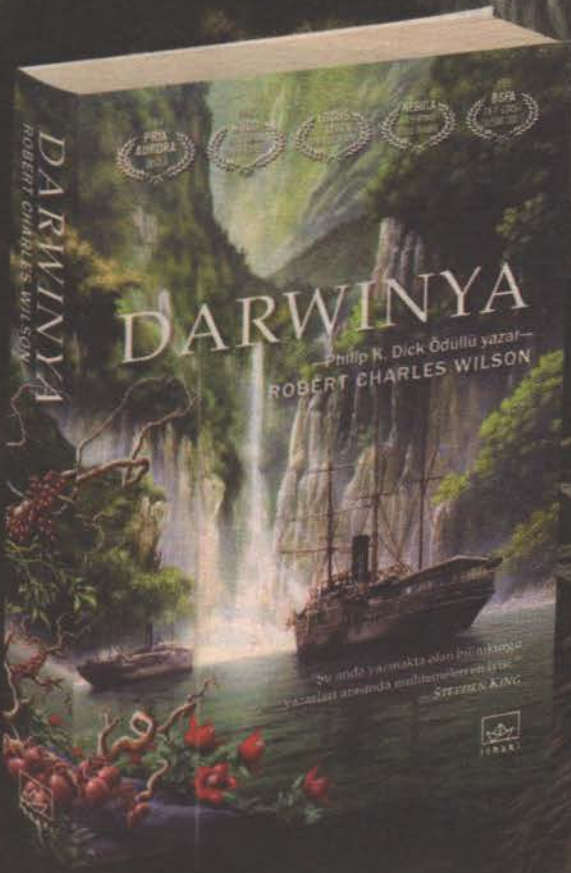
Acımasız ağlarını şimdi örüyor zaman...

Sana inanmak kadar, seni sevmek de yalan!"

Tomris Hanım,
Turgut Uyar
ve patlıcan
olmuştuk
adeta...



Akşamsefası



DARWINYA

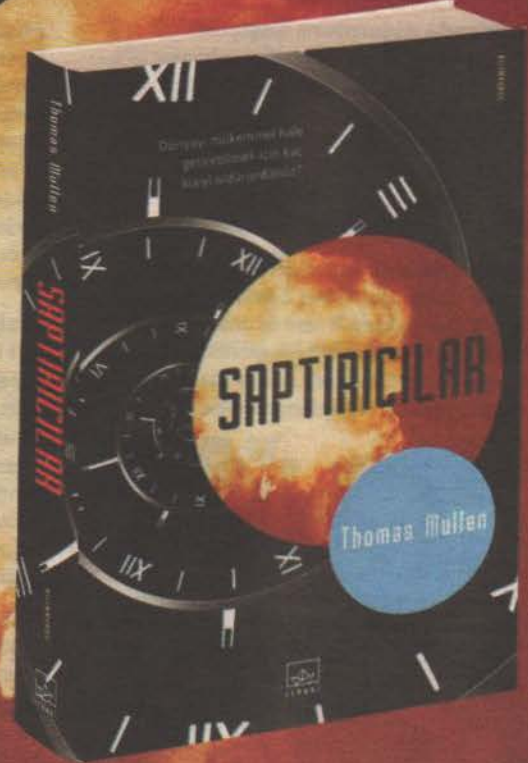
ROBERT CHARLES WILSON

Kazandığı ödüller arasında John W. Campbell Anma Ödülü, Philip K. Dick Ödülü, Theodore Sturgeon Anma Ödülü bulunan ve yaşayan en iyi bilimkurgu yazarlarından biri olan Robert C. Wilson'dan, mucize kıta Darwinya'nın gizemli öyküsünün anlatıldığı nefes kesici bir roman.

SAPTIRICILAR

Thomas Mullen

Dünyayı mükemmel hale getirebilmek için kaç kişiyi öldürürdünüz?



Akşamsefası

www.ithaki.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

twitter.com/ithakiyazari

DİRENE DİRENE KAZANANLAR

Kocaeli Valiliği'nin kira ödeyemeyenleri polis zoruyla attırdığı, depremzedelerin yıllarca mücadele ettiği Arızlı konutlarındaki direnişin öncülerinden RECEP OR geride kalan 15 seneyi özetledi.

17 Ağustos 99 depremini Kocaeli'nin Körfez ilçesinde yaşadık. Biz 4 kardeş enkazdan hemen çıktık. Annem bir gün sonra çıktı, babam kurtulamadı. Annemi de, babamın cenazesini de komşuların yardımıyla çıkardık. Bir süre çadır kentte yaşadık sonra prefabrik evlere geçtik. Burada da yaklaşık 2 yıl kaldık. Depremzedelerle bu kadar süre iç içe yaşamak psikolojimizi kötü etkiledi. Acılar paylaşıldı ama acılara daha çok acı eklendi.

Bize zorla sözleşme imzalatıldılar. Irak'tan gelen petrol hibesiyle depremzedeler için Arızlı'da yaptırılan konutlara 7 bin kişi başı vurmuştu. 237 hanelik yer vardı. 2001 Ekim'inde yerleştirildik ve valilik hemen 5 senelik bir sözleşme dayattı. Sözleşmeyi imzalamayanı yerleştirmiyorlardı. Mecburen imza attık. Bir sene sonra valilik kira istedi. Mahkemeye başvurduk. "Kira alınmaz" kararı çıkması üzerine valilik, bizden aldığı 60 liralık kiranın ismini "aidat" olarak değiştirdi.

En başta bu evleri bürokratlara vermeyi düşünmüşler. Evlerimiz, deniz manzaralı, 3+1, 130 m2 evler olduğu için en baştan beri bu evleri bize yakıştıramamışlardı. Kira vermeyenler toplu hâlde atıldı. Polis girmesin diye evlerinin kapısını kilitleyenlerin kapıları kırıldı, eşyaları alınıp Kocaeli'nin en ücra köşelerindeki depolara götürüldü. Atılanlardan boşalan 70-80 daireye bürokratlar yerleştirildi. Polisler, memurlar, valilikte çalışanlar... Onlar da doğru dürüst kira vermedi aslında.

2009 Haziran'ında eylemlere başladık. 28 Haziran'da ilk eylemimizi yaptık. Eylemler başlayınca kira-aidat ödemesini durdurduk. Site içine çadır kurduk ve her gün yürüyüşe başladık. 17 Ağustos'un 10. yıldönümünden 2 gün önce, yeni bir bürokrat taşınmasının haberini aldık ve site girişine koltuklardan barikat kurduk. 35-40 kişiydik, ortalama yaşımız altmıştı ve çoğunluğumuz kadındı. "Klasik teyze" profilindeki kadınlar çok sağlam direndi.

17 Ağustos'un yıldönümünden 2 gün sonra gizlice bürokratlar taşınacaktı. Gece 2 gibiydi, hemen toplandık. 400-500 polise karşı 9 saat direndik. Eşyaları sokmadık. Bürokratlar ertesi sabah işe gitmek için polis koruması eşliğinde çıkabildiler. İşten dönüş saatlerinde de eylem olduğunu bildikleri için dönemediler. Akşam



saatlerinde Star Tv canlı yayındayken polis saldırdı. Bu arada eklemek istiyorum, eylemlerimiz birçok ilçe emniyet müdürünün oturduğu konutlardaydı, iki anlamda da polise karşı direniyorduk.

Devlet hastanesinden deli raporu almaya karar verdik. Bu olaylardan sonra 6 ay boyunca polislerin 7 gün 24 saat konutlarda nöbet tutmasına karar verildi. 7-8 yaşındaki çocuklar polis-eylemci oyunu oynuyorlardı. Hepimizin psikolojisini bozmuştu. Aralık 2009'da devlet hastanesine gittik, yaklaşık 30 kişi sıra numarası aldık, amacımız psikiyatriye muayene olup ruh sağlığımız hakkında görüş alıp kamuoyuyla paylaşmak. Birkaçımız muayene olduktan sonra polis devreye girdi ve bizim eylemci olduğumuzu söyledi. Doktorlar da bakmadı.

Misafirlik, müzik dinlemek, basınla konuşmak yasaklandı. Valilik eylemler devam ederken "Arızlı'da oturanlar dışında kimse konutlara giremez" diye karar aldı. İnsanlar misafirlerini dahi alamıyorlardı. Giriş kapısında çelik kuvvet duruyor, kimliklere bakıyordu. O ara valiliğin çıkardığı yönetmeliğe göre site önünde yüksek sesle müzik dinlemek, basınla konuşmak çıkarılma nedeniydi. Devlet'in "depremzede", "yaşlı", "çocuk" dinlemeden insanlara nasıl baskı yaptığını görünce herkesin bakış açısı değişti aslında.

Mahkemeden tahliye kararı çıktı.

2011 Nisan'ından itibaren 15 gün içinde çıkmamız gerekiyordu. 4 kadın Arızlı girişindeki bloğun çatısına çıktı ve oraya çadır kuruldu. Tahliyeler olursa 4 gün içinde kendilerini yakacaklarını söylediler. Çatıya çıkanlardan birinin ağabeyi Recep Uğur bu süre içinde bir basın açıklaması düzenleyerek kendini yaktı. Bir haftalık bir tedavi sonrasında kurtuldu. Bir insanın kendini yakması yeni valinin de tutumunu pek değiştirmede. Ölmesi gerekiyordu belki de?

2011 Mayıs sonunda Bilim ve Sanayi Bakanı Nihat Ergün fuara gelmişti. Fuara gittik, biz eylem yapmadan görüşme kararı verdiler. İlk olumlu sözü aldık. O kadar yıl muhatap alınmamışken vali, belediye başkanı, emniyet müdürü, bakandan oluşan bir ekiple görüşmemiz büyük bir kazanım oldu. Eğer konutlarımızdan çıkacaksa yüksek katlı olmayan ve düşük ödeme planı olan evler yapılmasını istedik. Kabul ettiler, biz de eylemlere ara vermiş olduk.

"Direne direne kazanacağız"ın örneğiyiz.

Geçen yıl ekim ayından beri kız öğrenci yurdu inşaatı başladı. Bizim oturduğumuz 4 bloğa ise dokunmuyorlar. Bürokratlar 2010 yılında çıktı, çok kalamadılar. Kira-aidat ödemedi 5 yıldır oturuyoruz ve evler yapılana kadar oturmaya devam edeceğiz. Bu çok büyük bir kazanım. İzmit Belediye Başkanı Nevzat Doğan seçim öncesi park yapacağını vaat etti ama 4 ay geçti park yok. Ne olarsa, ne yapılacaksa mücadele ederek kazanacağız.



ECE TEMELKURAN

- Kendimi tek kelime ile tanımlayacak olursam; **Küçük**
- Hayat felsefemi en iyi anlatan cümle; **"Pekala, bl' daha deniyoruz!"**
- Şu sıralar benim gündemim; **Roman**
- Bugüne kadar yaptığım en heyecan verici şey; **Arjantin'de barikat eylemcileriyle eyleme katılmak**
- Şu hayattaki en büyük hatam; **Olduğumdan daha güçlü, daha mutlu, daha tasasız görünmek**
- Yaşadığım en talihsiz olay; **Böyle şeyleri anlatmam ben...**
- Hayatımın dönüm noktası; **Sekiz yaşımda yazar olacağım dediğim an; kesinlikle manyakça!**
- Gazeteci olmasaydım; **Dansçı olurdum**
- Çok isterdim ama iş isten geçti artık; **Gençken daha az çalışmış olmak isterdim**
- En büyük takıntım; **Kalem ve defter**
- Asla kayıtsız kalamam; **Çocuklara yapılan haksızlıklara...**
- Beni en çok kızdıran şey; **Kabalık ve hadsizlik...**
- Hayalimdeki dünyada; **Herkes kendi gibi...**
- Bana göre insanlığın en büyük sorunu; **Ahlak meselesi**
- Dünyayı değiştirmeye oradan başladım; **Afrika'dan...**
- Politika bence; **Eskisi kadar seksi değil!**
- Fikirlerini kendime en yakın bulduğum kişi; **Montaigne...**
- Hak ettiği değeri göremediğine inandığım biri varsa o da; **Sanatçı kadınlar**
- Onunla tanışmayı çok isterdim; **Subcommandante Marcos**
- Aşk benim için; **Korkunç!**
- Kendimi en yalnız hissettiğim an; **Zalimlik ve terbiyesizlik karşısında dilimin tutulduğu an**
- Bence bir insana verilebilecek en anlamlı hediye; **Zamanla tükenmeyen zarafet**
- O yemeği bir de benden deneyin, parmaklarınızı yiyeceksiniz; **İzmir usulü enginar**
- Başucu filmim; **Sibiryalı Berberi**
- Başucu kitabım; **Değişiyor, bu ara 'Memleketimden İnsan Manzaraları'**
- Şarkılarıyla beni en çok etkileyen müzisyen; **Billie Holiday**
- Kendimi en rahat hissettiğim yer; **Otel odaları**
- Onun yerinde olmak isterdim; **Oscar alırken "bunu hiç beklemiyordum" diyen o şanslı insanların**
- O eşyanın bendeki manevi değeri çok yüksek; **Eşyayla öyle bir ilişkim hiç olmadı**
- Gelecek plânlarımın başında; **Aşık olmak var**
- Size bir sır vereceğim; **Niye vereyim canım!**
- Son olarak söylemek istediklerim; **Böyle soru cevapların okuyanda 'onun hakkında çok önemli şeyler biliyorum' hissi yaratması pek aldattıcıdır.**



DÖRT ŞEHİR

-Üçüncü Pavyon-



Sabaha karşı, Turgutlu'dan beri, bir mahalli tanrı gibi duran Spil Dağını sağına, onun cakasına kafa tutan Bozdağları soluna almış otobüs İzmir'e girince, birden bire şehrin uğuldayan aydınlığına uyandı. Müşir'e, Manisa'dan, Sabuncubeli'nden aşağı sallanarak girmeyi daha çok severdi. Son yokuştan aşağı da sardın mı İzmir, körfezin iki yanına kıymetli mücevherler serpilmiş gibi ışıltılı yanar çünkü, Yamanlar Dağı izin verdikçe.

Torbacılıktan dama düştüğünde tanıdığı, -İzmit'teydi bu, Kaynaşlı depreminden iki üç yıl sonra-, gencecik bir bitirirken onu kollayan, içeride ezdirmeyen, dışarıda ekmek tutturan Nezih abisi arayınca, daha yüzünde dayığı soğumamış manitasını bıraktı arkasında, atlayıp geldi. İzmir, soğukta bile sıcak, karanlıkta bile aydınlık, İzmir dertte gamsız, darda geniş, açık, ferahfeza. İzmir, soğudukça kokusu keskinleşen bir bardak adaçayı gibi ılııcak, indi Müşir'in boğazından aşağı.

Yumurta topukları mahmuzlu, cenazelere ve cinayetlere taktıkları gözlükleri bir örnek adamların, derinlerde kovaladıkları leş gibi işlere dava dedikleri zamanlarda reis denirdi Nezih'e. Suyun başı el değiştirip de eskinin kan dökücüleri yerlerini yeninin kan emicilerine bırakınca iskartaya çıktı; sonradan başkan oldu adı. Nezih Başkan. Şimdilerde "Biz bu vatan için vurduk da vurulduk da" diye laf arası okuduğu mavallarda mangalda kül bırakmasa da, kendi gibi harcanmasınlar da fırça bıyıklarının yanına safa duran eski dava arkadaşları, "kêrhane mafyası" diye eğleniyorlar arkasından. Şu iki Basmane pavyonu, -o müzikhol denmesini sevir-, Alaybey'de bir çiğköfteci dükkânı, bir de gizliden çevirdiği mülteci işi kaldı elinde, o yedi atmış beş günlerinden yadigar. Ama adı "başkan", Nezih Başkan. Doksanlarda Kürtlerin kulaklarından anahtarlık yapan, solcuların taşaklarını burup analarına söven Nezih Başkan. Soğumamış ölünün akbabası.

Müşir, askerden gelince bir vakit kalmıştı İzmir'de. Memleketi İncirlik'te öğrendiği üç beş kelam İngilizcesiyle buralarda ekmek bulacak diye çıktığı ümit seyahati, inşaatlarda gündeliğine, sigortasız ve güvenliksiz sıva işine kadar düşünce Adana'ya çekildi

yine. Belçin'le -daha henüz Belçin'di adı- sözlüydüler o zamanlar. Ailelerin haberi yok, kendi aralarında.

Güneşte ısınmış çağlaların kadifeliğinde bir sabahla inmişti Müşir İzmir'e. İkinciye kadar Kemeralı'nın karınca yuvası gibi işlek sokaklarında, Çankaya'da telefoncularda, çalintıcılarda, elektronikçi hanlarında dolaştı durdu, alıcısıymış gibi her şeyi sora sora. Bir ara Pasaport'a indi, Kordon'da uyuklar gibi oldu azıcık. Daha önce birkaç kez lafı geçmişti. "Elime verseler Abramoviç'in yatını bile kullanırım başkanım, sen bana güven," demişti kaç kere. Kısmet bugüneymiş. Havanın ağır ve ılık bir kütle kazandığı akşamüstüne doğru çaldı Basmane'deki dükkânının kapısını Başkan'ın.

Aldılar, müdüriyete çıkardılar. Belçin hiç çalışmamıştı bu mekânda. Çok kısa bir takıldıkları olmuştu İzmir'de, onda da Belçin, Gürçeşme yolunda dandik bir birahane garsonluk etmiş, Müşir sokakları kovalayıp kubar ve pit satmıştı, yolunu şaşırmış liselilere, sivilcesi kurumamış üniversitelilere. Sonra bir gün, Diyarbakırlılar ağzını burnunu dağıtınca taşı tarağı toplamış, bir türlü nikahına yanaşmadığı nişanlısını da alıp Uşak'a hicret etmişti.

Başkan, görünce ayağa kalktı rabitalı masasında gülümseyerek. "Ooo... Müşir'im, hoş geldin oğlum. İşimiz düşme gelip abini göreceğin yok!" dedi yaklaşırken

de. Böyle karşılanmak hoşuna

gitti Müşir'in, racona uygun bir gövde hareketiyle, "Etağfurullah başkanım, sen emret biz dünyanın öbür ucundan geliriz," deyip öpmek için eline atıldı adamın. Başkan öptürmedi elini, nazikçe masanın önündeki koltukları gösterdi. "Çay mı, kavhe mi, karnın aç mı, söyleyelim bir şeyler?" Oturdular karşılıklı. Mevzu mevzuya bağlandı, kestirmeden sadede varıldı. Tekne Doğanbey'de bağlıydı. "Yolcular Suriyeli. Savaş var adamın ülkesinde, ya kalıp ölecek ya savaşıp ölecek. Çok yapıyoruz bu ara Suriyeli işi. Son bir ayda üç motorum çıktı döndü. Belki üç yüz-dört yüz kişi toplam."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Konuştular, tatlıya bağladılar. "Bu akşam," dedi başkan, "buralarda oyalan, takıl dükkânda, ye iç, misafirim ol. On iki gibi çocuklar alıp götürcek seni Doğanbey'e. Oradan sonrası senin işin işte. Havanın ağarmasına kalmamamız lazım. Biliyorsun bu işleri, anlatırma bana."

Sonra telefonlar telefonları kovaladı, Başkan, telefonlarla idare ettiği kendi küçük, leş dünyasına çekildi. Müşir'i bir adamın yanına kattılar. Adam, kulisten bozma, rutubetinden duvarları yeşermiş, içi sidik kokan bir odaya götürdü. İçeride kostümler, askılar, dev lambalar ve ayaklıkları vardı. Depo gibi bir yer. "Kimlik telefon, cüzdan ne varsa üstünde, ceketinin cebine koy, ceket de burada bırak," deyip aba gibi bir ceket uzattı. Müşir'in telaşlanmasına izin vermeden devam etti. "Bunu giyersin. Odayı da kilitleriz güzelce, anahtarı da Başkan'ın odaya bırakırız. Gelince alırsın eşyani." Bütün bunlar senin ve bizim güvenliğimiz için diyen bir sakinlik vardı adamın sesinde. Çabuk ikna oldu Müşir. Hem Başkan, yanlış yapacak insan değildi ona göre.

Adam salona götürdü sonra Müşir'i. Sahneyi iyi gören ama piste uzak bir masaya oturttu. "Oğlum bak buraya," deyip garsonu çağırdı. Havada, masanın üstüne doğru küçük bir yuvarlak çizerek, "İlgilenin misafirle," dedi gelene ve çekildi. İçkisi, çerez ve meyvesi önüne konan Müşir'in masasına bir de ağzı açılıp üç-beş dalı davetkâr bir duruşla dışa çekilmiş uzun Parliament bıraktılar. Müşir, gürlü, ışık, işret ve parıldayan kadın bedeniyle kimildanan bu âlemi seyretmeye koyuldu. Saat erkendi daha. Genç ve azıcık tombul ama güzelce bir kız, pavyona yanlışlıkla gelmiş gibi görünen, uzun etekli, saçları arkadan gündelik toplanmış esmerce bir kız gitar çalıp Gesi Bağları söylüyordu. "Kim bilir ne acayip bir hikâyesi vardır bu kızın buraya gelişinin, burada çıkışının," diye düşünecek gibi oldu bir ara, ama çabuk geçti. Konşlar güzeldi, hele bir tanesi, şu gözkapaklarından biri azıcık düşük gibi olan... "Maşallah... Anası boş zamanında doğurmuş," dedi içinden. Çabuk dağılırdı zaten akli Müşir'in. Akıl da, olduğu kadar işte.

Kanında yürüyen votka ve uzaktan çağıran cayır cayır kadın etinin yasak güzelliği ateşini başına yükseltmeye başlamıştı ki emanet edildiği adam gelip, "Vakit geldi kardeş," dedi Müşir'in kulağına. Kalktılar, başkanın yanına çıktılar. Başkandan helalliyini, makinesini ve yolluğunu alıp ayrıldı pavyondan. Seferihisar yoluna düştüler adamlar. Araba kiraydı. Metalik gri bir Mondeo.

Mondeo'yu Güzelbahçe girişine yakın bir yerde paramparça buldular sonra. O anda orda olup ambulansı arayanlar, gelenlere, "Belki 200 km vardı hızı," diye anlatacaklardı kazayı. Kolunu, enkazdan yirmi metre uzakta bulacaklardı Müşir'in, kafası ise bütün, asfalta sıvanmış; yiril yiril.

Belçin bir Ankara pavyonunda hovarda eğliyordu o sıra. "Aramadı orospunun çocuğu bak, görüyor musun?" diyordu içinden. Kamanlı müşterisi kolunu oksuyordu o sıra. Cüzdan, İzmir'de, Basmane, Mürselpaşa'da bir pavonun sidik kokan ardiyesinde, eski bir ceket cebindeydi. Hayat çok tuhaftı. Yaşayana bile tuhaf.



TRİYALOGLAR

1
AKIL: Tamam. Bitti! Buraya kadar!
Gidiyorum ben!
RUH: Ayıp oluyor ama yani böyl...
BEDEN: Siktir git lan!

2
İSRÂİL: Geberteceğim lan seni! Soyunu
sopunu kıracağım!
FİLİSTİN: Eşhedü en la...
DÜNYA: İçinden şehadet getir, bağırma!
Uyuyan var!

3
MADDİ: Gel bak, sen bana takıl!
Açamayacağım kapı yok oğlum benim!
VE: Sahi mi la...
MANEVİ: Niye sustunuz abi, ben gelince?

4
GEÇMİŞ: Büyük bir laf etmek istiyorum!
Ama çok büyük! Şöyle nesilden nesile
gececek, öküz gibi bir laf!
ŞİMDİ: Gazdır o ya!
GELECEK: Evet, gaz.

5
ANNE: Bu çocuk olmasa, bu evde bir dakika
durmam!
BABA: Asıl ben durmam!
ÇOCUK: Olmayabilir miyim? Böyle bir
seçenek var mı?

6
CUMHURBAŞKANLIĞI: Ayna ayna, söyle
bana! Benden sembolüğü var mı bu dünyada?
BAŞBAKANLIK: Aynanı da al git lan!
PARLAMENTER SİSTEM: Aha kırılacak
şimdi, geliyor yedi sene uğursuzluk! Ama
yok, beş oldu artık, değil mi?

7
SEX: Önce ben!
DRUGS: Sen mi?
ROCK'N'ROLL: Hayır, ben!

8
YAHYA: Bir yoldu, parıldayan gümüşten...
KEMAL: Gittik...
BEYATLI: Bahs açmadık dönüştün.

9
CEHENNEM: Söyle bakalım Araf, en çok
kimi seviyorsun? Beni mi, cenneti mi?
ARAF: Efendim?
CENNET: Dalga geçme lan çocukla!

10a
HAVA: O Ateş'in var ya, Allah belasını versin!
SU: Aynen abi!
TOPRAK: Aynen!

10b
ATEŞ: İfrit oluyorum lan o Hava'ya!
SU: Biz de öyle abi!
TOPRAK: Biz de!

10c
SU: Niye bizi böyle karakersiz gibi yazdın
şimdi?
TOPRAK: Evet, ne gereği vardı? Karakersiz
gibi!
H.G.: Tamam, siler, değiştiririm.

11
GİRİŞ: Hadi arkadaşlar, uyanın, gidiyoruz.
GELİŞME: Sen git, biz geliriz.
SONUÇ: Siz gidin, ben gelirim!

GÖT ELLİ MEHMET
KIZ FETHİ

Türklerin Orta Asya' da yaşadıkları dönem çocuklara, bir kahramanlık yapana kadar isim vermedikleri bilinir. Çocuk belli bir yaşa gelene ve kendini kanıtlayana kadar isim verilmezmiş. Ne zaman ki bir kahramanlık yaparsa adı, yaptığı bu olayla anılmış. Doğru veya yanlış, sanırım bu bilgiyi okuldaki kitaplardan hepimiz hatırlarız.

Bu geleneğin günümüzde bir çesidinin hâlâ var olduğunu düşünüyorum. En azından isim olmasa da sıfat, lakap olarak bunun yaşatıldığı düşüncesindeyim. Herkesin mahallesinde, köyünde benzeri vardır. Benzer sıfatlar, lakaplar; Kör Kadir, Kel Hüsnü, Kara Yusuf, Deli Sülo gibi... Bu arkadaşlar kahramanlık yaptıklarından değil ama toplumun onları böyle gördüğünden bu sıfatları almışlardır. Geline gün itibarı ile artık kahramanlık yapmak gerekmemektedir. Kellik yapmak, korkuk yapmak veya delilik yapmak bu lakaplara sahip olmak için yeterli olmuştur.

10 yaşlarındayım, 1960'lı yılların sonu 1970'li yılların başı. Mahallemiz Kartaltepe acayip güzel, 'çok şaaane' bir mahalleydi. Benzer isimler, sıfatlar bizim mahallemizde de mevcuttu. Örneğin babamın adı "Dede Selçuk" du. Henüz torunu yoktu ama saçları erken beyazlamıştı. Bundan dolayı kendisine verilen unvan dedelikti.

Babamın yanı sıra mahalleden birçok arkadaşı da banlıyo treni ile, bir durak otemizdeki "Yeni mahalle"de yer alan Sümerbank iplik fabrikasında çalışıyorlardı. Fabrika, denize manzaralı, bugünün koşullarında yağmaya, talana çok müsait bir yerdeydi ama Sümerbank işçisi bu amcalar, terasta yemek yerken bunun farkına hiçbir zaman varamadılar. Hatta "lan ne süper manzaramız varmış!.." dahi diyemediler..

Babamın arkadaşlarının arasında Mekikçi Mehmet, Kız Fethi ve Göt Elli Mehmet en iyi hatırlayabildiklerim. Adından da anlaşılacağı üzere Mekikçi Mehmet fabrikada mekik işi yapmakta olduğundan diğer Mehmetlerden ayırt edilebilmek için bu sıfatı almıştı. Burada anlatmaya değer çok fazla bir şey yok. Ama Göt Elli Mehmet amcanın ve Kız Fethi'nin hikâyesi başkaydı.

Fabrika işçisi Mehmet, elini makinaya kaptırmış ve avuç içinden bir parça kopmuştur. Kopan parçanın yerine o günün koşullarında çok başarılı sayılabilecek bir operasyonla, kalçadan parça alınıp eklenmiş, avuç içine yama yapılmıştır. Bunu bilen mahalleli ve iş arkadaşları Mehmet amcaya " Göt Elli Mehmet" adını takmışlardı. Hatta bir kısmı elini vermez, tokalaşmaktan kaçınırdı. Bir kısmı da tokalaştıktan sonra civık civık espiriler yapar.. " Oooohsss!.. sonunda içini elledim lan!.." derlerdi.

Kız Fethi ise aslında bir kızdı. Yani bir hanımdı. Gerçek adı da Fethiye diye hatırlıyorum. Zamanla erkek eğilimi gösterdiği, bir kadına sevdalandığı ve artık onunla evlenebilmek için, gene o günün koşullarında çok başarılı bir operasyonla erkek olduğu dilden dile anlatılmış ve konu kapanmıştı.

Fethi (abi) artık erkek olmuştu. Erkek nüfus cüzdanı çıkarıp sevdiği ile evlenmiş ve babam Dede Selçuk'la aynı fabrikada çalışmaktaydı. Kız Fethi derlerdi ama erkek olduğunu kabullenmişlerdi. Aynı soyunma odasını kullanır hatta soyunup giyinirken kırıncı olmayacak şekilde yarenlikler ederlerdi. Ya da artık birbirlerini çok yakından tanıdıklarından Fethi kimsenin espirisine kınılmazdı. Bunlar arasında;

- Olm Fethi bi göster lan!..
- Hışışış!.. Fethi yenge hamile mi olm?..
- Lan Fethi erkek oldun da şimdi bize sulanmayasın sakın!..
gibi takılmalar olurdu. Fethi bilirdi ki bu aylar kötü niyetli değildi. Birlikte takılır gülümser, o da espiri yapardı.

Sadece arkadaş çevresi değil, bütün mahalleli durumu kanıksamış, onun erkek olduğuna inanmış ya da tercihiine saygı göstermişlerdi. Öyle ki bayramlarda Fethi amcanın elini öpmeye gider harçlık alırdık. Arada kendi arkadaş çevresinin espri amaçlı takılmaları dışında kimse bu konuyu konuşma gereği dahi duymazdı.

Fethi abi vefat ettiğinde namazı 'er kişi niyetine' kılındı.

Orta Asya' dan getirdiğimiz bu güzel Türk geleneğinin 1960'lı yıllarda hâlâ böyleydi. 🌸

**Fethi abi
vefat
ettiğinde
namazı
'er kişi
niyetine'
kılındı.**

AHU TÜRKPENÇE O MU BU MU NİÇİN?

**Sırt çantası mı,
kol çantası mı? Niçin?**
- Sırt çantası; daha sportif,
daha özgür olmak için.

**Pandomim mi,
sözlü tiyatro mu? Niçin?**
- Tiyatro; çünkü subtext için sözlere
ihtiyaç var; birebir göstermektense ima
etmek, seyircinin keşfetmesini sağlamak
daha keyifli.

**Ödüllü oyuncu mu,
okullu oyuncu mu? Niçin?**
- Ödüllü; çünkü okullu da olsa alaylı da
olsa fark etmez. "O ödül senin yolun,
doğru sakın vazgeçme." diyor.

Tango mu, çiftetelli mi? Niçin?
- Tango; çünkü daha romantik.

**Ev yemeği mi,
fast-food mu? Niçin?**
- Ev yemeği; çünkü bıktım fastfooddan.

**Sahne bilgisi mi,
yaratıcılık mı? Niçin?**
Yaratıcılık; sahne bilgisi yaparak pekişebilir
ama o yaratıcı parıltı yoksa diğerinin bir
anlamı yok zaten.

**Köksüz mü, Kaybedenler
Kulübü mü? Niçin?**
- Kaybedenler Kulübü; çünkü bu film
döneminde artık sadece sevdiğim işlere
evet deme kararını vermişim. Başka
işlere hayır deyip Köksüz'e evet dememi
sağlayan o yolu Kaybedenler Kulübü açtı

**Makyaj mı,
doğal güzellik mi? Niçin?**
- Makyaj; çünkü artık öğrenmem gerek :)

**Göz kalemi mi,
eyeliner mi? Niçin?**
Göz kalemi; çünkü henüz eyeliner kul-
lanacak yetenekte değilim.

**Ozan Güven mi,
Timuçin Esen mi? Niçin?**
- İkisi de; asla
kıyaslanamazlar. Çok
farklı ve ikisi de bir-
icik ve çok özeller.

**Vapur mu,
Marmaray mı? Niçin?**
- Vapur; dışarıda
oturup simit
yemenin keyfi,
hele yazın deni-
zin üstündeki
ışıklar... Tabii
ki... Mutlaka...
İllaki vapur :)



**Çok gezen mi bilir,
çok okuyan mı? Niçin?**
- Çok gezen; çünkü yeni insanlarla
tanışmak, başka hayatlar görmek, yeni
arkadaşlar edinmek için.

**Cheese cake mi,
kazandibi mi? Niçin?**
Kazandibi; çünkü kazandibi candır :)

Maço mu, pısırık mı? Niçin?
- İkisi de değil; çünkü ikisi de çok yorar
en iyisi uzak durmak :)

Eğlenceli mi, uçar mı? Niçin?
- Eğlenceli; çünkü birlikte gülmedikten
sonra ne anlamı var?

Tişört mü, bluz mu? Niçin?
- Tişört; çünkü daha rahat.

**Kamera önü mü,
tiyatro sahnesi mi? Niçin?**
- İkisi de; çünkü vazgeçmem, ikisini de çok
seviyorum. Hayatım sinemadan tiyatroya
gidip gelerek geçer inşallah.

**İyimserlik mi,
kötümserlik mi? Niçin?**
- İyimserlik; bir tane hayatım var onu da
mutlu yaşamak istiyorum.

Anne mi, baba mı? Niçin?
- Anne; çünkü annem gibi olmak istiyorum.
Hayatımda gördüğüm en özgürlükçü
insan benim annem.

**Bisiklet sürmek mi,
yürüyüş yapmak mı? Niçin?**
- Bisiklet; çok geç öğrendim bisiklete
binmeyi. Üniversitedeydim öğrendiğimde,
hala çocukken binemediğim zamanların
acısını çıkarıyorum :)

Sevgili mi, arkadaş mı? Niçin?
- Arkadaş; çünkü zaten sevgilim de
arkadaşım olmalı.

Esmâ mı, Dilan mı? Niçin?
- Esmâ; çünkü onun yeri başka, çünkü o
bir masal ve hiç bitmiyor :)

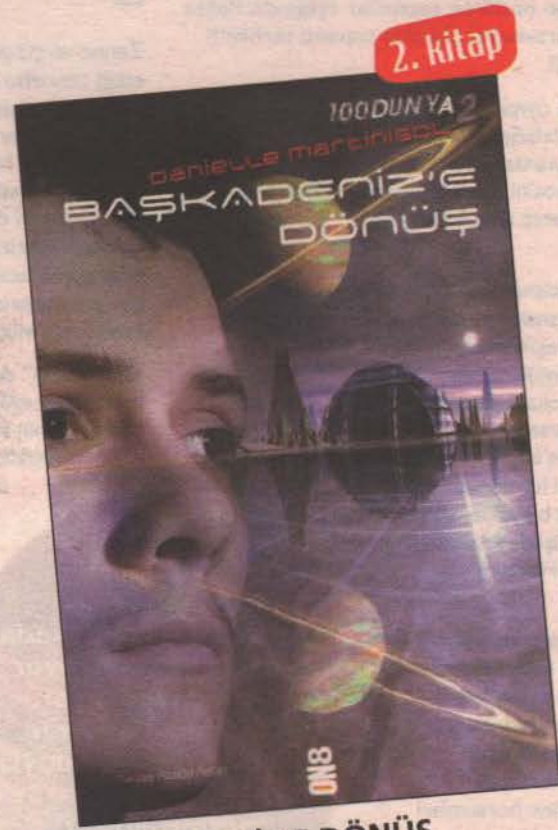
**Yalnızlık bir tercih midir,
zorunluluk mu? Niçin?**
- Bilmem tercih galiba; bazen deli gibi
yalnız kalmak istediğim anlar olur...

Ön yargı mı, son yargı mı? Niçin?
- Son yargı; sürekli değiştiği ve o son hiç
gelmediği için. ✨

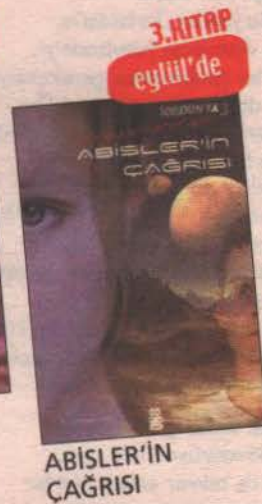
Evrenin çöplükleri büyük
rüyalara ev sahipliği
yaparken, "100Dünya"da
ikinci macera doludizgin!

100Dünya Konfederasyonu'nda gözler yine
okyanus-gezegen Başkadeniz'de. Gezegenin
olağanüstü hava gemileri Abisler'e pilotluk
edecek "inci"lerin seçimi, tüm galakside
canlı yayınlanacak. Ancak beklenmedik
bir konukla, geçmiş su yüzüne çıkıyor!

100DÜNYA
danielle martiniscol
Türkçesi: Azade Aslan



BAŞKADENİZ'E DÖNÜŞ



İNSAN

"Annen seni doğurmamış sıçmış, sıçmış... Artı, sen bir hayvansın..."

Televizyonların 'reality şov' modasına fena hâlde kendilerini kaptırdıkları zamanlardan birinde trans yurttaş, sokağın ortasına dikilmiş, nasıl kesildiğini artık asla öğrenemeyeceğimiz şakır şakır kan akan ellerini öfkeyle salladığı tacizci polisler, tam olarak bu cümlelerle feryat ediyordu... Gece yarısı Beyoğlu'nun arka sokaklarından birinde çekilmiş bu görüntüler sabahtan akşama, hatta günlerce şok, şok, şok nidalarıyla defalarca izletilmişti ve tabii ki insanı canından bezdiren teaser'lar eşliğinde: Polise hayvan dedi!!! Azgın travesti!!! Sokakta travesti terörü!!! Dönmeler ayaklandı!!!

Ağır ağır ve defalarca oynatılan görüntülere inanırsanız, polisler en masum edalarını takınarak kenarda durmuşlar, şuurunu yitirmiş bir yurttaş yardım etmek için hiç değilse biraz olsun sakinleşmesini beklemekteydiler. Sonrasında gereği yapılacaktır elbette ama bizim bunları görmemize hiç mi hiç gerek yoktu.

Henüz transların örgütlenmediği; binlerle birlikte omuz omuza, 'Dönmeyiz', 'Translar vardır' dövizleri taşıyarak; kırmızı, pembeli, alı, yeşilli, güllü, en seksi kıyafetleri üzerlerine geçirip, makyajlarını ve gökkuşağı bayraklarını donanarak onur için sokaklara dökülmeye bırakan cesaret etmeyi, hayalini bile kuramadıkları; bir eli malafatında diğeri copunda olanların köşe başlarını tutup erkeklik raconu kestiği yıllardı. Her dönem kendi kahramanını yaratır ve bu sahte erkek raconuna en yakışan kişi de kuşkusuz Beyoğlu Ekipler Amiri Hortum Süleyman'dı...

Muhtemelen mevzua dair en önemli dersini Bülent Ersoy'u hapse tıkaran ve günlerce emrindeki gazetelerine "sakalı, bıyığı çıktı" haberleri yaptıran Kenan Evren'den almıştı ki, onun yöntemlerini pek sevmekteydi. Emrindeki polislerin eline hortumları tutuşturuyor, neredeyse her gece transların üzerine cenk ediyordu. Cunta nasıl bütün bilindik eşcinselleri kent dışına sürmüştü; o da transları Beyoğlu'nun dışına göndermekte çok kararlıydı. Bu yüzden, Tarlabası'nı, Pürtelaş'ı, Ülker'i, Tomtom'u, Asmalı'yı, Nevzade'yi, İstiklal'i hasılı kelimeler Beyoğlu'nu temizlemek gerekçesiyle ürettiği büyük terörle gurur duyuyor ve kimse de bu zat-ı muhtereme gak guk edemiyordu. Yıllar sonra verdiği bir röportajda söylediklerine bakılırsa, travestilere karşı savaşmaya İstanbul'a geldiği gün karar vermişti: "Şanlıurfa'dan İstanbul'a tayinim çıkınca Pürtelaş'tan Akyol Caddesi'ne gittim. Sutyen takmış, 45 numara topuklu ayakkabı giymiş, vücudunun beşte biri bile kapalı olmayan makyajlı erkekler vardı. İlk defa bir travesti gördüm, hayretler içinde kaldım. Kültürümüze, örf ve adetlerimize aykırı, acayip bir görüntü vardı. Rabbim beni buraya ekipler amiri yaparsa ben de burayı temizleyeceğim, dedim."

Yakaladığı travestiye önce eşek sudan gelene kadar hortumlarla dövüyor ya da dövüyor, her türlü aşağılamayı yapıyor, ardından da tekrar erkek olurlar umuduyla, saçlarını sıfır numaraya vurduruyordu.

Hep zordu evet; ama gerçekten zoru neydi bilinmez, Hortum Süleyman'ın görev yaptığı dönemde translar için hayat çok daha zordu. Pazarlıkta anlaşılmayan ya da "hayrina vurduk, bir de para mı istiyon len" diyen bir denyonun sustalısından ya da "Ya Allah, Bismillah" nidalarıyla muarızını günahlarından

arındırmak isteyen meczubun kezzabından tesadüfen kurtulup, beş dakika sonra Hortum Süleyman'ın muamelesine maruz kalmak kaçınılmaz kadeydi onlar için. Sokaklar dışında başka bir yerde eklemek olmadığı gibi, tam anlamıyla kötü kaderlerine teslim edilmiş durumdaydılar çünkü kendini solcu ya da sağcı diye etiketlemiş olması fark etmez; memleketin mezhebi o zamanlar neredeyse tek bir yürek hâlinde, "Ne yani, verilenle yetinmeyip, orasını burasını kestirenleri de savunacak değiliz her hâlde" genişliğini aşamamıştı.

Zenne ve çengi kültürünü tarihine kazınmış, herkese vaat ettiği cennette 'gılgamlar'a çok özel bir yer ayırmış olan bu toplumun aşağıladığı kadar, translar da kendilerini en iyi ihtimalle 'kader kurbani' saymakta ve kaçamayacakları bir çilenin içinde hissettikleri için neredeyse istisnasız, büyük bir tevekkülle sessizliğe gömülmekteydiler. İşte bu yüzden olsa gerek, sipsivri diline rağmen eğer hâlâ yaşıyorsa, bu yalan dünyada mucizelere de yer olduğuna herkesi inandırmaya aday seçebileceğimiz o isyankâr trans vatandaşın, reality şov programında bomba gibi patlayan Neyzen Tevfik'ten esinlenmiş müthiş itirazı günlerce konuşuldu.

Kimisi "artı" derken iki işaret parmağını birbirine geçirip hafifçe öne eğilişinin günlerce taklidini yaparken, kimisi polise bok demenin bu sofistike hâline duyduğu hayranlık ve saygıyı defalarca dillendirdi. Ben ise bu bilgelik toplamının önünde eğilmekle birlikte, polise bahsedilmiş olan "hayvan" sıfatına takıldım günlerce. Polislerin nasıl ve ne biçimde zuhur ettiklerine dair bu güne kadar yapılmış hiçbir bilimsel araştırmaya denk gelmedim ama 'hayvan' sıfatına layık olduklarını ya da böyle bir iltifatı hak ettiklerini de hiç düşünmemiştim doğrusu. Dahası, sadece polisler de değil, insanların azımsanmayacak bir bölümü layık değildi hayvan sıfatını taşımaya.

Hayvan kelimesini bir hakaret olarak kullanmaya alışmış, kendini tüm diğer canlıların üzerinde konumlayan türçülere diyecek bir sözüm yok elbette. Ama öğle yemeğinde turşulu, ketçaplı nefis yaprak döneri ayran eşliğinde afiyetle mideye indirdikten sonra, iş yerinde yarı uyuklayıp yarı çalışan; ardından eve gelerek, bu kez de domatesli, biberli, soğanlı kuzu haşlamayı akşam yemeği niyetine yiyen; bir yandan da sosis, salamla beslediği minnoşunun her bir yanını mincıklayıp traktör gibi gorlatırken nasıl bir hayvan sevgisiyle dolu olduğunu yürekten hisseden etçillere sözüm uzanabilir belki. Ya da işten eve yorgun argın gelip, deri ceketini çıkarıp portmantoya astıktan sonra salondaki deri koltuğa şöyle bir yayılıp göz ucuyla baktığı televizyondaki hayvan barınakları haberi karşısında duygulananların da bu yazıyı sonuna kadar okuması ihtimal dâhilindedir... Ama yine de uyardı demeyin... Yazının bundan sonrası insanı, yani seni; o pek aşağıladığın, sofranda yemek, ayağında ayakkabı, belinde kemer, omzunda çanta olarak gördüğün, jölesinden şeker ya da saç spreyi, boynuzundan tarak yaptığı; salonun ortasına saçınca 'tuvalet terbiyesi' adı altında hiç kimseye hesap vermeden burnunu yumruklamayı kendine hak bildiğin; "aman çoğalıp etrafı pisletirler" diyerek ilk fırsatta kısırlaştırıp tabiatını nihayete erdirdiğin; sevdikçe daha fazla esir ettiğin hayvan karşısında, yeniden konumlayacak...

İnsan kendini hayvandan ayırmak için her zaman ve öncelikle zekâsıyla övündü mesela. Ya da "İnsan, gülen hayvandır" diyerek kendisine çok özel ve naif payeler attı. Oysa insanı hayvandan farklı kılan hiç de bunlar değildi. İnsan ne kadar böbürlenirse böbürlensin, gülmeyi becermek ya da zekâsı onu özel kılmadı. Çünkü zekâsını türünü geliştirmeye değil, köleleştirmeye adadı. O yüzden dünya nüfusunun toplamıyla kıyaslandığında binde bir bile etmeyen küçücük bir kesim, dünyanın bütün zenginliklerinin yarısından fazlasını elinde tutarken, diğer binde 999, bir avuç efendiye kulluk etme yarışındalar. Ve kesin olarak bu nedenle de insanın yüzündeki gülüş farkına varsa da varmasa da yaşadığı her yüzyıl biraz daha tükendi ve o kadar büyük bir acı ve mutsuzluk ördü ki çevresine, her neslin bir sonrakine devretmek için elinde sadece hüznün kaldı.

Hiçbir hayvan diğerine zevk için, ya da cürüm söyletmek maksadıyla işkence yapmadı mesela. Kedilerle fareleri örnek vermeyin sakın bozuyoruz. Kedi, fareyle biraz oynuyor ama nihayetinde onu ele geçirmekteki asıl amacı doğrudan midesiyle alakalı. Oysa insan hem insana, hem hayvana öldürüşiye işkence yapabiliyor; üstelik boş yere... Yaptığı işkenceye kimi zaman deney, kimi zaman din, kimi zaman milliyet, kimi zaman adalet, kimi zaman hukuk, kimi zaman ekonomi, kimi zaman sosyoloji, kimi zaman da kamu yönetimi adını takıyor ama ille de derin acılar çektiyor birbirine.

Hayvan açlık güdüsüyle ya da yaşamak için yekdiğerini öldürebiliyor; kabul. Ama insan, karın doyurmak için öldürme saikini muhtemelen yüzlerce yıl öncesinde bırakmış durumda. Artık ona birileri vur diyor, öldür diyor, yok et diyor ve o da elinde her daim hazır tuttuğu ölüm makinelerini kuşanıp verilen emirleri yerine getiriyor. Üstelik aldığı emirleri uygularken de her defasında başka hiçbir türde görülmeyecek kadar canavarca hislerle dolu olduğunu ispat ediyor. Toplu kıyımlara giriyor, yüzlerce, binlerce insan öldürüyor ve ama neden bu kadar kan döktüğünü bile bilmiyor.

İnsan din diyor öldürüyor; tanrı diyor öldürüyor; Kur'an diyor; İncil diyor; haç diyor; hilal diyor; altı köşeli yıldız diyor; ırk diyor; ulus diyor; büyük savaşlar çıkarıp ötekini öldürüyor. Oysa tek derdi var daha çoğuna sahip olmak: Kasalar dolusu doların, küpler dolusu altının, her şeyi satın alabilecek kadar paranın sahibi olmak... Başkasının elindekine konup, daha fazla hükmetmek, daha fazla toprağı, daha fazla insanı yönetmek, daha büyük pazarları elinde tutup, bir başkasını o pazarın müşterisi kılmak. İnsan bahanesi ne olursa olsun yönetmek için ötekini iliklerine kadar sömürmek için öldürüyor. Hayvan ise ne dolar biliyor ne altın ne de pazar... Ve haliyle bilmediği bir şey için öldürmeyi aklından bile geçirmiyor.

Hayvan kurbanını yakaladığı anda oracıkta parçalıyor, kendi karnını, belki yavrularının karnını tıka basa doyurduktan sonra, gövdenin artan parçasını akbabalara, çakallara kaptırmadıysa eğer bir ağacın tepesine ya da eşelediği toprağın içine gömerse kendini şanslı hissediyor. Örneğin aslan, karnı doymuş ve miskin miskin güneşlenirken, yanı başından hem de sürüyle geçen geyiği, zebra'yı, karacayı bırakın, üzerine konan sineklere bile ilişmiyor. Oysa insanın derin dondurucusu var. Öldürüyor, yoluyor, yüzüyor, kesiyor, parçalıyor, kıyma yapıyor, paketliyor ardından da derin dondurucuya atıyor. Büyük bir açgözlülükle karnı tok da olsa öldürmekten geri durmuyor. Bir gün gelip tüketilmek üzere dolapları ağzına kadar dolduruyor, rafları işgal ediyor; sanki hemen yarın kıtlık baş gösterecekmiş gibi market arabalarını tepeleme dolduruyor, satın aldıklarını kilerine, buzdolabına tıka basa istifliyor. Üstelik ihtiyacının kaç katı depoladığının çoğu kez farkına bile varmıyor... Tıpkı yiyecekleri üst üste dizerken dünyanın bir

Yakaladığı travestiye önce eşek sudan gelene kadar hortumlarla dövüyor ya da dövüyor, ardından da tekrar erkek olurlar umuduyla, saçlarını sıfır numaraya vurduruyordu.

köşesinde açlıktan karnı sırtına yapışmış insanların varlığını farkına varmadığı gibi...

Hayvanlar sadece doğada var olanı öldürüyorlar ama insana doğada olan yetmiyor; öldürüp, parçaladıktan sonra cesetlerini saklamak üzere çiftlik hayvanları yetiştiriyor. Öldürme vaktini birkaç gün geri alabilmek uğruna burslu okuttuğu 'genius' gençleri laboratuvarlara hapsedip enselerinde boza pişiriyor ki, kârını ikiye, üçe, beşe, ona katlasın.

En az yem yedirip, en hızlı öldürdüğü, eti en dolgun hayvanı yetiştirmek üzere özel mekânlar inşa ediyor. Küçük, kapkaranlık bir kafesin içinde sadece 40 gün ve kendi bokunda yaşayan, yediği hormonlu yemlerle balon gibi şişen, bir gün geç kesilse kemikleri vücudunu taşıyamayacağı için çökecek tavuklar yetiştiriyor. Yemlerine antibiyotik bastığı o tavukların yiyecekleri de hasta edeceğini bilmesine rağmen kurduğu çarkı son hızla döndürmekte beis görmüyor.

O yüzden insan gülen ya da düşünen hayvan değil, 'derin dondurucusu olan hayvan' ya da daha doğrusu 'biriktiren hayvan' tanımını çok daha fazla hak ediyor artık. Hayvan yemek için öldürüyor ama insan sadece etini değil, üzerinde tahakküm kurduğu türlerin sütünü, yumurtasını, tırnağını, derisini de sömürmek istiyor. Biteviye öldürüyor. Kürkü bozulmasın diye kafasına tokmak vurarak, taşlara çarparak öldürdüğü hayvanlardan kibar bayanların üzerine pahalı kürkleri dikeyor. Hiç ara vermeden, duraksamadan, azıcık bile ürpermeden derileri yüzüyor, kanlı etler açığa çıkınca bile durulmuyor, diğer eli sıradaki hayvanın boynuzuna uzanıyor. Derileri ilaçlıyor, tabaklıyor, ayakkabılar dikeyor; birkaç cesetten bir ceket çıkarıyor.

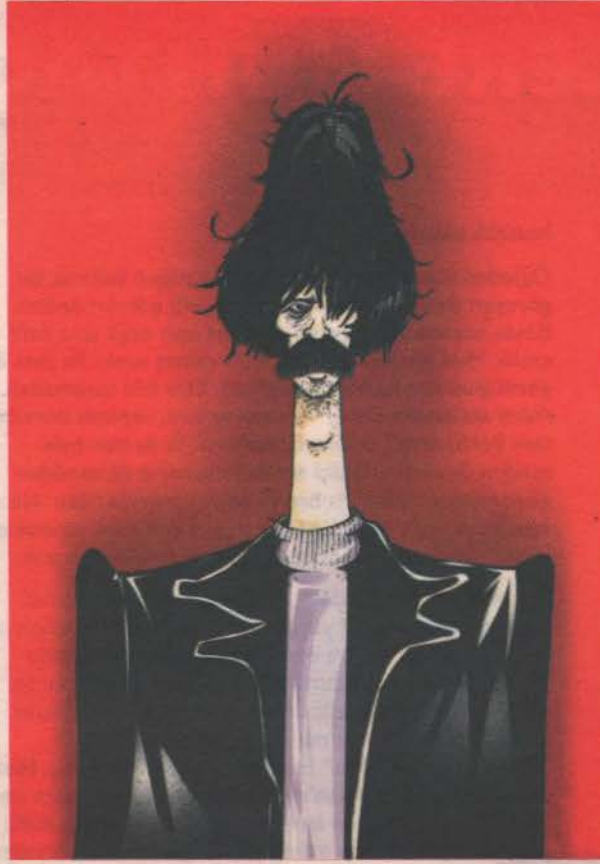
Lev Tolstoy, henüz Hitler, Mussolini, Franko, Evren, Erdoğan gibiler yeryüzünde bile yokken "Mezbahalar var oldukça savaşlar sürecektir" demişti. Henry Ford ise işçileri iliklerine kadar sömüren o pek meşhur fordist bant sistemini mezbahalardan ilham alarak keşfetmişti. Yani dikkat edilirse, insanı hayvandan aşağı kılan bütün özellikleri, insanın insana, insanın hayvana zulmü sayesinde gelişti. Zulüm ettikçe insan yüceltiğini, hükmettiğini, üstün olduğunu sandı. Ama gerçekte yeryüzünün tüm türleri içinde giderek dibe en yakın tür hâline dönüştü.

İnsan, an itibarıyla hayvan türleri arasına bile giremeyecek kadar aşağılık bir yaratık. Ne var ki, itibarını yeniden kazanabilmek, kendini görmeye çalıştığı yere ulaşabilmek için şansını tümünden de yitirmiş değil. Ama bir seçim yapmalı öncelikle. Ya kendi neslini üretmekten vazgeçip doğaya müthiş bir armağan sunarak terk-i diyar edecek ya da çılgınca biriktirmekten vazgeçecek.

Birinci seçeneği delice savunular var ve onlar bu yöndeki çabalarını sürdürsünler bir zahmet. Ama asil olarak çılgınca biriktirmekten vazgeçip, hayat gailisinin ibresini iyiliğe döndürebilir insan. Yani o zaman, kapitalizmden, özel mülkiyetten vazgeçmesi gerekecek, eğer buna dayanabilirse... Kardeşi kardeşe düşman kılan mirastan, bir kişiyi zengin etmek için binlerin hayatını tüketmekten, hayvanları katleden mezbahalardan, insanlığı yok eden savaşlardan, fetihlerden, gasplardan, zorla el koymalardan, derin dondurucudan, soğuk hava deposundan uzak durması gerekecek... Paradan vazgeçmesi gerek ki bunun bir iyi tarafı da götü sıkıştığında sıfırlama mecburiyetinden kurtulması demek. Parayı reddetmesi; üstünlük ve sahiplenme duygusundan arınmak, iktidarı, yönetmeyi ve yönetilmeyi elinin tersiyle itmek demek. Polisi, hâkimi, savcıyı gereksiz kılmak, adına hukuk denilen ve zengin ile yoksulu açlıktan geberme özgürlüğü konusunda eşitleyen sahtekârlığa son vermek demek.

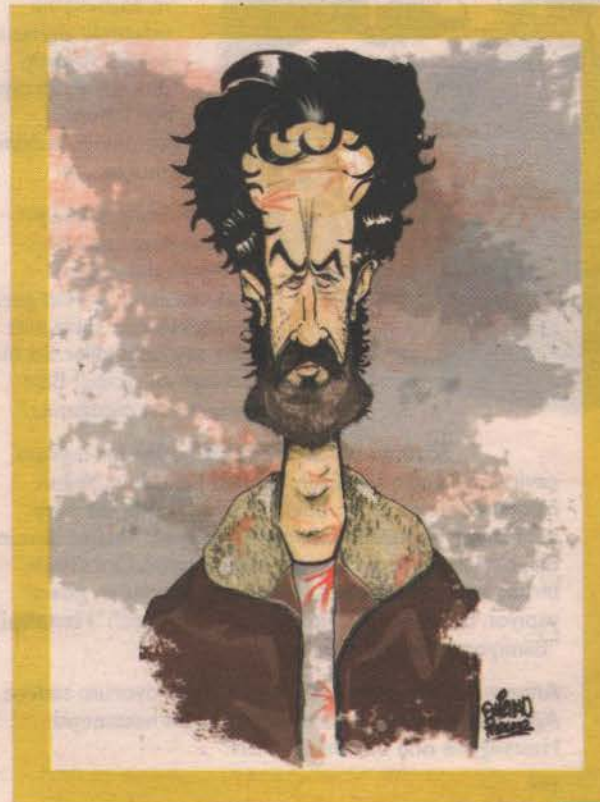
Yani; yeni bir tercihin sonucunda vereceği küçük bir kararın yaratacağı kelebek etkisi büyük bir fırtınaya yol açabilir ve böylelikle muhteşem bir dönüşüm yaşayabilir insan. Ve işte ancak o zaman, "sen bin hayvansın" cümlesini duyduğunda, muhatabının kendisinden pek de övgüyle söz etmediğini düşünmeyi hak edebilir. *

Akşamsefası



"En yüksekteki dallara uzanmayın,
her meltemde savrulurlar"

Lincoln



"Gördüklerinin yarısına inan,
duyduklarının hiçbirine"

Edgar Allan Poe
The Raven

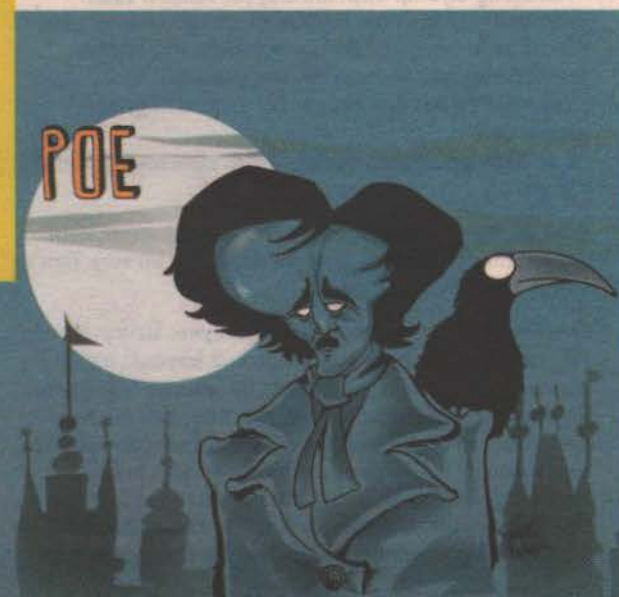
"Ben iyi bir adam olamadım
ama kimsenin de adamı olmadım."

Behzat Ç.



"Bu hayatta bir biz yaşıyoruz,
bir de ölüler"

Rick Grimes
The Walking Dead



BENİ HEKİMLERE MUHTAÇ EYLEME

"Sevinç'e, Mirza'ya, N'ye"

"Ağabey, bir dakikanı alabilir miyim? Kusura bakma, rahatsız ediyorum. Ağabeyim yoğun bakıma alındı dün gece. Neredeyse yirmi dört saat oldu bir şey demediler. Sen neyi olduğunu..."

"Ben güvenliğin arkadaş, bana ne soruyorsun? Bak şuna sor şuna."

"Kusura bakma, rahatsız ediyorum. Ağabeyim yoğun bakıma alındı dün gece. Neredeyse yirmi dört saat oldu bir şey demediler. Sen neyi olduğunu..."

"Ben hastabakıcıyım, ne desem boş. Bak hemşire geliyor, ona sor. Yoğun bakım hemşiresi o."

"Kusura bakmayın, rahatsız ediyorum. Ağabeyim yoğun bakıma alındı, dün gece. Neredeyse yirmi dört saat oldu bir şey demediler. Siz neyi olduğunu..."

"Ben hemşireyim, anlamam ki. Siz en iyisi doktora sorun."

"Kusura bakmayın, rahatsız ediyorum. Ağabeyim yoğun bakıma alındı dün gece. Neredeyse yirmi dört saat oldu bir şey demediniz. Siz neyi olduğunu..."

"Kimin?"

"Ağabeyimin."

"Adı ne adı?"

"Ha, pardon. Yılmaz, dün gecedan beri bekliyoruz, en azından nasıl bir tedavi uyguladığınızı söyleyebiliriz?"

"Hiçbir tedavi uygulamıyoruz."

"Neden?"

"Çünkü hastalığını bilmiyoruz. Bekliyoruz."

"Madem bir şey yapmıyorsunuz, eve götürülmeli o zaman."

"Ölürse sorumluluğunu alacak mısın?"

"Burada ölürse siz alacak mısınız sorumluluğu?"

"Aynı şey değil. Biz ani durumlarda müdahale edebilmek için tutuyoruz ağabeyinizi. Aynı zamanda durumunu stabil etmeye çalışıyoruz."

"Anladım?"

"Anlamazsın tabii."

"Tıpça konuşmasanız anlarız."

"Tıpça değil o, Latince. Ben bu dili öğrenmek için altı sene okudum. Zoruna mu gitti yoksa tıp düşmanı mısın? Alternatif tıp falan?"

"Yoooo, ne diye tıp düşmanı olayım? Kendisi zaten yeterince düşman bize. Faydamıza gibi görünüyorsa ama sürekli zarar veriyor. Ağrı kesici dediğin ilaç bile bir yerimizin ağrısını kesiyor, on tane yan etkisi var."

"Tıpta her an her şey olabilir. Biz elimizden geleni yapıyoruz."

"E az önce bekliyoruz dediniz, şimdi elimizden geleni..."

"Ya git."

Bana git diyor ama kendisi gidiyor. Hem kovuyor, hem gidiyor. Bu doktor diğerleri gibi değil, ters bu ters. Tam da bunun nöbetine denk geldik.

Önceki gece birden ateşlendi ağabeyim. Sirkeyle ovduk, rakıyla ovduk, koltuğunun altına buz koyduk, nafiye. En sonundan aldık buraya getirdik. Bir yandan 'yanıyorum' diyor, diğer yandan tır tır titriyor. Küçük bir mikrop yerle bir etti ağabeyimi. Geldiğinden beri yapmadıkları test kalmadı. Hastalığını bilemedikleri için insanı bu duruma sokabilecek bütün hastalıkları yazdılar. Her hastalık için bir test yapıyorlar, eğer sonuç negatif çıkarsa o hastalığın üzerini çiziyorlar. Daha bir sürü

hastalık varmış.

Öğleden sonra yalvar yakar girdim yoğun bakıma. Bir görevim dedim, annemi babamı teselli ederim dedim. Böyle başucunda durdum. Gözleri açık değil ama hafif aralık. Mavi gözleri daha da açığa çıkmış sanki. İlk defa öyle gördüğüm için basiretim bağlandı. Elini bile tutamadım. Adını seslendim önce, "Annem, babam, hepimiz buradayız, seni bekliyoruz," dedim. Gülümsedi. Ya da ben öyle sandım. Sevindim. Gidip annemle babama da sandığım gibi anlattım. Onlar da benim anlattığıma inandılar. Ne sandıysam, öyle sandılar. Sevindiler. İnsan neye isterse ona inanır. Kendini mutlu edecek şeylere daha çok inanır.

Yoğun bakımın önündeki sandalyelerde kıvrıla kıvrıla uyumaya çalışıyor, bir yandan da iyi bir haber bekliyoruz. Gece yarısından sonra amcam da geliyor. Evde uykuya tutmamış. Kalkıp amcama yer verirken yoğun bakımın kapısı açılıyor, gıcık doktor kafasını uzatıyor. "Hastanız arrest oldu." Hepimiz mal mal bakıyoruz. "Nasıl?" "Hastanız arrest oldu." Hâlâ birbirimize bakıyoruz. Hızla yanına gidiyorum "Allah'ını seversen doktor, tamam altı yıl okudun ama ne diyorsun?" "Ağbin, öldü, kalp masajı yaptık, geri dirildi." Annem bayılıyor. Amcam iyice sinir oluyor bu duruma. "Bu böyle olmaz," diyor sakalını sıvazlarken.

"Yarın başhekime çıkarım ben, her şeyi öğrenirim. Neyi var neyi yok, bir bir anlattırırım."

Sabah erkenden amcam birilerini devreye sokuyor ve başhekimin odasında alıyoruz soluğu. Amcam dirseğiyle dürtüyor, ben hemen durumu başhekime özetliyorum.

"Kusura bakmayın, rahatsız ediyorum. Ağabeyim yoğun bakıma alındı evvelsi gece. Neredeyse kırk sekiz saat oldu bir şey demediler. Siz bir sorsanız. Neyi var acaba? Bize söylemiyorlar, siz neyi olduğunu..."

Sözümü bitirmemi beklemeden bir numara çeviriyor. Kendinden emin. Umudla bakıyoruz. Yoğun bakımın önünde anam bekliyor. Aklim onda. Bir süre konuşuyor başhekime. Telefonu kapatıyor. "Testler devam ediyormuş. Durumu son altı saattir stabil. Öncesinde birkaç kez arrest olmuş. Arkadaşlar ellerinden geleni yapıyor. Bekleyeceğiz. Tıptan umut kesilmez." "Hastalığı?" "Bilmiyoruz. Testler bitince..."

Annem umutla ayağa kalkıyor. Omuz silkiyorum sadece. Ağlayarak oturuyor, "Yerin dibine girsin hastanemiz. Hastalığı ne onu bile bilmiyorlar!"

Bir haftadır bekliyoruz. Sefer taşı, termos, yastık, minder derken küçük çapta bir yerleşme oldu bekleme salonuna. Battaniyemiz bile var. Ağabeyime de her gün bir test yapıyorlar. Ne çok hastalık varmış arkadaş, ele ele bitmiyor. Hâlâ semptomlarla uğraşıyorlar. Zaten modern tıp artık tedavi etmiyor, semptomları gideriyor sadece. Ben bunları düşünürken gıcık doktor geliyor. "Ağabeyinizi hemen ameliyata almamız lazım," diyor. "Neden," diyorum, "Sol popliteal vende duvar kalınlaşması ve tromboz izleni." "Hestiyé bayé te nim!" "Ney?" "Sen

anlamadığım bir dilde konuştuğunda ben de anlamadığım dilde konuşacağım." Bir an bakıyor doktor, "Tamam tamam. Ağabeyinin iki gündür sol ayağında bir şişlik vardı ya, hah, onu indirmiyoruz. Galiba toplar damarı tıkayan bir pıhtı var. Parmak uçlarına kan gitmiyor, hemen ameliyata almamız lazım. Eğer ameliyat edip damarı temizlemezsek, ayağını kesmek zorunda kalabiliriz. Yalnız riskli bir ameliyat... hasta müdahale anında eks olabilir." Ters ters baktığını görünce "Hastayı kaybedebiliriz." Annem bayılıyor. Önce annemi kendine getiriyoruz. Sonra doktor da yanımdayken aile meclisi olarak, ne kadar gıcık alsam da artık doktor da aileden sayılır, bir karar vermeye çalışıyoruz. Ameliyat olmasa? Ayak kesilir. Ameliyat olursa? Ölme riski var. Çaresiz kabul ediyoruz çaresiz tıbbın önerisini. Amcamın araya koyduğu adamlar aracılığıyla başhekim de ameliyata giriyor.

Umudla ameliyatın sonucunu bekliyoruz.

"Pardon, ameliyat nasıl geçti acaba?"

"Ben anlamam. Hemşireye sorun."

"He. Hemşire hanım?"

"Ben hiç anlamam. Doktor geliyor bak."

"Doktor bey?"

"Şimdi şöyle... hastamızın yapılan müdahalesi sonucunda rekanilize akım..."

"Lan! Aldın mı pıhtıyı?"

"Valla damarda bir şey çıkmadı."

"Pıhtı var diyordun! Almazsak ayağı keseriz diyordun! Onun için ameliyata aldın! Pıhtı yok ama ayak hâlâ şiş! Ayağını mı keseceksiniz şimdi?"

"Yok, bekleyeceğiz."

"Ameliyat etmeden bekleyemez miydiniz? Ameliyatı boşuna mı yaptınız?"

"Yok, emin olduk."

"Neyden?"

"Damarda bir şey olmadığından."

Başhekime bakıyorum. Gülümsüyor.

"Damar çok temiz."

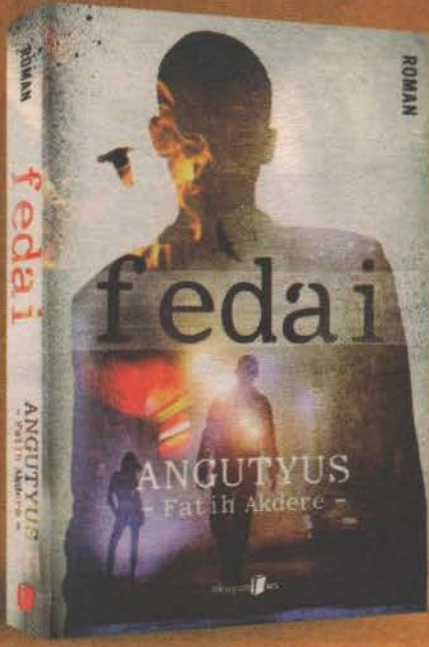
"Oğluma n'ettiniz oğluma!" diye bağıyor annem. Başhekim hafif geriliyor, doktor başhekime bakıyor, hemşire doktora, hastabakıcı hemşireye. Güvenlik geliyor koşarak. "Doktora bağırma," diye anneme bağıyor hastabakıcı. "Konuşma lan," diye hastabakıcıya bağıyorum. "Beyefendi sakın olun," diyor hemşire. "Sakinim ben," diyorum. "Biz elimizden geleni yaptık," diyor doktor. "Ne yaptınız lan," diye bağıyorum yine. "Lanlu lunlu konuşma bizle! Götürün lan bunu! İyilik de yaramıyor," diyor başhekim.

Güvenlik odasında birbirimize bakıyoruz. "Pardon," diyorum güvenliğe, başını sallıyor. "Özür dilerim," diyorum hastabakıcıya, "Sorun değil," diyor. "Kusura bakmayın hanımefendi, ayıp ettim," diyorum hemşireye, "Rica ederim," diyor. "Bağışlayın," diyorum doktora, "No problem," diyor. "Bir daha olmaz," diyorum başhekime, elini omuzuma koyuyor, babacan bakıyor, "Önce amcanın, sonra hasta ağabeyinin hatırına bir şey demiyorum. Biz elimizden geleni yapıyoruz, sen de biliyorsun." Başımı evet anlamında sallıyorum. "Çık," diyor.

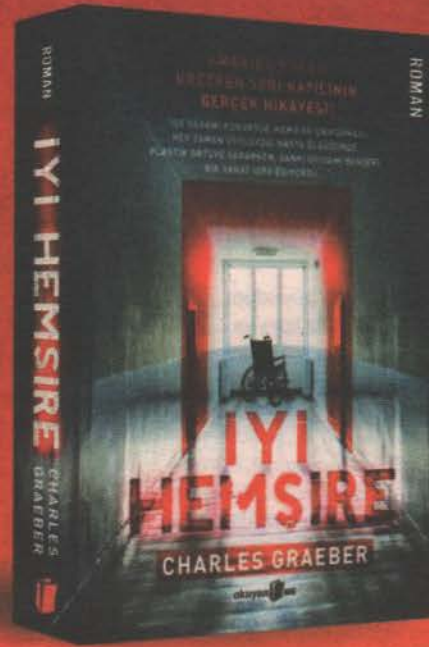
Odadan çıkıyorum, annem koridora çömelmiş, beni görünce ayağa kalkıyor. Gelip yanına oturuyorum. O da oturuyor. Başımı omuzuna yaslıyorum annemin. Babam bizi izliyor. Annem güvenlik odasından sırasıyla çıkan güvenlik, hastabakıcı, hemşire, doktor ve başhekime bakıyor, "Ben ne diyem ki, Allah sizi de doktorların eline düşüre! Sizi size muhtaç edelim!"

Ağabeyim iki ay sonra tekerlekli sandalyeyle hastaneden çıkıyor. Neyi olduğunu hâlâ bilmiyoruz. Sefer tasımızı, termosumuzu, yastığımızı, battaniyemizi, ha bir de umudumuzu, bekleyen diğer hasta yakınlarına bırakıyoruz. Hastane koridorları umutsuz çekilmiyor.

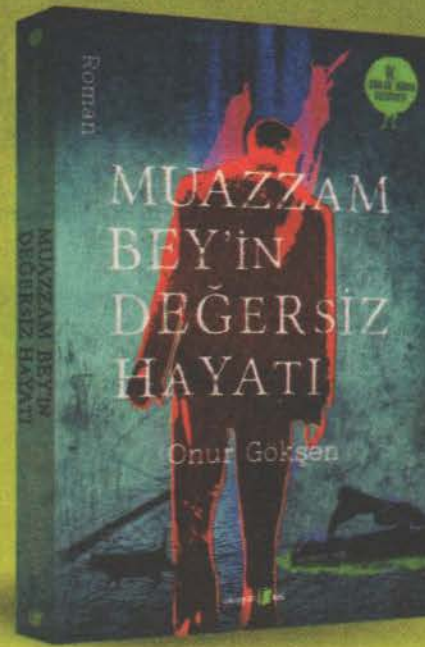
Hepimizin
Bir Nedeni Var
Yanlış İşler
Yapmak İçin...



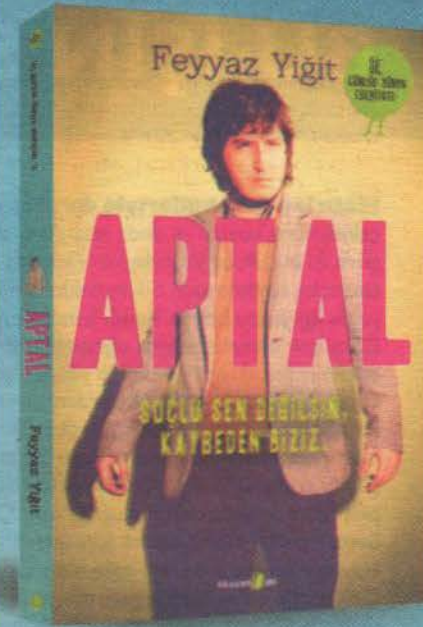
AMERİKA'NIN EN ÜRETKEN
SERİ KATİLİNİN
GERÇEK HİKÂYESİ!



EZİK, SIKKIN,
ÖFKELİ,
PATLAMAYA HAZIR,
MUAZZAM!

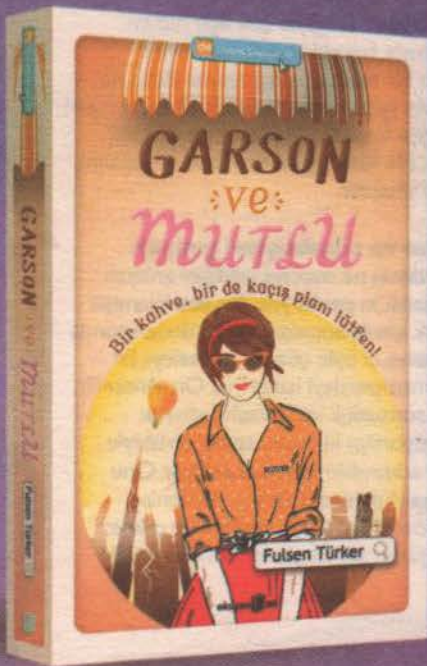


SUÇLU SEN
DEĞİLSİN,
KAYBEDEN BİZİZ.

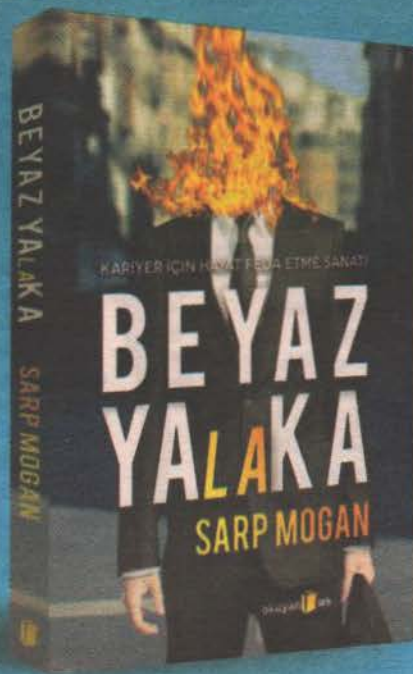


BU YAZ DAMARLARINA SIZACAK,
GERÇEK BİR ŞEYLER OKUMAK İSTER MİSİN?

Bir kahve,
bir de kaçış planı
lütfen!



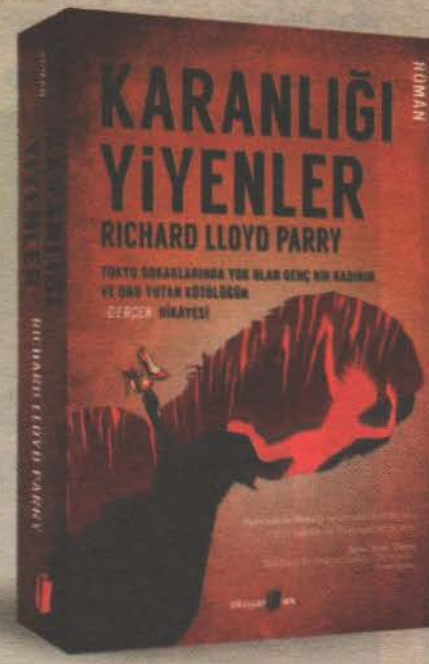
KARİYER İÇİN
HAYAT FEDA ETME
SANATI



ARABESK BİR
FİKŞİN!



Hem bir kurbanın
hem de bir katilin
biyografisi...



Sadece kendine has müzik yeteneğiyle değil, sanat ve hayattaki duruşuyla da kalplerde müstesna bir yer edinen **ERKAN OĞUR** ile perdesiz şahane bir muhabbet ettik. İşte ustanın anlattıkları:

BU İŞİN SONU SESSİZLİK

Hatırladığım kadariyle dört-beş yaşlarımda enstrüman çalışıyordum; keman ve dede sazı. Ama annemin anlattığına göre iki buçuk-üç yaşındayken radyoda duyduğum şeyleri tekrarlar, söylermişim. Söylemekle ilgili hiç özel bir çalışma ya da ilgi yoktu bende. Kendi kendime mırıldanan biriydim. Daha çok enstrümanlarla uğraşırdım. Ben kendi sesimden etkilenirdim, duygulanırdım, o yüzden söylemezdim. Kendi sesim dokunurdu bana, tıkanırdım, titrerdim, heyecanlanırdım, bir ağlama, bir kisma gelirdi birden. Onun için söylemeye hem çekinir, hem utanırdım. Enstrüman çalmak daha kolaydı çünkü arkasına saklanıyorduk enstrümanın. Ailem tarafından pek istenmiyordu müzikle uğraşmam. O sebeple müzik; bastırılmış bir olaydı benim için; utanıp sıkılarak yaptığım... Hayatım boyunca da hep öyle oldu. Çalarken hep utandım. Çok mutlu bir çocukluk geçirdim ama müzikle olan ilişkim, dediğim gibi pek destek görmedi. Annem destekliyordu ama babam karşıydı müzikle uğraşmama. Babamın sözü geçtiği için de, baskın olan hep o oluyordu. İlk hocam Ülkü Özer Hanımdı. O bana keman öğretti, nota öğretti. Çok küçük yaşlardaydım o zaman; keman kutusu kadardı boyum.

Okula erken başladım. 5 yaşında ilkokula, 16 yaşında üniversiteye gittim. Müziği bastırmaktan dolayı hep bir bunalma vardı bende. Nitekim 1973 yılında fizik okumak için Almanya'ya gittim. Onun öncesinde de burada Ankara Fen Fakültesi'nde Fizik Yüksek Mühendisliği bölümüne girmiştim. Üç yıl Ankara'da okuduktan sonra Almanya'ya gittim ve üç yıl da orada devam ettim fizik okumaya. Kırılma noktası da orada oldu. Orada karar verdim ve kendi kendime 'Kötü bir fizikçi olacağıma ortalama bir müzisyen olayım' dedim. Yedi yıl kadar Almanya'da yaşadım. Klasik gitar çalışmaları yaptım. Daha çok rock ve blues çalan bazı yerel mahalli gruplarda, elektro gitar çaldım. Biraz caz biraz da pop gibi güncel müziklerle olan birikimlerim de o dönemden kalma... Sonrasındaysa Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nın varlığını öğrendim. 1980 yılıydı. 'İşte benim aradığım okul!' dedim. Hem Türk Müziği hem de Batı müziği var. İmtihana girdim, kazandım. Arkama

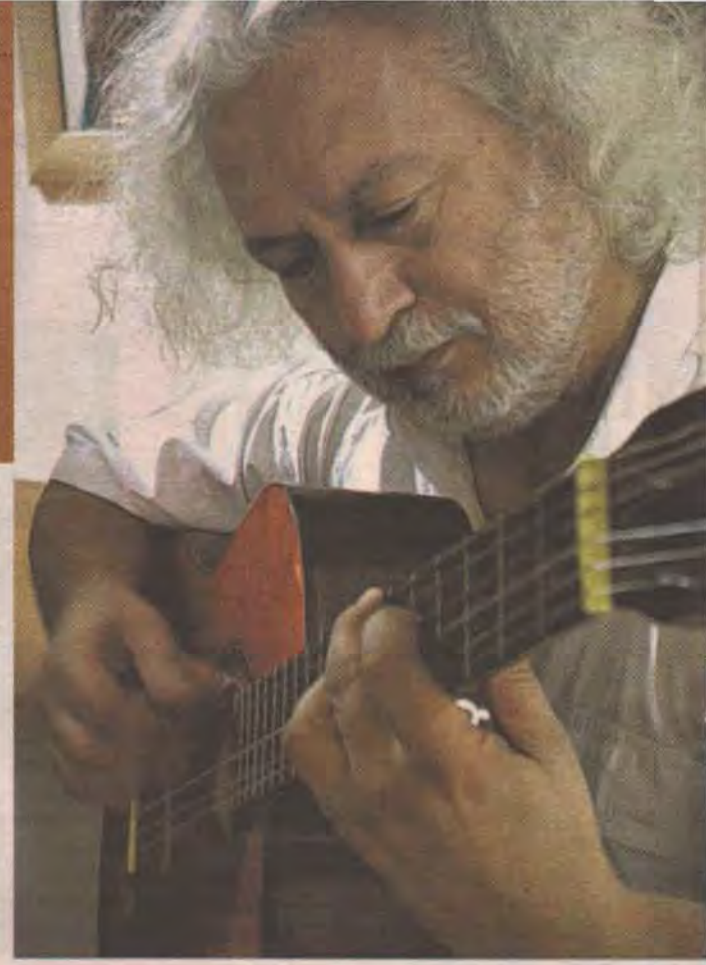
Ne kadar gürültü yaparsak yapalım boşuna; her şeyin sonu sessizlik.

bile bakmadan terk ettim Almanya'yı ve Türkiye'ye geri döndüm.

Babam doktordu; operatör. Elazığ'da büyüdüm ben. Doğum yerim Ankara ama doğum için Ankara'ya gitmiş annem. Elazığ'ın havası, suyu, toprağı, köy düğünleri, mahalli sanatçıları; orada ne yaşadysam, ne gördüysem odur benim için. Elazığ'da, çevremizde duyduğumuz müziğin içinde büyüdüm. Elazığ folklorunu tanıyor ve taşıyorum, belli ölçüde de yapmaya çalışıyorum. Babam askerdi, Kore gazisiydi. Çok sevilen bir doktordu; iyi bir cerrahı. İlk estetik ameliyatları, ilk organ nakillerini yapan kişiydi. Elazığ'da da çok sevilirdi. Hem köklü bir aileden geliyordu hem de idealist bir doktordu. Hastadan para da almazdı; üstüne para verirdi ki ilaç alsın. O zamanlar "Benim oğlum çalgıcı olmayacak!" derdi. Ama şimdi düşündüğümde babama hak vermiyorum değilim. Köy düğünleri, mahalli sanatçılar. Radyo ise çok zordu o dönemde. Eve radyonun geldiği dönemleri hatırlıyorum da; radyonun içinde adam arıyorduk. Daha sonraki yıllarda, radyonun etkisiyle başka müzikler, Batı müziği filan derken gitar müziğini de duydum. Gitarı ilk kez görüşümse Bülent Ortaçgil'lerle oldu. Orta okul dönemlerinde filandım.

İyi bir eğitim hayatım vardı. Çalışkan bir öğrenciydim. Biz çok küçük yaşlardan itibaren kendi aletlerimizi kendimiz yaptık. Öyle eğitilmiştik çünkü. Hocalarımız Köy Enstitüsü hocalarıydı. Ben ortaokulu bitirdiğim zaman organik kimya biliyordum, halk edebiyatı biliyordum, divan edebiyatı biliyordum, ileri düzeyde müzik bilgim vardı, resimle ilgili perspektif anlayışı bize öğretilmişti, tarım biliyorduk; kendi enstrümanımızı kendimiz yapıyorduk. Böyle üretime yönelik bir eğitim biçimimiz vardı o dönem. O yüzden ki hâlen daha müzik aletlerimi kendim yapıyorum. Birkaç değişik enstrüman geliştirdim. Mesela "Oğur Sazı" yaptım. Kopuzun biraz daha büyüğü, altı tellisi. Alet geliştirme, konstrüksiyon, plânlama gibi şeyleri de küçük yaşlarda anlamıştık. Ortaokulu bitirdiğimizde integral ve türev çözüyorduk. Ben bütün klasikleri dinlemiş ve okumuştum. Bir arkadaşım vardı Cem Tezer; şimdi ODTÜ'de profesör. Hâli vakti yerindeydi. Evlerinde babasının 5.000 kitaplık bir kütüphanesi vardı. Orada ders çalışırdık. Cem'in babasının 'longplay'leri vardı; meraklıymış babası. Bütün klasikler vardı; Bach, Çaykovski, Beethoven, Brahms. Bir tanesini koyardık. 'Bugün bu çalsın' derdik. Artık ne kadar ordaysak; üç saat mi, beş saat mi, biz ders çalışırken, o müzikler de fonda çalardı. O zaman 10-11 yaşlarımdaydım. Benim fon bilgim, armoni anlayışım, müzik estetiği, orkestrasyon, enstrümantasyon, bütün bunlarla ilgili şeyler doğal olarak o iki üç senelik dinleme döneminde oluştu.

Bilim adamı olacakken zurnacı oldum. Böyle olunca da babam beni evlatlıktan reddetti. 'Sana yardım edeni de reddederim' dedi. Herhâlde gururu kırılmıştı ki; küstü ve bir daha da konuşmadı benimle. Müziği severdi babam. Folklor ve halk dansları yapan birisiydi. Elazığ müziğini severdi. Zaten mahalli sanatçıların çoğu babamın arkadaşıydı. Ben de 'Bir Ömürlük Misafir' albümümde okuduğum bir Elazığ türküsünü babama ithaf etmişim daha sonra. Babam ne yaptığımı hiç bilmedi. O 1991 yılında vefat etti, bense 1993 yılında bir şeyler yayınlamaya başladım. Babamla sekiz yıl hiç konuşmadık.



Mühendis olmayınca evlatlıktan reddetmişti beni. Üniversite tahsilini bırakmama çok morali bozulmuştu. Son sekiz yıl aynı evde yaşadık, tabak çanak sesleriyle ama hiç konuşmadık. Çok hastaydı; bilhassa son üç-dört yılı çok kötü geçti. Babama hak veriyordum çünkü müzikle yaşamak çok zor. Hem ekonomik açıdan, hem de zihinsel açıdan çok zor. Aslında Almanya'ya Tıp okuyup babamı mutlu edeyim diye gitmişim. Hiç Almanca bilmiyordum ama çok kısa zamanda öğrendim, imtihanlara girdim. Üniversiteye girdim. Üniversite imtihanında tıp için beşinci sıradaydım ama bir kişiyi bile almadılar. Tıp için en az iki üç yıl beklemem gerekiyordu; fizikte ise yerim hazır. Ben de fizik okudum; daha hızlı ve kolay bitiririm diye. Ama esas maksadım tıp okumaktı. Şimdi düşünüyorum da; şayet tıp okumaya başlasaydım devam eder ve bırakmazdım. Müzikle de bu kadar uğraşmazdım, en fazla hobi filan olurdu herhâlde. Keşke doktor olsaydım. Daha çok işe yarardım. Somut olarak işe yarardım. Özlediğim şey, bir okul kurup eğitim faaliyetlerinde bulunabilmek. Öyle bir özgürlüğümün olmasını çok isterdim.

Ben izlenimci birisiyim. Doğayla çok ilgili oldum. Toprakla, taşla, ağaçla, kuşla, böceklerle büyüdüm. Onun neticesinde insan başka bir bakış açısı kazanıyor. Belki de kolayca kaçmak için böyle yaptım; bilemiyorum. Ama bildiğim bir şey var ki bu işin sonu sessizlik. Maalesef; acı gerçek. Oraya doğru gidiyoruz. Ne kadar gürültü yaparsak yapalım boşuna; her şeyin sonu sessizlik.

Perdesizlik, keman ve cümbüşten geliyor.

Çok küçük yaşta perdenin ne manaya geldiğini anlayan insanlardanız biz. Anladık ki perde yok. Biz perdelemişiz sadece. Bir limitli aralık içinde sonsuz ses var; dede sazında dört beş tane ile sınırlamış, o öyle çözmüş meseleyi. En gelişmiş enstrüman keman; perdeyi kaldırmış. On santimlik bir aralıkta dört oktav sonsuzluk var. Müzik seslerini anladığın zaman fark ediyorsun ki bütün sesler birbiriyle ilişkili. Perde o seslerin arasındaki ilişkiyi engelliyor. Onu kaldırdığında ise bir özgürlük hissi doğuyor. Perdenin konulma nedeni; yerel özellikler; kolay enstrüman çalma; esas temelinde yatan şey ise tamamen ekonomik.



Akşamsefası

Alman bir fizikçi, bulduğu sistemi Bach'a anlatıyor; Bach o zamana kadar perdesiz çalarken, orgunu perdeli çalmaya başlıyor. Dolayısıyla simetri başlıyor. Bu sefer okullaşma ve kurallaşma başlıyor. Enstrüman yapımında patlama oluyor. Bugünkü elektronik müziğin patlaması gibi. İşin içine perdesizlik girince çok yüksek bir disiplin gerekiyor. Eğitimlerin de ona göre olması lazım. O tabii insanların işine gelmiyor. Tamperaman da bu işi kolaylaştırdığı için bütün dünyayı etkilemiş ve yayılmış vaziyette. Ama şimdilerde müzisyenler araştırıyorlar, doğal armoniler üzerine kafa patlatıyorlar. Bizim de burnumuzun ucunda duruyor; kendi müziğimizde böyle bir şey zaten var. Duyuruyoruz ama okullastırıyoruz. Perdesiz gitar çıktığı anda kabul gördü. Çünkü Hüseyini makamında bir şey çaldım. Anadolu'nun müziklerinin % 99'u Hüseyini makamındadır. Bütün kulaklar kabul etti onu. Merak edenler "bu ne?" filan diyerek arkasına düştüler. Gitar tamperaman düşünülmüş bir enstrüman. Barok Çağ öncesinde perdesiz bir dönemi de var gerçi ama ömrü çok kısa. Yüzyıllardır perdeli olarak çalınmış. Ben de klasik gitar çalıştığım dönemlerde hep, Anadolu'daki halkların müziklerinin etkisinde o sesleri istediğimden, perdenin kalkması gerektiğini düşündüm bir gün. Tırlatıp söküp attım hepsini. Düzelttim daha sonra. İhtiyaçtan yaptım bunu, bir şey keşfetmek için değil...

Müziğin coğrafyası, milliyeti, kültür farkı; bunları ayırmıyorum. Müzik bir etkileşim olayı. Biz hep hatırlarız, etkileriz, öğrendiğimizi tekrar ederiz, çalarız, kopya ederiz, olan bir şeyi başka türlü düzenleriz. Kendimiz yaratmayız yani. Müziğin böyle bir handikapı var. Müzik her zaman eskidir. Yeni müzik diye bir şey yoktur; müzik hep eskiden gelir. Biz onu çağırıştırırız. Başlangıçta söz varsa onun müziği de vardır. Çünkü sözün sesi vardır. Anlamsız söz varsa soyut müzik vardır ondan önce. Ama müzik her zaman insandan eskidir. Bizden önce olmuş bir şeydir ve biz onu çağırıştırırız. Bizden sonra olacak müziği hiç kimse bilmiyor. Ama çıkacak sesi ben söyleyeyim; 0 ile 16.000 hz arasındaki duyma aralığımızda bir şey çıkacak. O da o kadar sınırlı bir şey ki. Köpekler bile daha geniş yaşıyorlar. O enstrümanı yap bunu yap, ister yeni bir müzik cinsi bul; o kadar sınırlıyız ki. Ortalığa nağme savurmak için değil, bir şey anlatmak için, manası olsun diye müzik yapan insanlarız biz. Ozanların deyişleri, öğretileri bizim için bir yoldur. Halen daha Harabi'yi, Hatayi'yi baştan başa okurum; belki anlamadığım bir köşesi çıkar diye. Bugün yazarlar da dahil olmak üzere, bütün ozanları okurum. Tüketim piyasası lay lay lom. Hele ki İstanbul'da öyle bir kargaşa var ki...

Türküler, halk müziği, zamanın habercisi.

Geçmişten haber verir. Yalnızca müzik değil edebiyattır, arkeolojidir, tarihtir, felsefedir. Olay bildirir. Müzik içerir; ritim içerir... Bir de yaşanmışlıktır; hayal ürünü değildir. Mutlaka bir olay olmuştur ve o olay üzerine üremiştir. Hazine gibidir, çok şey içerir; okul gibidir. Sen eğer bir şey yaşamıyorsan ve hayatın dümdüz gidiyorsa; işte o zaman hiçbir şey olmuyor. Şu anda bir kargaşa yaşanıyor. Arayış içerisinde insanlar;

Ortalığa nağme savurmak için değil, bir şey anlatmak için, manası olsun diye müzik yapan insanlarız.

ne dediklerini çok iyi bilmiyorlar... O kargaşa ki arabeski doğuran şeylerden biri. Bence arabesk hâlâ devam ediyor. Pop diye dinlediğiniz, tekno ve hip hop; hepsinde arabesk var.

Ruhi Su çok kıymetli, birçok şeyin kaybolmasını önlemiş. Deyişleri değerlendirmiş ve dillendirmiş, inatla ve inançla söylemiş, direnen biri. Ruhi Su'yu takip eder ve dinlerim. İbrahim Tatlıses'in sesi çok güzel. Yapılan müziği tasvip ederim, etmem; o ayrı konu. Ama arkasından kitleleri sürükleyen, çok seveni olan, bu işe emek vermiş bir insan. İbrahim Tatlıses'inki gibi bir sesi ben Türkiye'de çok az duydum. Keşke türkü söylemeye devam edebilseydi; mahalli yörenin türkülerini Türkçe, Kürtçe ve Arapça; devam edebilseydi keşke. Ama bunlara rağmen söylemiş olduğu çok güzel türküler de var.

Orhan Gencebay iyi bir bağlama çalıcısı aynı zamanda. Çok seslilik konusunda bir kesimi hareketlendirmiş olabilir. Aranjman mantıkları geliştirmiş olabilir. Birçok insana kapı açmış olabilir; tüm bu insanlar ekonomik değer taşıyan insanlar. Yanlarında birçok insan çalışıyor, o çalışan insanların yanında birçok insan çalışıyor. Üretimleri tartışılır ama üretime katkısı olan insanlar. O yüzden Türkiye'deki müzik endüstrisi adına önemli figürler.

Aşıkları ayırt etmiyorum. Hepsini çok sevir ve dinliyorum. Birisi ben aşığım diye ortadaysa ben onu severim. Mahalli sanatçılar, yerel müziği inanarak dürüstçe, yaşadığı gibi söyleyen insanlar arasında asla bir ayırım yapamam. Dinlerken etkilendiğim o kadar çok eser var ki.

Bizim eğitim sistemimizin en büyük sorunu da bu. Çocuklara pompalanıyor bir şeyler; hep dışarıdan aktarım yapıyor; içlerinde ne var kimse bakmıyor. Çocuk keşfedilemiyor bu yüzden... Eğitim ana karnında ve ailede başlar. Aile danışmanlık almazsa, bir sonrakini nasıl eğiteceğinin danışmanlığını almazsa olmaz. Teorik olarak söylemek çok kolay ama, yine de söylenmesi gereken bir şey var: total bir devrim; eğitim devrimi! Ben kaynağa gidilmesi gerektiğini söylüyorum. Aile kaynaktır. Önce anne baba sağlıklı düşünebilmeli ve danışmanlığını alabilmeli. Tabii ailelerin danışmanlık alabilmeleri için danışmanlar oluşturulması gerekir. Daha sonra başvuracak ailelerin "Biz dünyaya bir çocuk getirdik, ne yapmamız, nasıl yönlendirmemiz lazım? sorularına cevap aramaları gerekir. O kişilerin gideceği kurumların da bütüncül eğitilmiş olmaları gerekir. Total bir seferberlik gerekir. Bugün başlasan belki elli yıl sonra netice alırsın. Bırak başlamayı, bunun düşüncesi bile üretilmiyor. Bu yüzden ki güzel bir ütopya.

Ben siyasetimi kendi içimde, dini inançlarım gibi, müzikle olan alışverişim gibi özel tutmaktayım. Bende Alevilik yok. Alevilik bir düşünce biçimi. İnsan merkezli ve insanın doğayla olan ilişkisinin erdemliliğiyle ilgili bir yaşam biçimi; daha üst düzey, saf bir şey yani. Adına Alevilik bile dememek lazım.

Bu şehirde çok sıkıntı çekiyorum. 1980 yılından beri İstanbul'dayım. Zaman zaman başka ülkelere gittim; Amerika'da bir müddet yaşadım filan ama 34 senede İstanbul'da yolda trafikte harcadığım sürede iki üniversite bitirdim. Ben şöyle bir çözüm buldum kendime; arabamda küçük bir curam var. Kırmızı ışık yandığında çıkartıp çalışıyorum. Belki aklıma bir şey gelir diye, vaktimi öyle değerlendiriyorum. Gündelik hayatımda ise sazımla vakit geçiriyorum. Bazen haberlere bakıyorum ve kitap okuyorum. Dinleme dönemimi bitirdim, artık dinletiyorum. Ukalaca değil de, inandırıcı ve dürüst bir şey yapıldığı zaman o müziğin peşinden gidiyorum. Genellikle mahalli sanatçılar ya da başka ülkelerin folklorleriyle ilgili o işi iyi yapan insanları dinlediğimde heyecanlanıyorum.

Nesimi Divanı'nı döner döner okurum. Harabi Divanı'nı döner döner okurum. Bizim Harput Elazığ Divanı'nı, Nietzsche'yi döner döner okurum. Birçok kitabı aynı anda okurum. Evde ise müzik dinleme aletim yok. Televizyonun altında video gösteren bir alet var; bazen ona bir CD takıyorum. Müzik dinlemiyorum, başkaları müzik dinletir bana 'Şöyle bir şey var, bir baksana' diyerek. Müzik dinleme aletim yok, aslında almak da istiyorum.

Sakarya konserim iptal edildikten sonra biri şöyle yazmış 'Hava muhalefeti nedeniyle iptal edildiğini duyduk ama burada hava öyle güzel ki; 28 derece filan... Bir türlü anlayamadık konserin neden iptal edildiğini'... İnternet ortamıyla, olup bitenlerle hiçbir alakam yok. Ne takip ediyorum ne de ilgileniyorum. Dedim ya ben bilgilerimi sazımla sayıyorum. Zaten yaşanan olayları da en son ben öğrendim. Bana da 'Hava muhalefeti sebebiyle' dediler. Tüm bu olup bitenlere üzüldüm. Keşke birisi bize danışsaydı. 'Sen kimsin, neden böyle diyorsun?' diye sorsaydı. Biz de öyle bir şey olmadığını söyleseydik ve tüm bunlar hiç yaşanmasaydı. Gereksiz bir durum ve enerji kaybı; başka da bir şey değil. İnsanların cehaletinin ya da yaptıkları hataların geri planında daima başka hatalar vardır. Bir önceki daima bir diğerinden sorumludur. Benimse hiç kimseye bir kırgınlığım ya da kızgınlığım yok.

Twitter'a girdim ama kullanmıyorum. Arkadaşlar yönetiyorlar; bense bir şey olduğunda bakıyorum yalnızca. Şifremi de bilmiyorum, haberim yok öyle şeylerden. Yazarken nano elektrik harcanıyor ya küçücük de olsa; ona yazık günah işte. Bu kadar insanınkini topladığın zaman baya makro bir enerji kaybı oluyor! Bütün bu elektronik camiaya benim önerim; psikolojik danışmanlık almaları. Yalnızlık, varlık ispatı; büyük bir güç verilmiş insanların eline ve o güçle ne yapacağını bilmiyorlar. O gücü har vurup harman savuruyorlar. En kötü tarafıysa büyük bir ahlaksızlık ortamı var. Hiçbir zaman arkadaşınla, dostunla konuşamayacağın şeyleri, internet ortamında yazıp çezebiliyorlar. Demek ki insanların içinde böyle bir sorun birikmiş ki, böyle patlamalar yaşıyorlar. Tüm bunların ne kadar düzensiz olduğu, zaman içinde anlaşılacak ve tüm bunlar kendisini yok edecektir. Bütün bu Facebook'tu, zarttı zurttu bunlar biter. 21. yüzyılın içinde bir sallantı bu. Normal insan zekâsı bunu çözecek ve üstesinden gelecektir. Ümitli ve iyimserim. Şimdi kötü bir zamanı yaşıyoruz ama tüm bunlar geçecek.

Ben insanlar birbirini sevsin istiyorum. Gelecek hakkında da pozitif düşünen bir insanım. Mutlaka insan erdemi üstün gelecektir. Kötülük galip gelmez iyilik galip gelir; öyle düşünenlerdenim. Zaman aslında kâinatın sabitidir. İçinde bizim esamemiz bile okunmaz. Ama normal insan zekâsı, tabiat düzeni varsa, altın oran varsa, varlıklar arasındaki ilişki bir armoni içindeyse, bu da düzelecektir. İnsan bunu bozuyor ama bozmamayı öğrenecek ve doğasına bırakacak. Bir insan eğer gerçekten çalışacaksa, yüksek bir disiplin altına girmeyi göze alabiliyorsa müziğe yönelebilir. Ben de o kişiyi tereddütsüz desteklerim. Kendinde o inancı bulması ve öyle olduğunu anlaması gerekir. Esas olan odur. İnsan kendisi anlarsa bir şeyi çözebiliyor. Başkası sana söylüyorsa olmuyor o iş. Sen kendin keşfedeceksin 'Ben buyum, şunları yapabilirim' deyip, o şeyi içinde güçlüce hissediyorsan; artık ona yönelmenin vakti gelmiş demektir.



NEDEN DAKTILO

Şu an işler vaziyette doksandan fazla daktilom var. Bir kısmı evimde, bir kısmı evimin bodrumunda diğer bir kısmı ise büromda. Gördüğüm bütün güzel daktiloları topladım.

Genellikle taşınabilecek olanları topladım. Daha büyüklerini toplamaya başlayınca da, daktilolarımı evimin bodrumunda muhafaza etmeye başladım. Sonra evimin küçük bir bölümüne daktilolar için özel bir yer yaptım. Şimdi zaman zaman oraya geçip bir şeyler yazıyorum. O büyüğü sesin keyfini çıkarıyorum...

Daktilo sesi bizim kuşak için çok farklı ve önemlidir. Bizim dönemimizde gazeteciliğe başlayanların iki enstrümanı vardı; kalem ve daktilo. Benim de gazeteciliğe başladığımdaki enstrümanlarım kalemim ve daktilomdu. 1985 yılında Milliyet Gazetesi'ne girdim. Gazeteye girer girmez kendi paramla Remington marka bir daktilo aldım. O zamanın parasıyla 150 liraydı, pazarlık edip 130 liraya almıştım. 75 lira maaş aldığımı düşünürsek, neredeyse maaşımın iki katını bir daktiloya yatırmıştım. İkinci daktilomu 1987 yılında Milliyet Gazetesi'nden yürüttüm. Baktım ki gazetede ki daktiloları yavaş yavaş kaldırıyorlar, bilgisayara geçiyorlar. Kullandığım siyah bir daktilo vardı. Görevlilerin daktiloları topladığını görünce attım masamdaki daktiloyu çantama, gidiş o gidiş...

Beni daktilo kullanmaya en çok özendiren kişi merhum Bülent Ecevit'ti. Ne gariptir ki Ecevit'in daktilosu yıllar sonra benim elime geçti. Yetmişli yılların sonunda, CHP Gençlik Kolları'na üyeydim. CHP'li genç bir adam için Ecevit bir idol gibiydi; yazan, çizen, duygu yüklü bir adamdı gözümüzde. Türkçe'yi çok iyi kullanıyor, şiirleriyle de öne çıkıyordu. Şiiri çok sevdiğim için, Ecevit'i de çok önemserdim. Ecevit'in vefatından iki ay kadar sonra, Ankara'nın son daktilo tamircilerinden Remzi abinin yanına uğramıştım. Remzi abi heyecanla "Tayfun sana bir şey söyleyeceğim." dedi. "Ne oldu abi?" dedim. "Ecevit'in daktilosu bende!" dedi. "Ecevit'in olduğunu nerden bileceğiz abi?" deyince de, merhumun daktilo başındaki fotoğrafını gösterdi. Tamire getirmişler Remzi abiye. Ecevit vefat edince de unutmışlar, Remzi abide kalmış daktilo. Benim elime geçince de, kimseye söylemedim gelip istemesinler diye... O günden beridir de benimledir Ecevit'in daktilosu...

Ben her eşyanın ruhu olduğuna inanarlardanım. Daktiloda harfleri sen yerleştirirsin, yanlış da olsa sen düzeltirsin, yazdığın şeyi beğenmezsen de sinirlenir yırtar, fırlatır atarsın; şimdiyse o şansın yok... Daktilodaki rahatlığı bilgisayarda bulamıyorum. Bilgisayara karşı çok direndim.

Program metinlerinin hazırlanması gerektiği zaman "Ben bilgisayarda yazamam daktiloda yazacağım." derdim. Kaç kez kavgaya ettik bu yüzden yardımcımıla...

Amacım uygun bir belediye bulursam daktilo müzesi yapmak. Her bir daktiloma bir şairin şiirini yazıp, gelecek kuşaklara bırakmayı istiyorum. Nazım Hikmet'ten Faruk Nafiz'a, Fazıl Hüsni'den Can Yücel'e; daktilo ve şiirlerle dolu bir müze yapmak istiyorum. Umuyorum ki daha sonra bu müze genişleyecek ve insanların evlerinden getirecekleri daktilolarla daha da büyüyecek...



Hazırlayan: Nurhak Kaya

KADİR ABİ

Uzunca bir süredir işsizlikten kırılıyordum. Nefesim, ağıktan çöpleri karıştırıp midesine indirecek bir kemik bile bulamayan sokak köpekleri gibi kokuyordum. Öyle buruşuk bir fakirlik halindeydim ki; parasızlıktan dış macunu bile alamıyor, böylelikle çirkin nefesim benimle beraber yaşıyor, günün her saati bana sefilliğimi hatırlatıyor; parasızlığımı aklımdan atsam bile ağzımın içinden atamıyordum.

Tecrübelerimle sabittir; çevrende yokluk günlerinde borç para alacak kimse kalmamışsa, mahallenin küçük mafyası devreye girer ve sana yaşaman için gerekli minimum erzak ve sigarayı sağlar. Eskiden her mahallede bir tane bulunan bakkalların belki de en adisi, en şerefsiziydi, Kadir abi.

Kadir abinin karanlık ve tozlu dükkânında dış macunu yoktu ama ekmek, makarna, yoğurt, bira ve sigara vardı. Ve ben kendisine iki aydır para ödemedem alışıveriş yapıyordum. Eski yağlı müşterilerinden olduğum için ilk bir ay alışveriş yaparken zorlanmamıştım ama ikinci ayın ortalarına doğru sararıp, pis bir yeşile doğru evrimini sürdüren dişlerini boynuma geçirmiş ve fısıldayarak "Borcun birikiyor, ödeme yapman lazım" demişti. Şah damarından kan yerine para fısırladığını bilse bir saniye bile tereddüt etmeden boynumu ısıarak parçalayacağından emindim. Fısıltısına saklanan gülümsemesini duymazdan gelip "Tamam abi, bir iki görüşmem var, yakında haber çıkar, elime para geçsin, ilk iş sana olan borcumu kapayacağım" diyerek, bir ay daha veresiye alışveriş yapma imtiyazı peşinde koştuğumu kendisine oldukça kibar bir şekilde ifade etmiştim. "Peki o zaman" demişti, demek ki kredim hâlâ tükenmemişti Kadir Abi'de. Ben de buna güvenerek iki paket uzun Marlboro istemişim. Kasasının yanında duvara monte edilmiş yassı sigara tezgâhından Kırmızı Marlboro vermesini beklerken, önüme iki paket Maltepe atmış. "Maltepe iç, neyine yetmiyor" demişti. Kadir Abi gerçek bir orospu çocuğuydu.

İş görüşmelerinden bir bok çıkmadı, Maltepeler bitince, bir daha gitim Kadir Abi'ye, bu sefer iki paket Maltepe istedim, bana bir paket Maltepe verdi.

Kadir Abi ertesi hafta trafik kazası geçirdi. Ama öldüğünden mahallelinin haberi olmadı, dükkân iki gün kapalı kaldı, daha sonra bir kamyonet yanaştı dükkânının önüne. Dükkânı arabaya yüklerlerken, ben de o sırada kardeşimden biraz borç almıştım, bakkalın devredildiğini sanarak, hem yeni bakkalla güvene dayalı bir ilişki kurmak, hem de dükkânın niye devredildiğini öğrenmek için içeri girdim. İçeride rafları toplayan benim yaşımda bir adamla karşılaştım. "Hayırlı olsun!" dememe kalmadan adam bana dönerek yaşlı gözlerle "Babam öldü, kaybettik babamı" dedi.

Hiç üzülmeyeceğim, içimde en ufak bir kıpırtı bile olmadığı hâlde, "Başınız sağolsun, oğlu musunuz?" diye sordum, elindeki ufak kolilerle dışarı çıkarken, "Evet" dedi. Dükkânda tek başıma kalmıştım ve Kadir Abi'nin uğursuz defteri tezgâhın üzerinden şaşkınlıkla bana bakıyordu. Bir saniye bile düşünmeden defteri açtım. İsmimi bulacak, ne kadar borcum varsa üzerini çizecektim. Kim nereden anlayacaktı benim sildiğimi?

Köşeleri binlerce kere açılıp kapanmaktan kıvrılmış defter yapraklarının arasında Kadir Abi'nin o iğrenç, ruhuma tiksinti veren kişiliğinin bir yansıması olan el yazısıyla yazmış olduğu ismimi buldum. Kimbilir ne kadar borcum birikmişti, hepsini silecek, bu ağır yükten kurtulacak ve beni Maltepe sigarasıyla aşağılamayı başarmış bir cesetten intikamımı

alacaktım. Ancak ismimin altında yazan tüm rakamların üzeri karalanmıştı. Kadir Abi ölmeden önce benim bütün borçlarımı silmişti!

Tam o sırada içeri oğlu girdi "Bir şey mi istiyorsun abi?" diye sordu. İçimden ne kadar kârda olduğumu hesaplarken, ağzım sesimdeki sevinci saklamaya çalışarak "İki Maltepe verir misin?" dedi.

Sigara rafı daha toplanmamıştı, sigaraları raftan alıp tezgâha koydu, cebimde para olmasına rağmen "Sen yaz deftere, üzerimde para yok, hesabım var zaten, daha yeni kapattım" dedim, babası sanki hiç ölmemiş, her şey çok normal bir şekilde yaşıyor ve yaşanacakmış gibi... "Abi boşaltıyoruz dükkânı, ben bi daha gelmem buralara, nereden seni bulacağım da parayı alacağım, kusura bakma" diyerek, tezgâha bıraktığı sigaraları alıp yerlerine geri koydu. Anlaşılan Kadir abi değil, esas oğlu gerçek bir orospu çocuğuydu.

Bir saniye içinde aşağılanmanın vermiş olduğu sarhoşlukla saçma sapan bir laf söyledim, babası daha iki gün önce ölmüş birisine "Kadir Abi olsa verirdi" dedim. Bu lafı söyledikten sonra adam tüm yetimliğiyle öyle bir baktı ki; babası bana böyle içli içli baktığını görse mezardan kalkar, tekrar dükkânın başına geçerdi.

Ne kadar iğrenç bir adamdım, iki paket sigara alamadım diye, birikmiş borçlarımı silecek kadar iyi bir adamın oğlunun canını acıtmaya çalışmıştım, işin kötüsü bunu çok iyi başardığımı çocuğunun gözlerinden okuyabiliyordum. Çocuğun göz bebeklerinin etrafında babasının el yazısıyla "Umarım en kısa zamanda senin de baban ölü" yazıyordu.

Aylar geçti, babam ölmedi, ben iş bulamadım. Annemim yanına taşındım. Artık haftalık sigara ihtiyacımı annemin cüzdanından çaldığım paralarla karşılıyordum. Ama yine de yetmiyordu, evde sıkıttan otururken canım gofret falan çekiyordu. Yalnız, işsiz ve

mutusuz bir insanın sigara ve gofretten

başka bir ihtiyacı yoktur zaten. Ben de annemlerin mahallesindeki bakkala dadanıp ona yazdırmaya başladım bu sefer. Ancak, yeni bakkalın yani yeni orospu çocuğunun annemden hesabımı kapatmasını isteyeceğini tahmin edememişim...

Eğer paran yoksa; dünyadaki bütün bakkallar düşmanındır; bunu unutmamıştım. Annem yemekte "Yeter artık, bir iş bul kendine. Sülük gibi yaşama, bu kaçınıcı borcunu kapatışım" diye bağınca, ben de ondan daha fazla bağırarak -kendimi haklı hissetmeye ihtiyacım vardı- "Hangi borcumu kapattın be, iki gün yanına aldın, bakkala iki kuruş verdin diye saçma sapan konuşma" dedim, sonra annem Kadir Abi'ye olan borcumu kapattığını, benim bu hayatta hiçbir işe yaramadığımı, onun bulduğu işleri beğenmediğimi, artık onu üzüntüden öldüreceğimi ve gerçekten canına tak ettiğini söyledi.

Aptalın tekiydim ben, o kadar süre Kadir abinin bana iyilik olsun diye borcumu sildiğini düşünmüş, annemin borcumu kapatacağı aklıma hiç gelmemişti. Ama işsizdim ben, ümitsizdim. İnsan bu kadar çaresiz durumda olunca mucizelere inanma eğilimi de kendiliğinden ortaya çıkardı. Bunun için kendimi ayıplamıyordum. "Yeter lan! Vallahi yeter artık, gebereyim de kurtul!" diyerek salona geçtim, salondaki yuvarlak masanın üzerinde bir dal sigaram kalmıştı, onu yaktım, televizyona boş boş baktım.

Haberlerde beyaz önlüklü, temiz yüzlü, kazancının iyi olduğu her hâlden belli olan bir doktor sigaranın zararlarını anlatıyordu.

R. GOSCINNY A. UDERZO

Asteriks VE Piktler

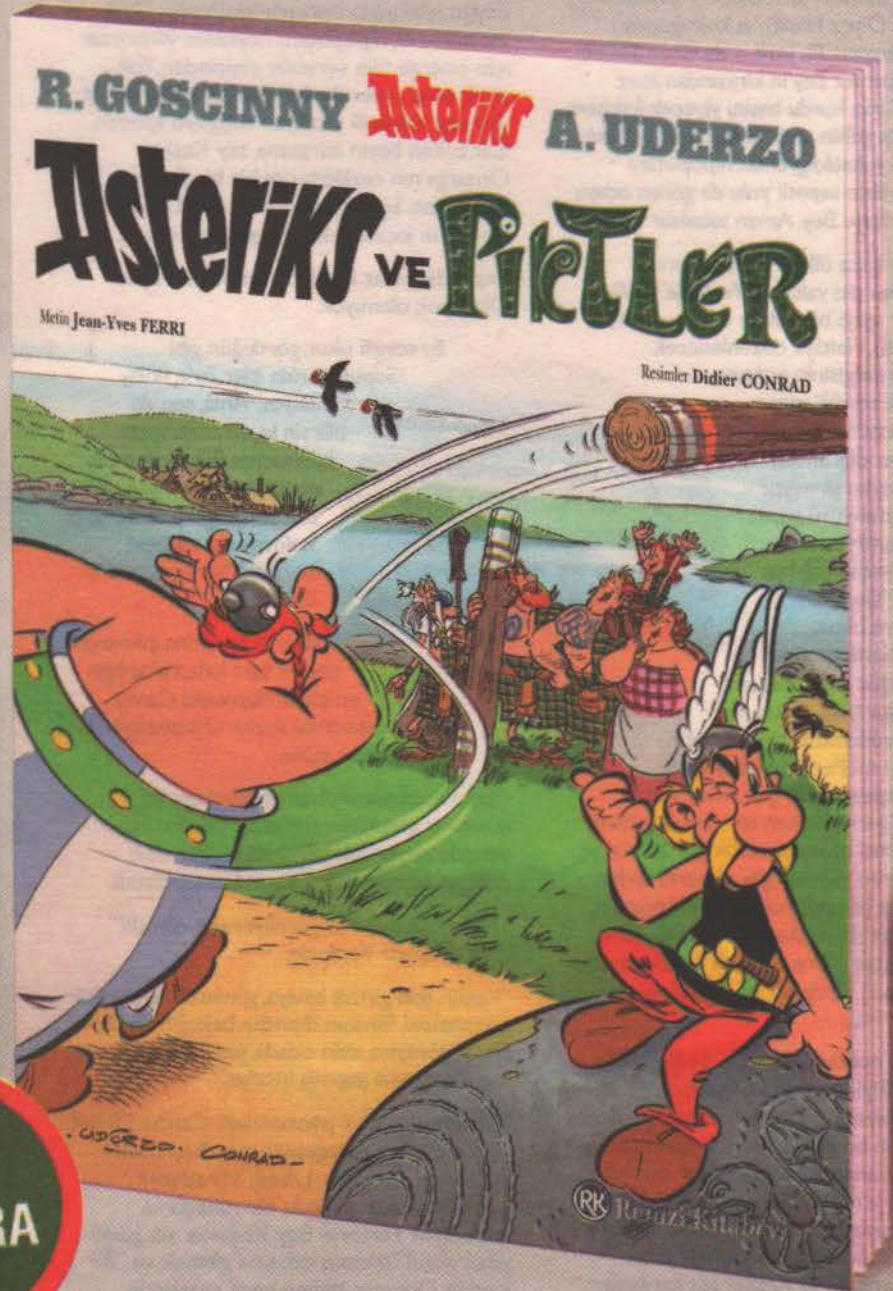
Metin **Jean-Yves FERRI**

Resimler **Didier CONRAD**

Asteriks serisi yepyeni bir macerayla devam ediyor.

Asteriks ile Oburiks, Asteriks Britanya'da macerasından sonra ikinci kez Manş'ı geçip, İskoçya'da Piktlerle karşılaşılıyor...

Asteriks ve Piktler, dizinin 35. kitabı ve serinin yaratıcıları René Goscinny ve Albert Uderzo dışında bir yazar (Jean-Yves Ferri) ve çizer (Didier Conrad) ile yayınlanan ilk macera.



© 2014 LES ÉDITIONS ALBERT RENÉ

**YENİ
MACERA**

www.remzi.com.tr

facebook.com/RemziKitap



Remzi Kitabevi

Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>



SÜPÜRİSTAN'DA İŞLER ÖYLE KOLAY YÜRÜMÜYOR EY OKUR!

Süpüristan'da sıradan bir gün. Başşehirin göbeğindeki hipopotam heykeline bakan odasında sıkıntı içinde dönüp dolaşan adamı gayet iyi tanıyorsunuz. Boş Zamanlarımızda Kitap Okuyalım Bakanlığı'nın külyutmaz müsteşarlarından Ferforje Bey elbette. Babasından devraldığı siyasetçi kimliğini, şanlı bir sancak gibi yıllardır taşıyarak geldi bu noktalara. Kolay değil Boş Zamanlarımızda Kitap Okuyalım Bakanlığı'nda sekizinci müsteşar olmak. Hele bir de yıllardır sollayamadığı yedinci müsteşar Diyez Hanım'ın son zamanlardaki başarısızlıklarını düşünürsek, keyifler âla diyebiliriz. Geçen ay, Pütürlü Tepe'de yapılan "Hayat Ne Güzel, Kendimizden Geçelim Şenlikleri"nde adı güzel-yüzü güzel, anlı şanlı bakan Hörmət Bey'i fena kızdıran Diyez Hanım'ın koltuğundan olması an meselesi. Eh yani, o da biraz dikkatli olsaydı da Hörmət Bey'in kirazından kurt çıkmasıydı. Kiraz kurdu başını yiyecek kaknem kadının. Sonra gelsin terfi. Yedinci müsteşarlık mertebesine yükseldiği anda, hipopotam heykeliyle birlikte sepetli yolu da gören odaya taşınacak Ferforje Bey. Aman sabahlar olmasın.

Lakin zordur koca ülkeyi yönetenlerden biri olmak. Dışı sizi yakar, içi Ferforje Bey'i. Odasında bir aşağı bir yukarı dönüp durması da bundan işte. Haftaya düzenlenecek patates baskı sergisinin açılışına, gençlerin pek sevdiği yazar Keskin Omurga'nın davet edildiğini öğrendiği andan beri gözüne uyku girmiyor zaten. Adı güzel-yüzü güzel, anlı şanlı bakan Hörmət Bey, odasına kadar çağırıp verdi haberi. "Gençleri yağlamak lazım biraz, çağıralım şu herifi de şirin gözükelim ergen milletine, ama önce bir araştır bize uygun mu, sağda solda hakkımızda atıp tutuyor mu, göreyim seni Ferforje," deyiverdi, insanın içine işleyen gök gürültüsü sesiyle. Odadan geri geri çıkarken terlemeye başladı gariban sekizinci müsteşar. Gök gürültüsünün ardından indiren yağmur gibi akıverdi terler alından. Koca bakanın halısına damlayacağı tuzlu ifrazatı az daha. "Aman ha, kurtlu kiraz vakasından beter olursun," dedi kendi kendine. Öyle bir kasti ki kıçını, ter bezleri büzüştü anında.

Şimdi tam bu noktada, Ferforje ile Keskin'in arasındaki ilişkiyi mercek altına almak gerekiyor. Babasının siyasetle geçen yıllarında, o gerilim senin bu gerilim benim yaşamaktan süttten kesilen anası Şakayık Hanım -nur içinde yatsın-, Ferforje'nin emzirilme sorununu, Keskin'in anasıyla çözmeseydi, böyle bir ilişki olmayacaktı. Kafanız mı karıştı? Yok yahu, durum net: Ferforje ve Keskin, süt kardeşler.

Ama Ferforje Bey'in ter ter terlemesine, odasının zeminini aşındırmasına, hipopotam heykelinin bile dikkatini çekecek kadar dertli olmasına neden olan, aynı memeyi emmiş olmanın getirdiği bağ değil. Bu Keskin Omurga, eğilip bükülmez bir terbiyesiz. Geçen yıl, mecburiyetten yıkılan tiyatro salonu için yürüyüşler düzenlemesi bir yanda, kağıda zam yapılıncı kitaplarını kulaktan

kulağa fısıldayarak dağıtması öbür yanda. Eh ne yapacaktı koca Hörmət Bey tiyatroyu yıkmayıp, onca at arabasının park edeceği bir yeri nasıl bulacaktı. Eh ne yapacaktı canım Hörmət Bey kağıda zam yapmayıp, önüne gelenin kitap bastırmasına bir şekilde engel olmak lazım geliyordu. Kolay mı Süpüristan'ın Boş Zamanlarımızda Kitap Okuyalım Bakanı olmak? Anlamaz ki terbiyesiz Keskin Omurga. Adı çirkin, kalemi çirkin herif.

İşte bizim dertli müsteşarımızı dikizlemeye başladığımız gün, bakan beye raporun verileceği gün. Ferforje Bey, bakanın karşısına dikilip "Yaramaz bu herif bize haşmetli efendimiz, yazalım adını kara kaplıya," diyecek demesine de, adını koyamadığı bir duygu içini yiyip duruyor saatlerdir. Öyle bir hâlde ki, hipopotam heykelini yıktırmak için önerge bile verebilir sinirinden. Yok artık daha neler Ferforje, sakın ol biraz. At yahu şu adı belli olmayan duyguyu içinden. Çık bakan beyin karşısına, say Keskin Omurga'nın rezaletlerini bir bir. Başarına başarı kat. Sonra gelsin terfi. Bas Diyez Hanım'ın kıçına tekmeyi, geç yan odaya.

Dışarıda bir at kişniyor. Saatler ilerliyor. Olmuyor, olamıyor.

Ey sevgili okur, gördüğün gibi Süpüristan'da işler öyle kolay yürümüyor. Ama, sen de bilirsin ki, en zorlu anda bilinmeyen bir yerden can simidi atılır insanı. O can simidi gelip Ferforje'yi bulmayacak da kimi bulacak? Sonuçta yılların siyasetçisi. Bakanın karşısına çıkmasına çeyrek saat kala, bakanlığın emektar hizmetlisi Cansız Efendi'nin kapıyı tıklatmasıyla değişiyor tablo.

"Sayın müsteşarım, hemen pencerenizi açmamız gerekiyor, günlerdir binanın her yerinde arıyorduk musibeti, meğer sizin odanıza sığınmış," diyor Cansız Efendi.

"Ne musibeti? Ne geveliyorsun efendi?" diye çıkışıyor Ferforje.

"Kuşun teki girmiş binaya, günlerdir arıyorduk namussuzu. Bina'nın dışından baktığımda bir de ne göreyim, sizin odada, perdelerinizin kıvrımına yuva yapmış insafsız."

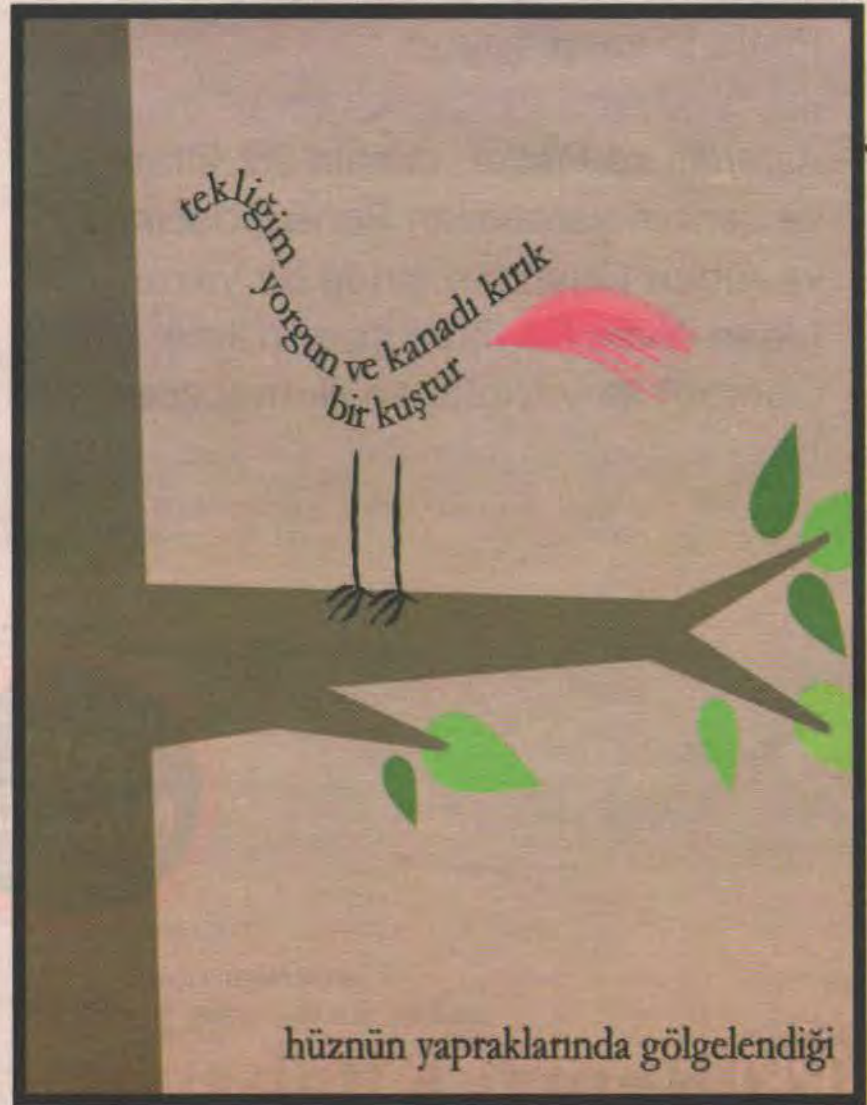
Hemen açıyorlar pencereleri. Cansız Efendi elindeki çalı süpürgesiyle, perdeler vura vura kovuyor kuşu. Ufakık kanatlarını çırparak uzaklaştığında bir rahatlama hissediyor Ferforje Bey. Koşarak adı güzel-yüzü güzel bakanın odasına girmek ve "Bu Keskin Omurga denen herif anarşistin tekidir," diye bağırarak istiyor. Terfinin ışığını alnında hissediyor o anda.

Emektar hademeye sarılmamak için zor tutuyor kendisini. Odadan hızla çıkmadan önce "Ne kuşuymuş bu böyle?" diye soruyor.

"Vicdan kuşu diyorlar adına," diyor mutluluğu boyun eğmekte bulan Cansız Efendi, "musibetin teki işte."



İsmet Özel'in "ÜÇ FİRENK HAVASI" şiirinden



hüznün yapraklarında gölgelendiği

Arkadas Z. Özger'in "SİĞINTI KUŞU" şiirinden

ŞAİR'İN İŞSİZİ

BİR: Can Yücel, bir gemi yolculuğunda Vehbi Koç'la tanışır. Can Yücel, öğrenim; Vehbi Koç da ticaret için yurtdışına çıkmaktadır. Yıl 1946'dır. İkisinin de ilk yolculuğudur. Uzun gemi yolculuğunu güzel ve anlamlı kılan sohbetleri olur.

İKİ: Koç, ondan okulunu bitirince yanına uğramasını söyler. Okul bitince, hem verilen sözün yerine getirilmek hem de para kazanmanın inceliklerini öğrenmek için Koç'un huzuruna çıkmak ister.

ÜÇ: Yıl 1950'dir. Telefon açar. Kendisini tanıtır: "Ben Hasan Âli Yücel'in oğluyum. Siz, 'Tahsilini bitir, gel beni ara.' demiştiniz. Ben de geldim." Randevu alır. Koç'un, Ankara'da oturduğu yere gider. Koç, uzun gemi yolculuğunu keyifli kılan bu delikanlıyı unutmuştur. "Niye beni aradın?" der. Can Yücel, Avrupa serüvenini ve Türkiye gerçeğini özetledikten sonra, "Yazma çizme işinde iş olmadığını anladım, para kazanmayı öğrenmek istiyorum." der. "Sen ne biliyorsun?" der. "Latince, Yunanca, İngilizce, Fransızca biliyorum." Vehbi Koç, birkaç yabancı dil bilen elemaya ihtiyacı olsa da bu delikanlıya ya ticaret adına herhangi bir gelecek görmemiş ya da 'sakıncalı' bir ismi yanında bulundurmamak istememiş olacak ki "Bana yaramazsın Can." der. "Ne bakımdan beyefendi?" diye sorar. Vehbi Koç, saatine bakar ve susar. "Ortalığı süpürürüm, her naneyi yerim, yeter ki para kazanmayı öğreneyim." Vehbi Koç, tekrar saatine bakar ve "Can, seni ararım." der. Bir daha da aramaz. Can Yücel de zengin olacağına şair olur.

DÖRT: Vehbi Koç'un bu tavrı, önceleri, Can Yücel'in canını sıkırsa da sonraları çok da şanssız olmadığını düşünür. Koç'un emrinde bir hayat tüketmiş olmadığına şükreder.

BEŞ: Kitaplar kitapları kovalasa da zordur şiirle geçinmek. Gazete yazıları, çevirileri, şiir üstüne şiir; ama ekmek parası bile değildir bunlardan gelen. Edebiyat karın doyurmaz. Zaman zaman bazı işlere girer çıkar. Bu işlerden bazılarında, istifa mektubuna gerek duyulmadan olay mahallinden uzaklaştırılır.

ALTI: Uğraşların en belası olan şairliği, serseriliği seçer. Serseriliğin bile, onda matrak bir öyküsü vardır: Bir zamanlar, heykeltıraş arkadaşları Anıtkabir için aslan yontuları yapmaktadırlar. Can Yücel de uğrar ara sıra çalışmaları seyrederek. Şarap

içerler. Aralarında kuş ressamı Salih Acar da vardır. Bir akşam yine, Marmara şişelerinin başındadırlar. Salih Acar, Can Yücel'e birden şu soruyu yöneltir: "Ne iş yaparsın sen, Can?" Yücel de "Yazı yazarım, şiir düzerim, çeviri yaparım..." diye sayacak olur marifetlerini. Keser sözünü Salih Acar: "Desene, yahu, ben düpedüz bir serseriyim!"

YEDİ: Para kazanmak için, şiir dışında da birtakım işler yapar; çeviri, köşe yazarlığı... Ancak aldığı para, harçlık bile değildir. Peki nasıl geçinir? Ankara ve Dragos'taki baba evlerini satar, Kuzguncuk'ta ev alır. Babası sayesinde parasızlıktan şikayeti yoktur. "Vehbi Koç'tan daha iyi durumdayım. Türkiye'deki ekonomi politikadan para geldi. Bu herifler istemezlerdi; ama güttükleri enflasyon politikasıyla bana para kazandırdılar." der.

SEKİZ: Can Yücel'in tek memuriyeti, Süleyman Demirel'in genel müdürü olduğu dönemlerde DSİ'de altı ay süren çevirmenliğidir. Can Yücel, yıllar sonra; bir zamanlar kendisini işe alan Süleyman Demirel'e hakaretten yargılanır; ceza alır. Uzun dili, Çankaya'ya kadar uzanır. Demirel cezayı affetse de hukuk vazgeçmez. Ayrıca, Can Yücel de buna tenezzül etmez.

DOKUZ: Ciddi tek işi, yaklaşık dört yıl çalıştığı BBC'dedir. 1950'ler sona ererken Ankara'da tarihçi Andrew Mango ile tanışır ve bir teklif alır o sıralar BBC'nin yöneticilerinden olan Mango'dan. Böylece Londra'ya gidip BBC Türkçe servisinde çalışmaya başlar. Sabahlara dek çeviriler yapar. Ancak, disipline gelmez kişiliği değişecek gibi değildir! Buruşuk gömlek, ütüsüz pantolonla gelip gider işe. Londra'dan İstanbul'a dönme vakti ise Nâzım Hikmet'in ölümüyle gelir. 3 Haziran 1963'te Nâzım Hikmet'in ölüm haberi geldiğinde, kahırdan kafayı çeker. Kötü günler için sakladığı Yeni Rakı'yı gece nöbetinde mezersiz içer. Yerinden kımlıdayamaz. 5.30'da yayın vardır. Telefonlara cevap veremeyecek kadar sarhoştur.

ON: Anason kokusuna gelen BBC yöneticileri, haklı olarak 'Can Yücel boykot yaptı.' diye düşünürler. Yayın saati geçer. O sabah BBC'de Türkçe yayın yapılamaz. Ertesi gün, parasını peşin ödeyip Yücel'i kapının önüne koyarlar. Nâzım Hikmet sayesinde, ömür törpüsü o işten yakayı sıyrıp memleketine, asıl işinin başına, şiire döner.

ŞAİR'İN TAVRI

BİR: İlhan Berk, gençlik yıllarında, Ankara'da apartmanların zilini çalıp karşısına güzel bir kız ya da kadın çıktığında 'Ünlü şair İlhan Berk burada mı oturuyor?' diyerek kendi tanıtımını yapar. Kendisine bunlar hatırlatıldığında ilk dönemlerde inkâr etse de sonraları sadece gülümser.

İKİ: İstanbul'da Bebek tramvayında, Turhan Oğuzbaş'ın "Gözlerin İstanbul Senin" şiir kitabını okuyan bir genç kıza "Şair İlhan Berk'i tanıyor musun?" diye sorar. Genç kız, İlhan Berk'i tanımadığını söyler. Bunun üzerine gence, İlhan Berk'i uzun uzun anlattıktan sonra bir de şiirini okur. Tramvaydan inerken 'Tanışın seversin.' demeyi de ihmal etmez.

ÜÇ: İlhan Berk'in olgunluk dönemlerindeki en belirgin tavrı, susmak ve kaçmaktır. Törenlerden, şölenlerden çok sıkılır. Bir futbol maçını, bir sempozyuma tercih eder. İzmir'de adına düzenlenen çok önemli bir sempozyumda bir anda ortadan kaybolur. Salon tıklım tıklım doludur. Birkaç akademisyen kendisi hakkında konuşmaktadır. Herkes, şairi görmek, dinlemek için sabırsızdır. Arkadaşları onu, komilerin, garsonların arasında otelin mutfağında tezahürat yaparken bulurlar.

DÖRT: "Hüseyin Çapkan İçin Ağıt" başlığını taşıyan şiirini hiçbir kitabına almaz. Çünkü, o dönemlerde, sol kesimden gelen büyük bir baskı vardır II. Yeni şairleri üzerinde. Yazdıkları şiir, sol düşüncenin, toplumcu bakışın uzağında diye küçümsenir. Edip Cansever ve Turgut Uyar'la konuşurlar: 'Biz de öyle şiirler yazabiliriz, hatta daha da iyilerini yazabiliriz.' dercesine, herkes bir şiir yazar. Cansever, Mendilimde Kan Sesleri'ni; Uyar, Yokuş Yola'yı, Berk de Hüseyin Çapkan İçin Ağıt'ı yazar.

BEŞ: Yaşlılık dönemlerinde, haksızlıklara karşı oldukça net bir tavır sergiler. 1991'de İstanbul'un sosyal demokrat belediyesi, Hilmi Yavuz ve Özdemir İnce yönetiminde uluslararası bir şiir toplantısı -Poesium- düzenler. Türkiye'den çağrılan şairler arasında Ece Ayhan ve İsmet Özel yoktur.

İlhan Berk, sıra kendisine geldiğinde kendi şiirini değil, Ece Ayhan'ın ve İsmet Özel'in birer şiirini okur. Salonun en çok alkışlanan ismi İlhan Berk'tir.

ALTI: Türkiye'de çok şiir yazılmasından, şiir yazmanın su içmek, gibi doğal bulunmasından; şiir yazan herkese şair denilmesinden şikâyet eder. Kimsenin de kendisini 'şair' olarak tanımasını istemez. Tanıyan biri çıkarsa da yolunu değiştirmek ister. Bodrum'da, 'Önemli bir adam, ama ne iş yaptığını bilmiyoruz.' derler ardından. Sıradanlığı yüceltir her seferinde. Yalnız bir yol yürüyücüsüdür. Her akşam, iki saat Bodrum'u, bir uçtan diğer uca yürüyerek seyrederek. Elinde, inşaat malzemeleriyle evjini onanırken gazetelere haber olur.

YEDİ: Doksanında bile otuzundan yukarı kadınlarla ilgilenmez. Otuzunu geçmiş kadınları şiirsiz bulur. Üç kadını delice sever ve adı kendinde saklı bu üç kadın için oturup üç kitap yazar. Kadınlara hep âşiktir; özellikle genç ve güzel olanlara... Kadınların budala olanlarından daha da çok hoşlanır. Çünkü, onlar kendi sesine akan 'güzel ırmak'lar gibidir.

SEKİZ: Şişmanlıktan tiksindir, yaşlılıktan da... Oturduğu masalarda, bıyıklı ve göbekli erkekleri kıyasıya eleştirir. Güzel bir kadının ya da genç bir şairin bulunmadığı masaları erken terk eder. Belki de bu yüzden hep genç şairlerle iletişim kurar. Hayatı ve şiiri hep genç kalsın ister.

DOKUZ: Şifalı Otlar Kitabı yayımlandığında çok sayıda okur mektubu alır, hangi otun hangi hastalığa iyi geleceğine dair. Onlardan birçoğuna da mektup yazar, şiirin hayatta ne işe yarayacağına dair.

ON: İstanbul'a her gelişinde, cumartesi sabahları otelinden erkenden ayrılır ve Galatasaray Lisesi'nin önündeki Cumartesi Anneleri'nin yanına gider. Onların suskunluğuna ortak olur. 'Aaa, o oturan İlhan Berk değil mi?' sözlerini duymazlıktan gelir. Asıl trajedinin nerede yaşandığını, kaybolan oğlunun fotoğrafına bakan bir annenin gözlerinde fark eder.

KULİS

Berkin Elvan'ı hiçbirimiz unutmadık ve diğer kayıplarımızı da. Maske grubu da, hafızamızı diri tutuyor "Rüya" adlı şarkısıyla. Özellikle de şarkıya çekilen klip bir saygı duruşu niteliğinde. Unutmamak için Maske'den Ezgi Erdem ve Kerem Ulaş Dönmez'e kulak verelim...

Berkin ölmeden önce yazdığınız Rüya adlı şarkıda tüm olanların rüya olmasını diliyorsunuz. Ama Berkin uyanamadı. Rüya olmasını dilediğimiz o gerçeklikte hepimiz boğulmadık mı biraz?

- Kerem Ulaş Dönmez: Bu bize göre Berkin'in, daha doğrusu Berkin gibi düşünen insanların rüyasıydı. Bir çocuğun ekmek almaya giderken ölmesi yerine bir ekmeği hep birlikte paylaşabileceğimiz bir rüya. Evet, belki üzgünüz, acılıyız ama asla umutsuz değiliz...

Şarkıya çektiğiniz klipte ekmek en önemli simge. Size oyun, çocuk ve ekmek desem...

- Ezgi Erdem: Hatırlıyorum, çocukken ekmek almaya gittiğimde eve dönene dek ekmeğin yarısını yemiş olurdum. Annem kızar, beni tekrar ekmek almaya gönderirdi. Bu, bana çok komik gelen bir oyun gibiydi. Tekrar ekmek almaya gitsem bile bu bana zor gelmez, aksine çok eğlenirdim. Yol üzerinde yeni maceralar bulur, eve geç kalırdım. Bugün bu ülkede çocukların oyun hakları ellerinden alındı!

Şarkıyı dinlediğinizde, eğer klip olmasa Berkin için yazıldığı anlaşılıyor. Bunu özellikle mi yaptınız?

- Kerem Ulaş Dönmez: Şarkı sözü yazarken bir şeyi olduğu gibi anlatmak yerine hayal gücümüzü kullanıp imgeler yaratmayı daha çok seviyoruz. Sanat içerisinde çok fazla somut ifade kullanmak bize biraz mekanik geliyor. Düz bir şekilde anlatmak yerine hissedebilmek ve empati kurabilmek belki de varolan duyguyu yansıtmanın farklı bir biçimi olsa gerek.

Peki, uçurtmayı vurdular, şimdi ne olacak?

- Ezgi Erdem: Bence uçurtmayı henüz vuramadılar, o ip bizim elimizde olduğu müddetçe de bunu asla başaramayacaklar.

BİZ ERKAN OĞUR'U ÇOK SEVERİZ!

Kadıköy Sahne'nin her şeyi Aysun Ç. Gündoğdu "Ben Erkan Oğur'un karşısında önümü bile iliklerken saygıda kusur edeceğim çekincesiyle davranıyorum" derken, saygı ve korku ilişkini gözeterek bu cümleyi kurmuyor. Bizim gibi korkuyla büyütülmüş toplumların, korkuyu sahte bir saygıya dönüştürmesinde ya da gücü elinde tutanların önünde el pençe divan durmasında onurlu bir taraf yok. Bunun adı sırnaşık, kaypak bir saygı gösterisi. Ve o gösteri de eninde sonunda biter. Ya da gücün el değiştirmesiyle yön değiştirir.

Aysun'un sözünü ettiği şeyde, yani heyecandan önünü ilikleme tavrında korkuyla büyütülen saygıdan çok, sevgiyle büyütülen onurlu bir karşılama hakim. Kaldı ki, insan sevdiği kişiyi kendisi için tehdit unsuru olarak görmez. Kıymeti de bundandır zaten. Zaman geçse, devir değişse de siz her daim onu ceketinizi ilikleterek karşılaşırsınız.

Bunları neden yazıyorum? Bilmeyenler için gelsin: 5



Temmuz'da Sakarya Belediyesinin düzenleyeceği ve Erkan Oğur'un vereceği sahur konserinin iptal edilmesi nedeniyle yazıyorum. Ortada, sosyal medyada Erkan Oğur adına açılmış sahte bir hesap, bu hesap üzerinden iktidar karşısı yapılmış bir söylem, karşılığında gerekçe gösterilmeden iptal edilen bir konser ve AKP genel başkan yardımcısı Abdülhamit Gül'ün twitter'da yaptığı bir açıklama var. Bir nevi gözdağı. Bizle iyi geçinmezseniz size ekmek yok, tarzında bir söylem.

Neresinden tutarsanız tutun iç burkan, acıtan bir sonuç bu yaşanan. Sadece müzisyen için değil, iktidara kadar düşmüş bir partili için de iç burkucu bu söylem. Hadi bunu da geçiyorum. Nihayetinde onlar politikacı... Asıl içimi acıtan, hepimizin tüm bu değersizleştirme çabalarına sessiz kalması. Hangi ideolojiden olduğu da bir noktadan sonra önemli değil; eğer gerçekten sanat diyorsanız, sanatçıyım diyorsanız ama hepsinden önemlisi insanımı diyorsanız... Çünkü asıl sorun bu yeni dünya düzeni karşısında insanoğlunun değersizleşmesi. Galiba insan kendini unuttu! Gerisi teferruat.



- Kerem Ulaş Dönmez: Onlar her ne kadar karartmak isteseler de, her gün yeni uçurtmalar doğuyor gökyüzünde. Her oyunun sonunda olduğu gibi bu oyunu da iyiler kazanacak.

Serbest Vuruş

Şenay Lambaoğlu

Zafer Bayramı: Zafer, kurtuluş, yeniden doğuş
17 Ağustos Depremi: Kayıplarım

İŞİD: Kan, vahşet, gözyaşı
Ekmeleddin İhsanoğlu: Diploması

BM: Cadı kazanı

Aşk: Ne güzel hastalık

Nuri Bilge Ceylan: Gururum



Serdar Öztop

Şeker Bayramı: Çocukken bayram harçlığı vardı; büyüyünce bayram kazığı oldu.

Gazze: Sonsuz trajedi sahnesi

Cumhurbaşkanı: Ah, Atatürk. Ah!!

Yavuz Çetin: Sağken

anlayamayanlar şimdi anlaşılar diye didiniyoruz ama bizim durumumuz da çok farklı olmayacak gibi.

Selahattin Demirtaş: Benim için diğerlerinden farksız; hiçbirini görmek, duymak istemiyorum.

Petrol: "..... halkının güvenliği için endişeliyiz."-Obama, Bush, vs.

Pedofili: Anlayabilmem mümkün değil.



Neler Gördüm?

> Yeni Türkiye'yi hazmedemeyeceklerini

> Cumhurbaşkanı seçiminde neler yapılacağını

> Belçim'in evde kaldığını

> Brezilya'nın travmayı atlatacağını

> Ekmeleddin'in hep egemenlere çalıştığını

> Toki'nin yeni kent merkezlerini

> Meryem'in bu hafta geldiğini

> Daralan iç pazara rağmen sektörde kapasitenin yüksek olduğunu

> Dönüşümün hızlanacağını

> Tutuklu polisin milletvekiliyle nasıl görüştiğini

> Eşek arısının tır devirdiğini

> Sanatçının kimsenin kölesi olmadığını

> Kadının barışmak için gelip, öldürüp sonra da intihar ettiğini

> Gülen'in tek ceketinden 1 trilyon lira çıkacağını

> Nitelikli konut ve ofiste gidilecek çok yol olduğunu

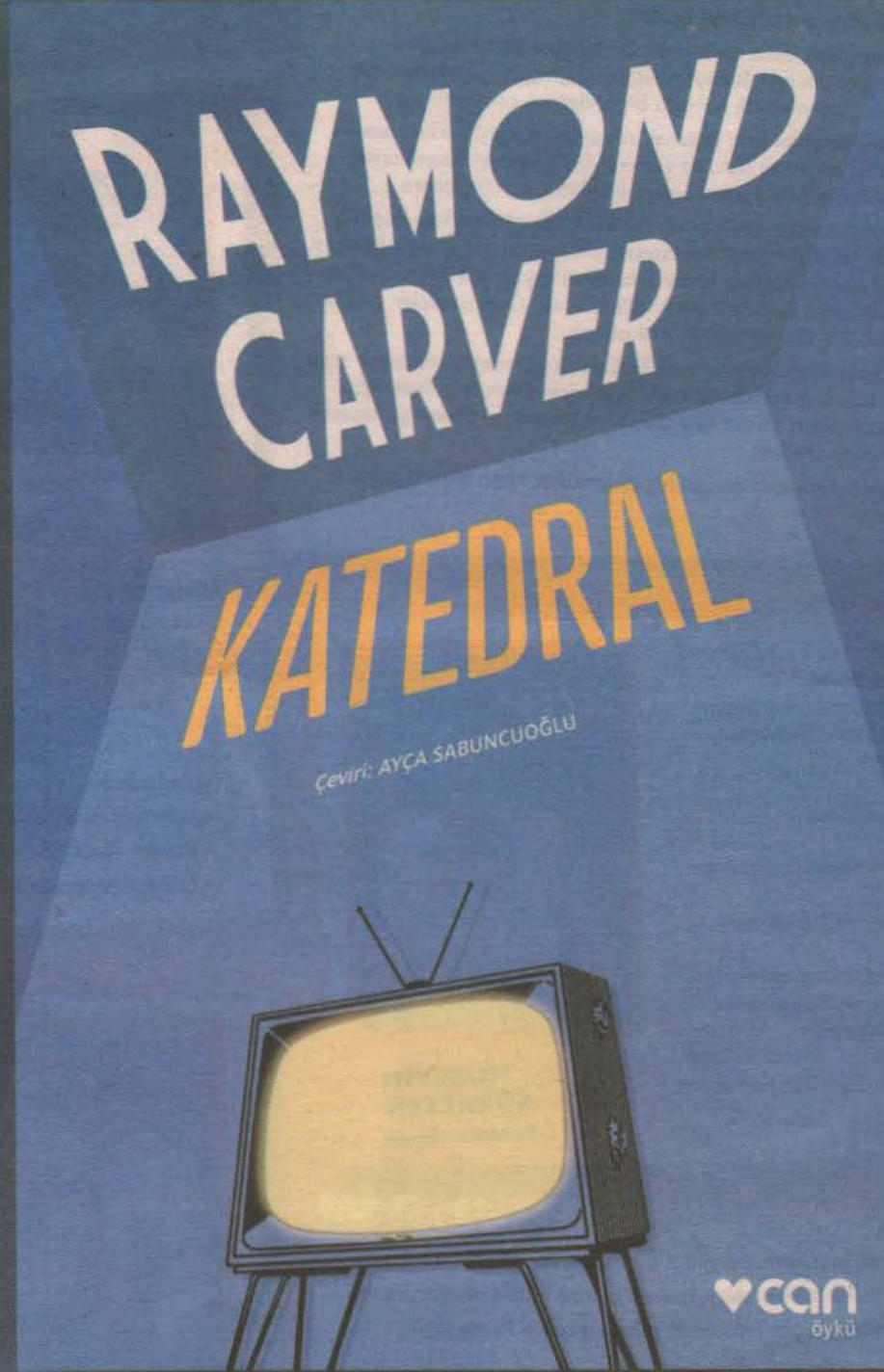
> Fransız sarayındaki iftarı

41 konsolosluk çalışanı rehinken gazete manşetlerinde...



Bakangör

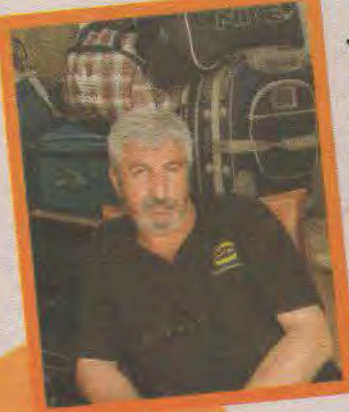
Sıradanlıkların içinde saklı sıra dışılığın öyküsünü yazan Raymond Carver'ın en başarılı eseri olarak değerlendirilen *Katedral*, Can Yayınları'nda.



TÜM KİTAP SATIŞ NOKTALARINDA!

ESENLER OTOGARI

İstanbul'un defalarca projesi değiştirilen, kalabalıklığı ve karmaşasıyla, kozmopolit yapısıyla adeta İstanbul'un minyatürü haline gelen meşhur Esenler Otogarı'nda çalışan insanlar ne yiyor, ne içiyor, ne düşünüyor, ne okuyor, ne umuyor diye sorduk.



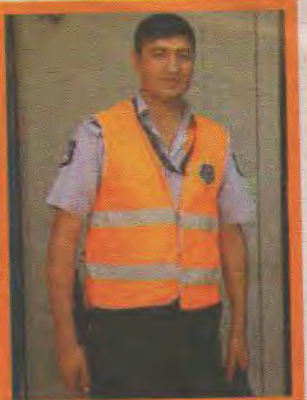
MEHMET NURI KARAMAN
Emanetçi

- Ağrılıyım. 20 sene önce buraya geldim.
- Ağrı'da memurdum, baba serveti de vardı hepsi bitti. Hesapsız hareket ettik, gençlik işte. Buraya geldim emanetçilik yapıyorum hiç aklımda yoktu. Zaten kayıtlı kuyutlu bir iş değil. 6 çocuğum var.
- İstanbul'u sevmiyorum ama yaşamak zorundayım. Ağrı'da insani açıdan hiçbir değişiklik yok hatta daha da geriye gidiyor. Sigarayı 9 sene önce bıraktım. Eskiden günde 3 pakete yakın içerdim. Çayı çok içerim.
- İşler 3 ay yoğun olur, yani yaz döneminde. Geri kalan 9 ay boştur, belki haftada bir kişi bırakır. Bayramlarda filan işler yoğunlaşır. Eşyasını unutan çok oluyor. Bugüne kadar 1 kamyon eşyayı eşe dosta ihtiyacı olana vermişimdir. Burada 2 yıllık valiz bile var. Geri isteseler günlük 1 lira desen 500 liradan fazlaya mal olacak.
- Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Erdoğan'a vereceğim. Erdoğan arap saçına dönen bütün meseleleri çözdü. Selahattin Demirtaş daha yeni, CHP'nin adayı kimdir tanımam, Ekmel Bey diye biri? Kim ama? Ülkeyi yönetecek bir potansiyele sahip midir bilmem.
- Aslında komik biriyim ama mizah dergisi hiç okumadım, kitap okuma huyum yok. Olsa belki okurum.

- Hüseyin Sözkese, 26 yaşındayım. Tokatlıyım, bekarım. 3 kardeşim var.
- Evlenmeyi düşünmüyorum, dövme çok gereksiz bence.
- Bizimkiler göç etmişler, babam işsiz kalınca. Ben burada doğmuşum. Tokat daha güzel ama buradan. Burası adamı yer bitirir. Ya açıkçası burada kazanayım, Tokat'ta yaşayayım isterim.
- Brezilya'ya gitmek isterim.
- Lider Otel'de resepsiyon görevlisiyim. Lise mezunuyum
- Babam esnaf, burada. Annem ise ev hanımı.
- GS'liyim. Dünya kupasında Arjantin alır diyor. Koskoca Messi var boru mu?
- Pek fazla TV izlemiyorum. Dizi isimlerini biliyorum. Yalan olmasın sadece Kardeş Payı'na bakıyorum o da denk gelirse.
- Haber filan izlemem. Gazete olarak Sabah ve Habertürk okuyorum.
- Otel kışın dolu oluyor. Otobüs şoförleri, nadiren de olsa turistler kalıyor. Bir iki kez Araplar kaldı, çok iyi bahşış bırakıyorlar.
- Seçimlerde ne yaparım düşünmedim henüz, açıkçası gündemim değil. Benim için kim Cumhurbaşkanı olmuş önemli de değil. Ben ekmeğime bakarım. Oy kullanacağım gün bakarım..



HÜSEYİN SÖZKESEN
Resepsiyon Görevlisi



EMRE
Güvenlik Görevlisi

- 25 yaşındayım. Sivaslıyım. Evliyim, 1 çocuğum var.
- Hürriyet ve Sabah geliyor bize, bedava olunca onları okuyorum.
- Facebook kullanıyorum. Twitter'da yazılan yazıları Facebook'ta paylaşıyorum.
- Med Cezir ve Kardeş Payı'nı izliyorum.
- Burada çok sık kavga çıkmaz ama asker zamanı çok olay oluyor. Geçen mesela sabah askerin biri esrarı içmiş tuvalette bayılmış. Akşam da başka bir asker esrar içmiş yine tuvalette bayılmış. Ben ne yapayım şimdi? Ambulans çağırıyoruz, icabına bakıyoruz. Henüz kimseyi dövmedim, dövmek istemem.
- 4 yıldır özel güvenliğim. Günde 12 saat çalışıyorum 2 gündüz 2 gece çalışıyorum. Baktığın zaman zor iş ama ne yapayım, ekmeğe parası.
- Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oyumu Erdoğan'a vereceğim, biraz zorunluluktan aslında. Diğer adayları tanımıyorum. Tanıysaydım, ülkeyi daha iyi yöneteceğini bilseydim verirdim sonuçta.
- Çay içerim, sigarayı başkasından bulursam içerim. İçki içmem, içmek istemem, içki içenlerin sonu kötü oluyor hep. Dövme yaptıranlara bir şey demem, kendi kararı.



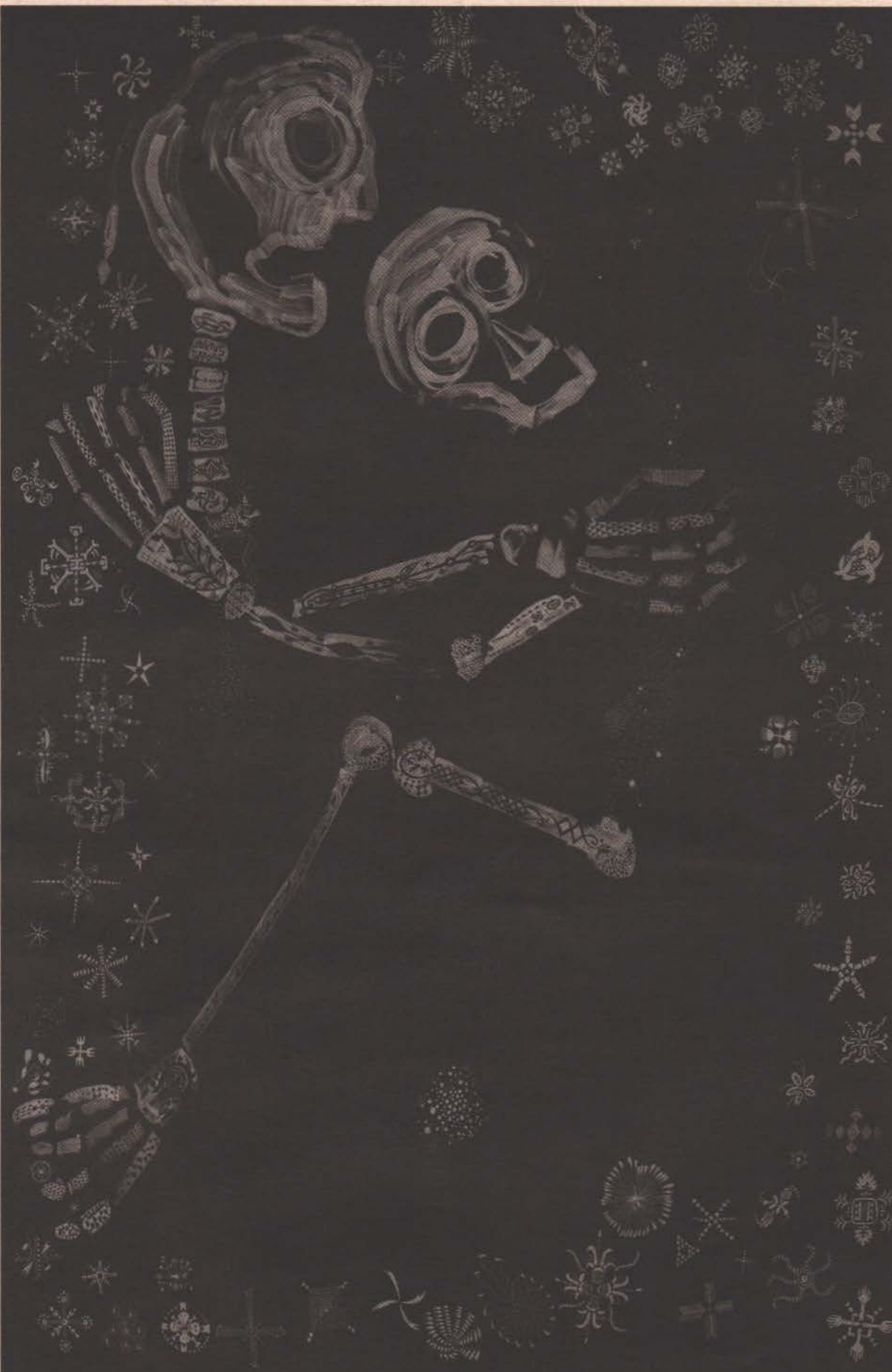
MEHMET GÜLSÜM
Fotoğrafçı

- Adım Mehmet Gülsüm. 49 yaşındayım, Nevşehirliyim. İki çocuğum var.
- 15 sene Almanya'da kaldım. 9 yaşında Almanya'ya gittim, orda sanat okulunu bitirdim, İstanbul'a geldim emekli oldum. Bir yandan da fotoğraf çektim. İmkanım olsa bir dakika durmam yine giderim Almanya'ya bir daha da dönmem.
- 35 senedir fotoğraf çekiyorum. Eskiden işler daha iyiydi, cep telefonu çok bozdu. Günde 10-15 tane fotoğraf çekiyorum. Daha çok iki arkadaş ya da aile çektiriyor. Günde 6-7 saat çalışıyorum. Sabah 8-9 akşam 4-5 işte. İşler sakinken çok açık oluyor, asker dönemi gibi kalabalık dönemlerde iş olmuyor hep kavga oluyor.
- Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oyumu Tayyip Erdoğan'a vereceğim. CHP' nin adayını bilmiyorum, tanımıyorum.
- Hürriyet ve Sabah okurum. Sevdiğim köşe pek yazarı yok.
- Kurtlar vadisi izlerim. Başka da öyle izlediğim birşey yok.
- Dövme yaptıranı karışmam, karışmak bence saçma.



YUNUS KARTAL
Muavin

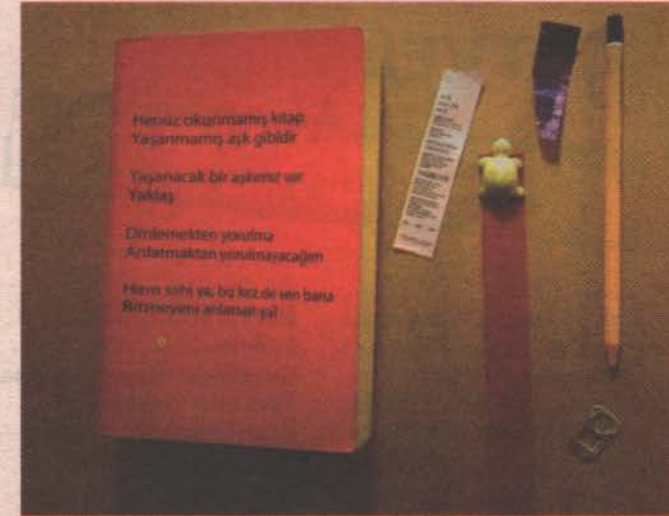
- Yunus Kartal, 32 yaşındayım. Evliyim bir kızım var. Burada muavinlik yapıyorum.
- Esenler'de kirada oturuyorum, bu devirde kolay mı ev almak?
- 15 sene oldu Eskişehir'den buraya geleli. Burası öyle bir şehir ki, buranın suyunu içen daha iflah olmuyor, gidemiyor buradan. Yoksa Eskişehir çok güzel memleket.
- Otogarın düzeni yok, otobüs peronları olsun, yolcu indirme bindirme yeri olsun. Bir de girdi çıktı parası var, boş boş para veriyor millet sonra kavga çıkıyor.
- Günde ona yakın sigara içerim. İçki yok ama çay içerim. Sabah gazetesi okurum.
- İnternette aram yok bir Facebook'um var, sabahdan akşama kadar ona bakıyorum.
- Elhamdulillah Fenerliyim, ama önce Eskişehir Spor'luyum.
- Seçimlerde ne yapacağım belli değil, ama AKP herhâlde 12 senedir yükünü almış milletin. İllaki bir faydası olur diye düşünüyorum.
- TV'de Star'ı bir de Karadayı dizisini izliyorum.
- Aslında komik biriyim ama mizah dergisi hiç okumadım, kitap okuma huyum yok. Olsa belki okurum.



Bir ara gece yavaşladı. Ama artık güneş doğacak, diyor.
Şuradan -doğuyu gösteriyorum. Birbirimize sokulduk.
“Biz gece çıkartmalarıydık, birazdan güneşte silineceğiz;
ölümün üzgün belleği, tanıklığımız.. soluklaşacak.
Yalnız, çakıllarda küçük sakın dalgaların bükülüğü..”
Hayır, diyor, sarsılıyor, o zaman gördüm:
doğu, ışıklı cisimlerini atarak sürekli kararıyordu:
yüzlerce gece içiçeydi.

DEFNE SANDALCI + EXTRAMÜCADELE

Akşamsetası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

KİTAP (Dişil) / AYRAÇ (Erişil)

(Ergenlik çağındaki ilk sevgilisinden beri her sevgilisini hayatının aşkı zanneden, aslında yalnızca âşık olma isteğiyle kendini uzun soluklu ilişkilere adanmış fakat sevgililerini her defasında onlardan sıkılıp terk eden bir kadın ve onun gibi bir kadınla beraber olma şerefine nail olmuş, ona layık olmayan ama onunla prens çağlarını yaşamış bir adamın hikâyesi. Çok sevdiler, çok seviştiler, birbirlerinin her şeyiydiler heyhat bu da gol değildi!)

- Kitap fütursuzca açar hikâyesini ayrıca, satırlarının tüm çıplaklığıyla...
- Ayraçsız kapanırsa kitabın aklı şöyle bi' karışır:
- Kitapların can alıcı yerlerine es olamaz hiçbir ayraç. Hassas noktalarına değememe meselesi!
- Kitabın söyleyecek sözü biter, ayraç başka kitaplara gider...
- Ayraç göz değil, el yordamıyla okur tüm kitabı. Ten hakkıyla!..
- Kitap yıllandıkça değer kazanır, ayraç yıllanamaz ki muhakkak kaybolur.
- Kitap muhtevasından sıkılır, ayrıca sarılır.
- Kitabın dinamiği düştükçe ayraç yavaş yavaş belki tek tek değer kitabın sayfalarına. Kimbilir belki için.de bir yerde kalır!
- Kitabın hası okuyanda, ayrıcın kalını kitapta iz bırakır. Ya kitap korsansa? O vakit ayrıca iz kalır!
- Kitap için işlev önemlidir. E bir dal parçası da, 34 beden bir don etiketi de ayraç görevi görüyor en nihayetinde...
- İncecik kitaplar da var aslında, ayrıca gerek görülmeden bir çırpıda okunan. Daha çok gezen elden ele!
- Kitap zeka ürünüdür, ayraç... Ayraç her lafa karışan adamı modelidir!
- Kitaba bağlı ayraçlar da var, zarif, naif, sadakatli, kadife dokunuşlu ayraçlar... Beşikte mi kertilmiş nedir?
- Kitap kapanır, ayraç içinde kalır. Dışındaysa sıkıntı.
- Kitabın anlatacakları, ayrıcın susacakları vardır.
- Kitap içeriğiyle, ayraç işlevselliğiyle anılır.
- Kitabın yırtık bir sayfası varsa, ayraç orda lüzumsuzdur. Bir gün ayraç gider, o yırtık hep orda durur.
- Okunmayacak hâle gelecek kadar eskidiğinde kitap artık rafa kaldırılır. Belki arada bir açılıp iki satır okunur. Artık dillerde anılır...
- Kitap örselene örselene okunmayı sever! Katlanıp, üstü çizildikçe yani yıprandıkça kendini daha iyi ifade ettiğini zanneder!
- İlk ayrıcı hiçbir zaman unutmaz kitap. Tabii ki öyle bir şey yok, içine giren her şey onun için aynı!
- Kitaba özel üretilen ayraçlar başka kitaplarda yerlerini yadırgamazlar da bi' eğreti dururlar işte...
- Kitabın yaprağı kopar bütünlüğü bozulur, ayraç kırılsa da misyonunu korur.
- Ayraç nerede kalırsa kitabın o kadarını bilir (o kadarı bilinir).
- Ayrıcın kitapla olan ilişkisini okuyucu belirler. Ee azizim hayat!..

**SEVGİLİ
ÖĞRETMENİM**
Sana teşekkür ederim beni
şiddete alıştırdığın için.
Türkiye'de çocukların
ilk cetvel anısı, ona
dayak atan eli öpmesine
şartlandırıldığı öğretmen
zulmü olmalı. Benimki de
öyle. Öğretmenlerimiz sınıfta
diktatör. Okul müdürünün
önünde kapıkulu. Yüzlerini,
adlarını unuttum. Aklımda
kalan, cetvelle dövmeden,
beş parmağımızı
birleştirmemizi istemeleri.
Elini uzat dendiğinde, teknil
verir gibi hizaya sokardık
küçük parmaklarımızı. Devlet
eliyle işkenceye, işkenceyi
kabullenmeye ufak yaşta
alıştırıldık.
Çocukken milletçe
alıştırıldığımız ikiye bölünük
ve dalkavukluk gibi.
Biziz, öğretmenimizi ne
kadar sevdiğimizin şiirlerini,
hazırola yüksek sesle okuyan.
Biziz, dayakçılarımıza
yolda rastladığımızda
'Hocam,' diye sarılan.
Biziz, okul anılarımızın
güler yüzlü sansüründe
istibdat kültürümüzü
içselleştiren.
Biziz, gençleri öldüren
polisin destan yazdığını
söyleyene biat edilen,
dalkavukluk istikrarında bir
ülkede yaşayan.

Nazi Almanyası'yla ilgili
soykırım filmlerinde
şaşırmıştım.
Yahudilerle birlikte,
eşcinseller, komünistler,
sosyal-demokratlar,
senin benim gibi insanlar,
itaat ederek, sessizce,
uygun adım, marş gaz
odalarına nasıl gidebildiler?
Biz nereye gidiyoruz?
Cetvel gibiyiz.

DÜZENİN ÖLÇÜSÜ
Yalan söylüyor cetveller.
Cetvel dünyayı, doğayı
toplumu, kendimi tanımamda
ilk rehberim.
Kağıt parçası, vücudumun
uzantısı, silahın namlusu,
güvercinin kanadı...
Beş santim, her yerde
beş santimdi.
Soyutun somutlaşmasıydı.
Cetvel ilk yalancımdı.
Cetveldi,
bana bir şeyin mutlak
olduğunu öğreten
değişmez olduğunu gösteren
sabitliğiye, değişmezliğiyle
güven veren.
Düzen gibi
Otorite gibi
Tanrı, peygamber, bayrak gibi.
İlk okulda öğrendim
beş santime boyun eğmeyi.
Egemenler,
düz çizgi çizen
düzgün insanlar.

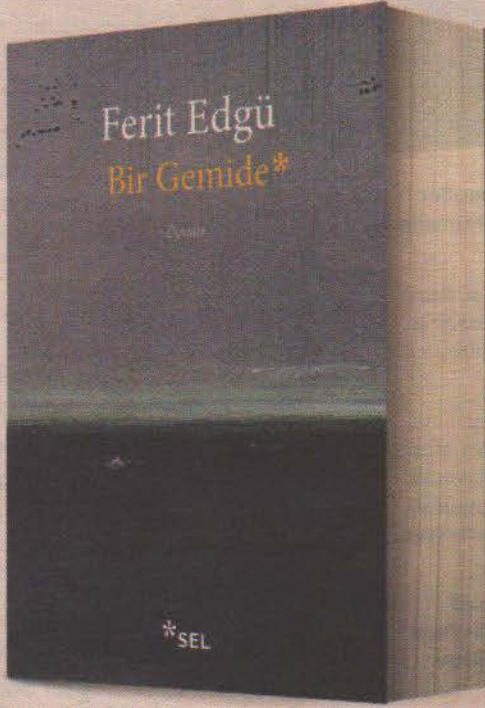
Öyle der atasözü.
Atasözlerini sorgulayarak
öğrendim her birinin
karşısı olduğunu.
Hava, toprak, su ve ateşle
anladım doğanın
cetvele gelmediğini.
Sevgilimin vücudunda
yaşadım aşka cetvel
tutulamayacağını.
Uzayın boşluğunu
ölçemediğimizde,
Tanrı arayışımızın
sonsuzluğunda,
Cetvelin santim
mutlaklığının yolcuları
Biz,
Ölçülerimizle ölçtüklerimizin
kurbanıyız. ❀

GÜVEN BİLGE



*SEL YAYINCILIK

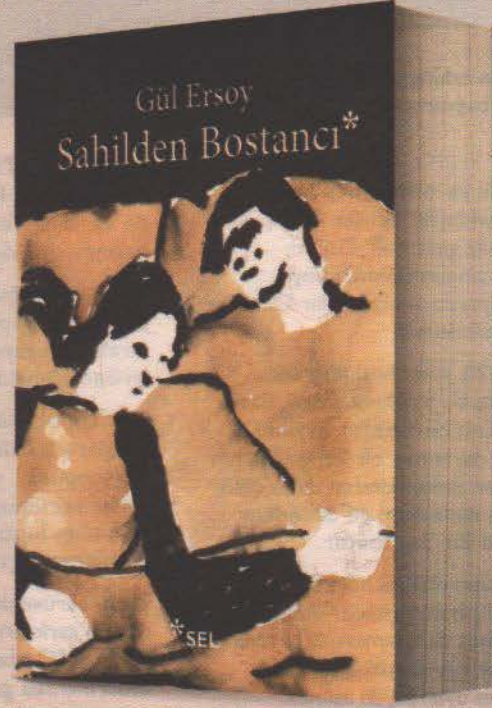
www.selyayincilik.com | [selyayincilik](#) | [SelYayincilik](#)



Bir Gemide Ferit Edgü

1979'da Sait Faik Hikaye Armağanı'na değer görülen *Bir Gemide*, yayımlandığı yıl edebiyat dünyamızda geniş yankılar uyandırdı. Kitabın arka kapagina yazar, Tolstoy'un *Savaş ve Barış*'ından bir cümle not düşmüştü: Bir gemide "toplumsal ve bireysel felaketlerle dolu günler yaşıyoruz."

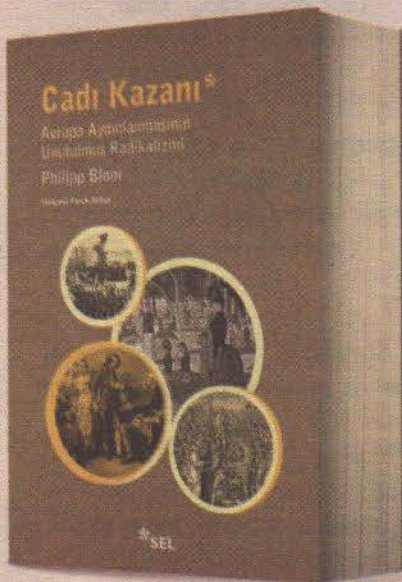
Bu kitapta yer alan sekiz öyküde, yaşadığımız felaket günleri, yazınsal, dolayısıyla evrensel düzeyde dile getiriliyor.



Sahilden Bostancı Gül Ersoy

Sahilden Bostancı, arayış, umut etme, kabullenme gibi duyguların rehberlik ettiği, farklı coğrafyaların ev sahipliği yaptığı hikayelerin, bir minibüste denk gelebilecek ancak bir sokakla yaşamları tamamen ayrışabilecek insanların hayatlarına göz kırıyor.

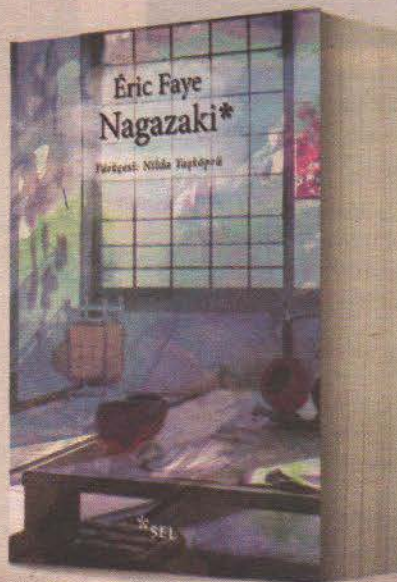
Gül Ersoy, arayışın, sorgulamanın, coğrafya ile nasıl bir ilişkisi olduğunu anlamak adına birçok durakta mola veriyor, bir minibüs hattını, eski bir şarkıyı başlangıç noktası alıp, dünyaya uzanıyor.



Cadı Kazanı

Avrupa Aydınlanmasının Unutulmuş Radikalizmi

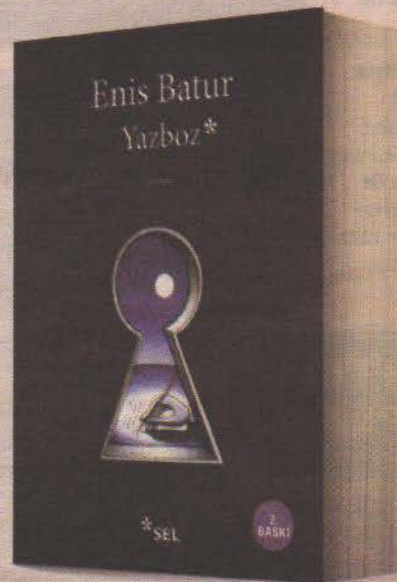
Philipp Blom
Türkçesi: Faruk Akkus



Nagazaki

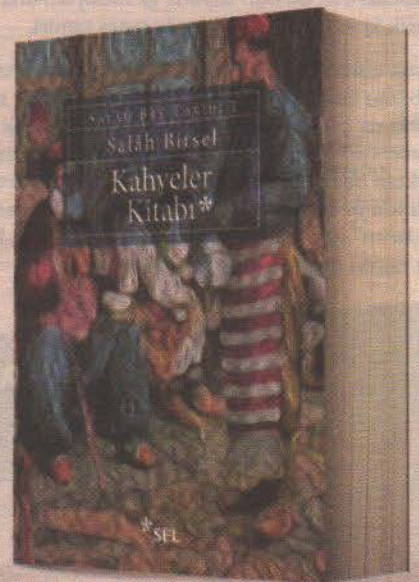
Éric Faye

Türkçesi: Nilda Taşköprü



Yazboz

Enis Batur



Kahveler Kitabı

Salâh Birsâl

6. Baskı

YAPAY SERÜVENLERİN MEVSİMİ YAZ



Başlığımızı Lale Müldür'den ödünç aldık; yazıyı bitirirken de tekrar ona başvuracağız.

Yaz geldi.

Havalar bir türlü ısınmıyordu ya, twitter hep bu ve benzer geyiklerle kaynamaktaydı: "Serdar Ortaç yeni albümünü çıkarmadan yaz gelir mi?" Doğru; asri zamanların Yaz'ı da (en azından bizimki) böyle göstergelerle geldim diyebiliyordu artık; Serdar Ortaç ve benzerlerinin albümleriyle/şarkılarıyla.

"Bana Göre Aşk" Ortaç'ın 20. yılını kutladığı bir albüm oldu. Alt başlığında da bu yazılıydı zaten. Bazı saflar (benim gibi; ben düştüm bu tuzağa), naylon/ maylon da olsa, 20'ye gelip dayanmış bir kariyerin, her zamankinden daha farklı, her zamankinden daha ciddi kutlanacağı vehmine kapılıp dinlediler de dinlediler ama Ortaç Cephesinde Yeni Bir Şey Yoktu!

Hatta tam tersine; (hem söz, hem melodi, hem de düzenleme olarak) eskileri dahi aratan şarkılar dizilmişti arka arkaya. (Müzikten/şarkıdan anlaşıp da anlamasa da) insanın, "şarkı" demekten utanacağı bir yığın bozuk/çizik plak! Memleketin genel hâli ile gayet uyumluydu aslında.

ALT DUDAK MI / ÜST DUDAK MI?

Neyse ki Ortaç kadar işleri sermemişler de var.

Hande Yener de bunlardan biri; hatta sermemişlerin başında geleni.

Kendisine çok sağlam bir kariyer oluşturmaya yardım etmiş Altan Çetin ile yeniden bir araya gelerek yaptığı "Mükemmel", belki isminin tam hakkını vermiyor ama gayet derli/toplu bir albüm.

İki disklik ve her bir diskin çok sayıda remix ile desteklendiği "Mükemmel", tam da Hande Yener'in o altın günlerinin havalarını savurmakta. O "Bilenin ve bana katlananın yanına kar" kalacağının söylendiği şuursuz, yüzünün kızarması gerektiğine inanılmış (terk eden) sevgiliye kırmızının çok yakışacağı sloganının atıldığı hafiften şirret günlerin havalarını.

Altan Çetin'in Hande Yener'i çok iyi tanıdığı kesin. İlk şarkısı "Yalanın Batsın"dan beri durum böyle. Yener'in en büyük hatası, Çetin ile birlikte çalışmayı bırakıp, başkalarının dümen suyuna girmesiydi. Ama yaptı ve ne yazık ki uzun da sürdü bu hatanın tamiri.

Ama tamir edildi neyse ki; yeniden yan yanalar ve başta albüme adını veren şarkı olmak üzere çok sayıda iyi şarkı da çıkarabildiler. Bu yaz da dinlenecek bu şarkılar; önümüzdeki kış da. Her ruh haline uygun şarkı var içinde; aşktan uçarken de/tekmeyi yiyip ortada bırakılırken de Hande'ye başvurulabilir. Tabii RTE'nin "Sanatçıları sever/ sayarım" komedisindeki duruşu ayrı; bu da başka bir hata ve tamiri mümkün olmayabilir.

ROCK ARTI POP

Yaz (ve hatta kış) için başka ihtimaller/alternatifler de var ama. Yeni gruplarımızdan Artı 90, bu ihtimallerin başında geliyor.

Prodüktörlüğünü sağlam müzisyen/sıkı gitarist Bora Uslusoy'un yaptığı ve Aykut Gürel'in iremrecords'u tarafından yayınlanan "Discopunk", rock ile popun çok iyi becerilmiş bir hasbihali.

Ağırlıklı olarak rock, ama düzenlemelerin iniş çıkışlarıyla hafiften popa meyleden şarkılardan oluşan "Discopunk", yalnızca yeni bir grup çıkartamayacak kadar kurumuş müzik piyasamız için değil, sound ya da albüm bütünlüğü nedir unutmamış müzisyenlerimiz, gruplarımız için de ilaç gibi bir albüm.

Yapay serüvenlerin mevsimi yaza, yapay hatta hafif naylon şarkıların eşlik etmesi belki de normaldir. Ama şifre "hafif" işte; Serdar Ortaç gibi, vur denildiğinde öldürmemek gerek.

Lale Müldür'ün sözü ise, Yaz'dan (hafif ya da ağır farketmez) darbe alma ihtimali olanlara: "Deniz ince bir çizgiydi işte; gözleriniz gibi, zengin ve turkuvaz."

**Bu yaz bu şarkıları dinleyin;
kafanız açılınsın
ruhunuz aydınlansın**

NUR YOLDAŞ

&

BİR GAMLI HAZAN

1- Kurtuluş Yok, İlkay Akkaya

Çok kıymetlimiz İlkay Akkaya'nın son şarkısı; yalnızca dijital olarak yayınlandı.

2- Bir Gamlı Hazan, Nur Yoldaş

Sultan-ı Yegah'in eşsiz sesinin, oğlu Devrim Yoldaş ile yaptığı ilk şarkı. Yapılması planlanan bir dizi şarkının ilki; yalnızca dijital olarak yayınlandı.

3- Anlat Onlara, Umay Umay/ Cem Adrian

Zamanımızın bir peygamberi Umay Umay'ın, Cem Adrian tarafından yazılan/çalınan/kaydedilen eşsiz Cam Havli'nin eşsiz şarkılarından.

4- Akşam Oldu Yakamadım Gazımı, Adile Yadırgı

Dünyalar güzeli Adile Yadırgı'nın son albümü Hemhal'den.

5- Malan Barkir, Nilüfer Akbal

"Klasiken Kurdi"nin, Nilüfer Akbal'ın sesinden klasikleşecek şarkılarından.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

BÖYLE ŞEYLER SADECE FİLMLERDE OLUR

41

"İhtimâl" ne güzel kelime.

Tıpkı uzun kirpikli,
küçük kız çocukları gibi.
Üstelik kızıl saçlı ve yetmezmiş gibi çilli.
Ah!..

42

Daha gözlerinin rengini bile
bilmiyorum oysa.

Ne garip!
Ya bakmaya fırsatım olmamış demek,
ya cesaretim.

43

Vicdanın mezarı olmadığı için
her katil cinayet işlediği yerde ölür,
geri döndüğü yalan!

44

Kimse görmüyor candaki eylemsizliği:
"dön" ve "gör"

45

Ne yöne dönsem,
yüzüm sen.

46

Evet, susuyorum
ama irtibat kopmuş değil.
Sadece mesafe uzun, ip gergin...
Hepsi bu!

47

Dur biraz ya da "kal" de.
Bir dalga kadar kibar,
toplandık gidiyoruz.

48

Kaybetmiş de bulmuş gibi sev beni,
geçer.
Parmak uçlarımdan öpse mazeretin,
tamirim mümkün.

49

Sormasan söylemezdim ya
Yarısı da cesaretlendirmektir aşkın.

50

Kirpiklerde ince, ılık bir el yazısı;
günlük hayat okunmuyor.

Mevsim geçişindendir, dedi.

Geçmiyor doktor!

TARİHTEN BİR ŞAPLAK

2000'lerin ortaları. Yaz Şarkılarının Susmaz Şarkıcısı Serdar Ortaç bir de kitap yayımlamıştı: "Bu Şarkılar Kimin İçin?" Ortaç zor sanmıştı ki soruyu, sayfalar boyu cevabını aramıştı. Oysa değildi; aksine kolaydı. Bu şarkılar tuzu kuru olanlar içindi. Her zaman öyleydi; her yaz/her kış/dört mevsim öyleydi.





***HEM ESPRİLİ HEM MUTFAĞI SEVEN Bİ ERKEĞİM,
BANA Bİ ŞANS VERMEZ MİSİN? OLMA MI YA!?**



*COOK COOOK YAKIN ARKADAŞ OLDUĞUMLIZ İÇİN
KİMSENİN ANLAYAMADIĞI CÜMLELERİMİZ VAR BİZİM!



*BUNU ALIP EVDEKİ DİĞER MATHİŞ GÜZEL
100 BOS DEFTERİMİN YANINA KOYDIM.



***BU GECE İÇİN AKLINDA NE VARSA HEPSİNİ TOPTAN UNUTABİLİRSİN!**



*YA BİZ TATİL PLANINI ÇOOOOK
ÖNCE DEN YAPTIK CANIM YA!..



*INSTAGRAMA FOTO KOYUCAM!

90'lı yılların unutulmaz dizisi KAYGISIZLAR'ın komik karakterlerinden Eleman Kaygısız'ı canlandıran YALÇIN AVŞAR'la konuştuk...

ELEMAN KAYGISIZ



İstanbul'da yaşıyorum. 1989 yılında başladığım İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrolarında hâlâ oyuncu olarak devam ediyorum.

İlk oyunculuk deneyimime 1979 yılında Türkbank Çocuk Tiyatrosu'nda Üstün Asutay hocamın yanında başladım. 1979 yılındaki Yusuf ile Kenan filmi ile de ilk kez kamera karşısına geçtim. Kaygısızlar ekibiyle 1994 yılında tanıştım ve ekip olarak yeni bir yolculuğa çıktık. Bende bıraktığı güzel bir ruh oldu ve bu yapıyı anlatmak için uygun bir tanımlama diyebilirim. Yeşilçam'a adını yazmış Ertem Eğilmez filmlerinin bizde bıraktığı etkinin, 90'lı yıllardaki yansıması olarak bakıyorum bu işe ve bunun döneminde yakalanmış bir ruh olduğunu düşünüyorum. Ayşen Gruda, Halit Akçatepe, Ercan Yazgan, Tuluğ Çizgen ve diğer usta oyuncuların da projede yer alması bu gücü yukarılara taşımıştır.

Oyuncunun rol içinde kurduğu duygusal bağ, rolden çıkınca genellikle olmaz, olmamalı. Siz karaktere ruhen ve bedenlen bir aracısınız. Fakat bazen duygusal bağlar sizin yaşamınızdaki bağlarla birleşebiliyor, buluşabiliyor. Yani sizde de bir karşılık buluyor. Eleman karakteri bu anlamda bende buluşan bir karakterdi. Anadolu kökenli bir aile, yabancı olmadığım bir aile yapısıydı. Daha da önemlisi dizi kendi mahallede çekiliyordu ve Eleman, Yalçın Avcı'ın karşı komşusuydu.

Amacına hitap eden bir durum vardı komedide. Para kaygısı, reklam ve rant kaygısından biraz daha uzaktı. Karakterimin diyalogları Selçuk Erdem'in kaleminden çıkıyordu. Selçuk o dönemde üniversite öğrencisiydi ve o dili kullanan diyaloglar çıkartıyordu. Hâliyle bu durum, o dönem gençliğinin de ruhunu taşıyordu.

Gelen tepkilerden, döneminde yarattığı etkiyi hâlâ anlayabiliyorum. Doğru yapımlar zamana yensilmeyenlerdir. Bu etkinin uzun sürmesinin en önemli sebebi; doğru zamanda, güzel bir kadroyla bir araya gelmemizdir. Bu da yönetmenimiz Temel Gürsu'nun eseridir. Kendisi aynı zamanda Ertem Eğilmez'in öğrencisidir.

Mutluluk ve hüsrân kelimeleri
aynı zamanda bir insanda birleşebiliyor
bazen. Tiyatroyla başlayan serüvenim
18 yıl sonra bir yapımda tanınmama
sebeup oluyorsa; bu, tiyatronun
toplumdaki varlığı, televizyon ağının
da aynı zamanda gücünün göstergesi
olarak da yorumlanabilir. Ekranların
henüz tanımadığı ve belki de hiç
tanımadan bizlere veda eden diğer
oyuncu dostlarım adına üzücü bir
durum diye düşünüyorum.

Karma bir toplumda tek tip komedi yaparsanız sadece bir kesimi doyurursunuz. Espri gücü yüksek ve anlaşılması biraz güç komedi, topluma ağır kalabiliyor bazen. Aslında bu doğru bir imdedir fakat toplum buna biraz yabancıdır. Benim de tercih ettiğim bir tarzdır bu. Günümüzle örneklendirecek olursak İşler Güçler dizisi. Kaygısızlar da döneminde bu yapıya uygundu ama şanslı olduğu taraf özel kanallara geçişte yapılan ilk komedi dizilerinden olmasıydı.

Ve son olarak Eleman Kaygısız diyor ki: "Önünüzdeki güzellikleri takip edin." 



BIÇAKÇI PETRİ'NİN ŞİPIDİKLARI

Eski İstanbul'a gelip Karaköy'de demirleyen denizcilerin ilk çıktığı yokuş Yüksekaldırım, ilk gördükleri semt Galata'dır. Aylarca denizde kalan gemicilerin aklında kuşkusuz kadın ve oğlanlarla oynamak, içip sarhoş olmak vardır. Bu talebi çok iyi bildiğinden, Galata'nın arzı da ona göre rengârenktir. Dünyanın en işlek limanlarından biri olan Karaköy'ün civarındaki genelevlerde pezevenklerin en çok kullandığı cümle belki de, "kalkın kızlar, gemi geldi" dir.

Bir orospunun gayrimeşru oğlu olarak Ayamavri Adası'nda doğan, 1874 yılında Galata'ya ayak basıp "Canavar" lakabını da bu semtte alan Petri'nin İstanbul'da uğradığı ilk yer genelevdir; en iyi bildiği sosyal çevre burasıdır zira. Mağdur veya fail olsun gayrimeşru âlemde aşağı yukarı herkesin bir tecavüz hikâyesi vardır. Petri de aynı yoldan geçer; 13 yaşındayken bir gün anası eve müşteri alır ve oğlunu başka bir eve yollar. Reşat Ekrem'in verdiği bilgiye göre Petri burada tecavüze uğrar. Ancak bunun bir tecavüz mü, yoksa Petri'nin cinselliğin başka bir yönüyle tanışması mı olduğu şüpheli; çünkü anası öldürüldükten sonra aynı adamın yanında kalmayı sürdürmesi ve sonraki yıllarda yaptıklarıyla cinsellik konusunda herhangi bir kısıtlaması olmadığı rahatlıkla anlaşıyor. Canavarlığı yanında yakışıklılığıyla da ünlene Petri, kadınlar kadar erkeklerin de rağbetini görüyor; alta kalmaktan, üste çıkmaktan, hizmetinde olduğu adama avuçlarıyla şarap içirmekten, tecavüz etmekten, erkekten veya kadından çekinmiyor, küçük kız ve oğlanlara özel bir ilgi besliyordu.

Petri cinayetlerine 1871 yılında çıraklık yaptığı gemici meyhanesinde başlar ve intikam için öldürülene kadar geçen dokuz senede on dört cinayet işler. Petri'nin ilk kurbanı, tam kalbinden bıçaklayarak öldürdüğü İspiro Kaptan olur. Bıçakçı lakabı da buradan gelir, çok iyi bıçak kullanıyor, kurbanlarının çoğunun kalbinde bir delik açıyordur. Petri'nin on üç yaşında işlediği bu ilk cinayet bir nefsi müdafâ olduğu için meyhanedekiler kaçmasına yardım eder. Olayın şahitlerinden Lefteri Kaptan, Petri'yi yanına zenane olarak alır ve üç sene boyunca denizlerde dolaştırır. Petri'nin İstanbul'daki ilk kurbanı, onu himayesine alıp zindana düşmekten kurtaran Lefteri Kaptan olur. Petri, şarhoş bir hâlde girdikleri otel odasında hamisini öldürür ve Lefteri'nin belindeki murassa kemeri alıp kaçar. Ardından bir Rum gencini, bu sefer tabancayla vurarak öldürür.

Galata'da ardi ardına işlediği bu iki cinayetten sonra Havyarcı Zambo adında bir serserinin yardımıyla İstanbul'dan kaçar. Amacı memleketine dönmektir, döner dönmesine ama Lefteri Kaptan'ın akrabalarının peşinde olduğunu öğrenince tekrar denize açılır. Adını değiştirir, önce Sicilya'ya, ardından Trieste'ye geçer ve sonunda bir Avusturya şirketinin gemisinde ateşçi olarak çalışmaya başlar. Nihayet Beyrut'ta karaya çıkınca ilk adresi yine bir genelev olur; oradaki bir sermayeden Anesti adında Kefalonyalı birinin kendisini soruşturduğunu öğrenir. Kanlının yerini bulur ve kalbinden bıçaklar.

Bu cinayeti işlediği gece bir İtalyan gemisine tayfa yazılır ve tekrar İstanbul'un yolunu tutar. Gemide tanıştığı Yahudi kızı Ester'le ilişkiye girer ve bu ilişkiyi İstanbul'da da sürdürür, ancak cinayetten arandığı için kadınla beraber kalmak yerine, Dolapdere'deki bir

bostanda kendine bir baraka kiralar. Ancak Petri'ye rahat yoktur, çünkü Kefalonyalılar intikamlarını almakta oldukça kararlıdır. Petri bir gün Cadde-i Kebir'de yürürken Lefteri Kaptan'ın kardeşi Toma'yla karşılaşır, zamanında abisi gibi zenaneliğini yaptığı adamdan daha atik davranarak beşinci cinayetini işler ve Ester'in yanına kaçar. O gece mirasyedi bir Türk'ün sevgilisine musallat olduğunu öğrenir ve hazır eli alışmışken ertesi gece Pirinççi Gazinosu'nda Ester'in belası bu genci tabancayla öldürür. İstanbul zabıtası Petri hakkındaki ilk doğru bilgilere bu cinayetten sonra ulaşır. Ester, Petri'nin sağlam papuç olmadığını nihayet öğrenir ve bildiklerini anlattıktan sonra memleketi Selanik'e dönmeye karar verir. Petri ise o günlerde Lefteri Kaptan'ın kemerinden çıkardığı bir taşla 12-13 yaşlarındaki bir kızı annesinden kiralar ve barakasına götürür. Bu kız, sonraları İstanbul'un en meşhur kantocularından biri olacak olan Peruz'dur.

Galata'da işlediği ilk cinayetlerden sonra Petri'nin kaçmasına yardım eden Havyarcı Zambo yeniden sahneye çıkar, ancak bu seferki niyeti farklıdır. Petri'nin asıl kimliğini öğrenmiştir ve Kefalonyalılara yardım edip yaranma peşindedir. Havyarcı Zambo, Lefteri Kaptan'ın yakınlarından olan Argiri adında birini evine gizler; niyeti Petri'yi evine davet edip pusuya düşürmektir. Ancak işler umduğu gibi gitmez. Galata'da Petri'yi koruyan güçlü birilerinin olduğu açıktır, eski arkadaşının planı kulağına fısıldanır. Petri yine düşmanlarından hızlı davranır, Zambo'nun evini basar ve önce Argiri'yi, ardından da Zambo'yu kalbinden bıçaklar.

**Petri'nin
ilk kurbanı,
tam kalbinden
bıçaklayarak
öldürdüğü
İspiro Kaptan olur.
Bıçakçı lakabı da
buradan gelir.**

Bu çifte cinayetten sonra kedi fare oyunu artık iyice hızlanır. Galata'daki ikinci seferinde dört cinayet işleyerek Canavar lakabını layığıyla hak eden Petri'nin eşkali artık biliniyordu. Zaptiye memuru Kargılı Raif, Cedde-i Kebir'de yürürken Petri olduğundan şüphelendiği birini görür ve takip etmeye başlar. Duruma uyanan Petri Rusya Elçiliği'ne sığınır. Hükümet iadesini istese de, Pietri Mavri adına düzenlenmiş Avusturya pasaportu taşıdığı için Avusturya Elçiliği'ne gönderilir.

Petri İstanbul'daki ikinci seferinin son cinayetini işlemeyen önce, elçilikte getir götür işlerine bakan kavas Nikola'yla beraber Kalyoncu Kolluğu'nda bir meyhaneye gider. Bir süre içtikten sonra barakasına gidip döneceğini söyleyerek meyhaneden ayrılır. Barakasına yaklaştığında zaptiye memuru Kargılı Raif'in kapıdan çıktığını görür. Bostan kuyusunda pususunu kurar, Kargılı Raif öldüğünde kalbinde bir delik vardır. Bu, Petri'nin dokuzuncu cinayeti, kalplerde açtığı yedinci deliktir.

Zaptiye öldürdükten sonra, kavas Nikola'nın yanına, meyhaneye döner. Bir süre oturduktan sonra çıkarlar ve Nikola'nın isteğiyle bir fotoğraf çektirirler. Petri'nin bilinen tek fotoğrafı budur; ayrıca bu fotoğraf Nikola'nın da ölümüne neden olur. Çoğu seri katil gibi, Petri de arkasında bir imza bırakır. İşlediği her cinayetten sonra şıpidiklarını olay yerinde bırakarak yalınayak kaçar. Kargılı Raif'i öldürdükten hemen sonra çekilen fotoğrafta da ayakları çıplaktır.

Meyhanede demlenip arada da sürpriz bir cinayet işleyen Petri elçiliğe döner ve ertesi gün Tirol vapuruna bindirilir. Sevgilisi Ester de Selanik'e dönüp Petri'den kurtulmak için aynı gemiye binmiştir. Petri Ester'i görür, gece olunca kadını yatağında kalbinden bıçaklayarak öldürür ve gemi Çanakkale Boğazı'ndan geçerken



kendini denize atar. Olaya şahit olanların verdiği ifadede sonra zaptiyedeki dosyası ölüm kaydı konularak kapatılır.

Ancak ölmemiştir. Boğulmak üzereyken bir geminin arkasındaki sandala tutunmayı başarır. Giritli gemiciler Petri'yi fark edip gemiye alırlar ve Sisam Adası'ndaki bir balıkçı köyüne bırakırlar. İsmi Kiryako olarak değiştirir ve Aspazya isimli bir sermayeyle ilişki kurar. Ancak Kefalonyalılar burada da peşini bırakmaz. Petri, sevgilisine yardımcıyla Ayranoz'a kaçar ve Vatakis isimli bir balıkçının yanında iki yıl kadar kalır; bu dönem Petri'nin cinayet işlemeyeceği en uzun dönemdir.

Sonraları Kefalonyalılarından Zahari adında biri adaya gelip Petri'yi aramaya başlar ve balıkçı Vatakis'in çömezi, aynı zamanda Petri'nin yakın arkadaşı olan Apostolos'la ilişki kurar. Durumu anlayan Petri bir çifte cinayet daha işleyip Apostolos ile Vatakis'i öldürür. Ardından bir balıkçı kayığıyla adadan ayrılarak dört sene uzak kaldığı İstanbul'a doğru yola çıkar.

İstanbul'a üçüncü gelişinde kavas Nikola'nın beraber çekti oldukları fotoğrafı her yerde göstererek, "İşte bu ben, bu da fahişem" dediğini duyar ve Nikola'yı aynı meyhanede bularak tabancayla öldürür. Ardından Kuldebî'nde bir genelevde kalmaya başlar ancak bir süre sonra çıkan yangından kaçarak oradan ayrılır ve Büyükçekmece'deki Kalikratya köyüne yerleşir. Burada nispeten rahat bir şekilde yaşarken Galata'daki Avrupa Tiyatrosu'nda Peruz isimli bir kantocunun çalıştığını duyar ve bu Peruz'un kendi küçük Peruz'u olup olmadığını anlamak için tekrar şehre iner. Peruz, o Peruz'dur. Peruz'u Ahmed isimli bir bahriyeliyle samimi bir şekilde görünce dayanamaz ve genci öldürür; ancak Peruz elinden kurtulur. İstanbul'dan yeniden kaçmanın yollarını aramaya başlar; bu arada kendisini takip eden Hasan adlı bir çocuğu öldürür ve hemen ardından Odessa'ya giden bir Rum yelkenlisine binerek kaçar. Ancak orada da tutunamaz ve aynı yıl içinde İstanbul'a geri döner; bu onun son dönüşü olur.

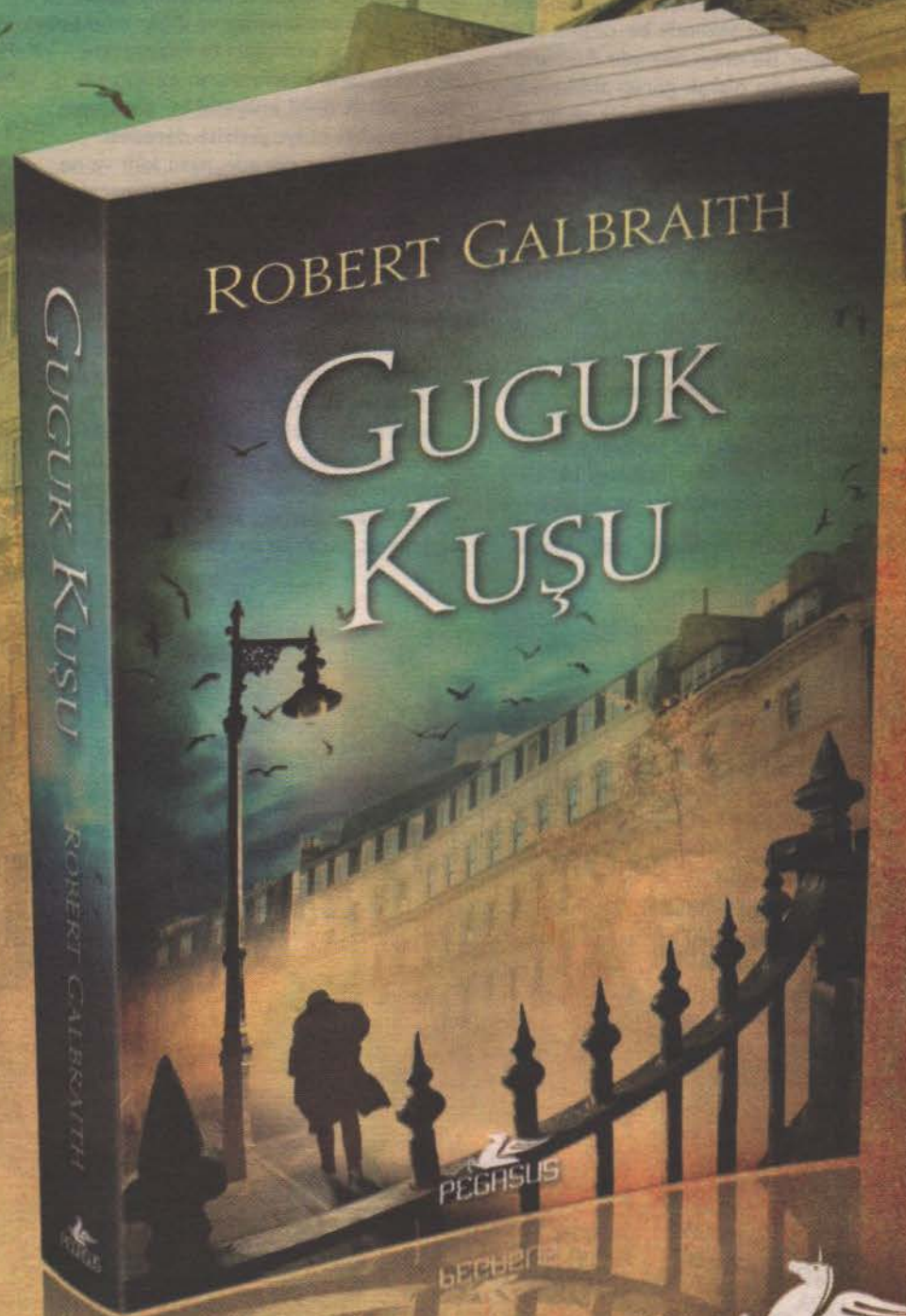
İstanbul'a geldiği ilk günlerde Magdelana adında bir kadınla tanışır. Lefteri Kaptan'ın kızı olan bu kadının asıl ismi Kiryakiçe'dir. Petri, kendisine sermaye süsü veren kadını tanıyamaz. Kiryakiçe Petri'ye pususu kurar ve onu Galata'da bir eve götürür. Galata Canavarı Bıçakçı Petri, 28 Ağustos 1880 sabahı evden çıktığında Lefteri Kaptan'ın küçük kardeşi Lambo tarafından öldürülür. Yirmi dört yıllık hayatına en az on dört cinayet sığdıran, sesi de yüzü kadar güzel olan bu "canavar"ın kendisi için yaktığı Rumca türküsü, Galata meyhanelerinde uzun yıllar boyunca söylenir: "Dose mu krası / Yemise to metis asimenies Palamossu / Na piyo to krası ap tis fuhtessu / Dipsasmena dipsasmena". "Şarap ver bana / Doldur gümüş avuçlarına / İçeyim ellerinden / Kana kana" ✱

J.K. Rowling'in,
ROBERT GALBRAITH

Adıyla Yazdığı İlk Dedektif Romanı

GUGUK KUŞU

DÜNYANIN KONUŞTUĞU KİTAP
ŞİMDİ TÜRKÇEDE!



Kaptanın Seyit Defteri



DAHA KÖTÜ CAHİL VE ÇİRKİN

• Fener, dip balığıdır. Devlete çok benzer. Görmüşsünüzdür mutlak. O kadar atik, etik, havali değildir. Aklını, duyularını, kararlılığı ve üzerindeki gizlenme perdesini kullanır. Sevimsiz, şekilsiz ve rengi iticidir. Alt çenesi ileri dönük, dişleri de içe doğru sivri kavisli olduğundan, yakaladığı kurbanın kaçması imkânsızdır. Boğazının çevresinde ikinci bir ağız ve dişli öğütken bir kursak bulunur. Bedenini dipteki arka plana saklar. Alametifarıkası iki gözünün ortasındadır, ucunda fosforlu bir püsküle benzeyen çubuk şeklinde bir organı sağa sola savurur. Bu onun oltasıdır. Av, bunu güzel bir lokma olarak görüp atıldığında, geldiği son nokta geniş dişli bir ağızın içi ve kemikli bir yutaktır. Asıl, midesi dehşettir. Kendisinin dört katı ağırlığındaki her şeyi içine alır ve sindirir...

• Dişli bir ağız, kemikli bir yutakta ezilerek geçen ömrün ve zamanın ne kadar farkındasınız bilemem. Her geçen sürede beden ve ruh olarak öğütüldüğüm, sindirim sıvısına karıştığım kısımlarımda, içinde bulunduğum bu koca midede gözüme çarpan yerden birkaç şey bahsetmek isterim aslında. Belki siz de başka, fakat aynı koloninin hepimizi lüptettiği bir büyük balığın kursağındasınız ne de olsa...

• Yakın zamanda bir kömür ocağı kazası

olmuştu hatırlarsanız. Orada ölçüm aletlerinin kaza öncesi sinyal verdiği, hedeflenen kâr, insan hayatından daha değerli olduğu için bu sinyallerin dik-kate alınmadığı, üretimin devam ettiği, üstelik son büyük yangından önce de yangınlar çıktığı belli oldu. Sonucu felaket olan bu olaya hâlâ soruşturma izni verilmiyor. Gayriihtiyari, bir kömür madeninde bu kadar kepezelik yaşanırken nükleer enerji ile ilgili anlaşmaları düşünabiliyor musun? Hükümet, Sağlık Bakanlığı, Genelkurmay ve diğer çevrelerin yetişmiş kadroları ve hazırlıkları olmadığı, santrallerin denetimi için sadece teknik değil, anayasal bir altyapının bulunmadığı, radyoaktivite derecesi yüksek atıkların nerede, nasıl, kim ve ne sürede depolanacağı, denetim yapacak ehil elemanların bulunmadığı, kaza anında halk mı, yoksa para mı düşünülecek, bunların hepsi havada.

• Bir sürü konuk da var bu büyük midenin içinde. Sığınmacılar, göçmen ve mülteciler mesela... Nerede ise nüfusun %1,5'ini kapsadıkları söyleniyor. Yani ülkenin kaderi hakkında söz sahibi olacak kadar sayıları artıyor günden güne. Yerinden, yurdundan, ailesinden olmuş kim ise kucak açmak, acılarını, hayatı paylaşmak, yaşamlarını anlamlı kılmak

yerine; kız çocukları küçücük yaşta bu ülkede satılarak evlendiriliyorlar. Tıpkı çocuk gelinler gibi. Her 3 evlilikten biri olan, %83 okuma yazma bilmeyen, son üç yılda sayıları 135 bini bulan, hamile kalmadığı için damadın ailesi tarafından öldürülen çocuk gelinlerimiz...

• Geri kabul sözleşmesini bu arada unutmadan Avrupalı nasıl ki çöpünü, atıklarını şavullayacak bir yer buluyorsa; kendi görüşüne göre steril hayatı, bütçesi, güvenliği ve insan kalitesinin düşmemesi için topraklarındaki göçmenleri sana tıkalayacak.

• Yanardağın ağızından içeri genç kadınları atarak kurban eden ilk kabileler ile ilgili bir şeyler okumuştum. Burada da aynısı oluyor. Bu hayatın içindeki dev midede öldürülmüş bir sürü kadın bedeni var. Hepsisi de erkekler tarafından kurban edilip, yine erkek bir devletin midesinde kaybolup gidiyorlar. Devlet denen bu beden öyle bir sistem ki; ölümden bile vitamin, yaşam enerjisi ve kendisine şifa buluyor. Geçen sene 245, bu sene ilk altı ayda 136 kadın öldürüldü. Hepimizin sindirilmeye ve posaya dönüşme kaderi ve yolculuğu oldukça çeşitli, acı ve kötü aslında. Sadece kadınlar değil 3, 5, 7 yaşlarında emniyet amirinin ve polislerin sistematik tecavüzüne uğrayan çocuklar... Yine silahla vurulup öldürülen çocuklar, doktorlar, yaşlılar, gazeteciler... Her kesimden insan var burada.

• Gerçekten bu büyük çene, yutak ve mide her şeyi öğütüyor. Tabiata dair birçok canlı, ender bulunan varlık çöp olup gitmiş. Binlerce senedir gelenek olan ve bilge köylünün işlediği tarım, toprak, hayvancılık, su ile ilişkin ne varsa sona ermiş. En basiti, tüm kıtayı doyuracak Konya, Harran ovan var iken; 235,000 ton ekmeklik buğday ve 200,000 ton yemlik arpa ithal edilecek bu sene. De-



nizcilik ile ilgili kültürün olmadığından, bereketsiz 8000 kilometrelik kıyı şeridi, bir adet iç denizin var. Bilim, teknoloji ile ilgilenirsen şayet, o kurumun yönetim kadrosuna atanan bir hayvanat bahçesi müdürü ise, gerisini hayal etmek çok zor değil...

• Başımıza gelmedikçe anlamıyoruz, anlar gibi yapıyoruz ama hepimiz bu sindirim sisteminin içerisinde posaya dönüyoruz. Bu yazıyı okurken bir süre sonra bir seçim olacak ve bu hepimiz için bir şans. O yüzden ne olursa olsun, gerçeği görüp değişmeye, aklındaki ve geçmişindeki cürüflardan kurtulmaya, içinde öğütüldüğün mideyi kusturana kadar delmeye, asırlardır doymak bilmeyen bu işkembe-yi ülser edip buradan çıkmayı göze almadıkça kurtuluş yok. İnan senden, benden ve bizlerden geriye posa bile kalmayacak. İştahı arttığı için daha kötü, cahil ve çirkin yönetildiğin bu yeni öğünle aramıza daha nice katılanlar olacak.

Yapılacak İşler Listesi

HADİ BEYLER SON ONAYLAR, KALMASIN!

NOTER İŞİNDE Mİ PARA VAR DİYOLLAR, HAZİR EL ALIŞMIŞKEN FIRSATI DEĞERLENDİRMEK LAZIM. O OLMAZSA FOTOĞRAFÇILIK FİLAN DA DÜŞÜNEBİLİR!

İKİNCİ KEZ SEÇİLME İŞİ HAKKETEN OLMUYO MUYMUŞ İYCE Bİ ÖĞREN! BÖYLE İYDİ ÇANKİ. CB'LİK OLMA SA BİLE ARA SIRA GERÇEKTEN HAYRET ETMEYİ SAKIN UNUTMA!

ASLINDA SATICAN HER ŞEYİ, Bİ SAHİL KÖYÜNE YERLEŞİCEN, MİS!

KÖŞKTEN ÇIKICAZ, EV İÇİN EMLAKÇILARI SÖYLE Bİ DOLAŞMAK LAZIM MUHAKKAK SAHİBİNDEN'E DE Bİ BAK (SONUÇTA İNTERNET ADAMIYIZ), BİR DE ŞU PERDELERİ ALABİLİYÖ MUYUZ SOR HAYRET DAHA YENİ PERDELERİ KÖŞK DEKORASYONUNU, ARIZA OLMAYI

İNSAN GERÇEKTEN HAYRET EDİYOR!

İÇİMDE KALDI LAN, ÇİTA BAKABİLİYÖ MİYİZİ KONU KOMŞU NE DER, OLUYOSA MUHAKKAK Bİ TAYIN

CBHAYRET EDİYOROĞLU

ŞİMDİ BU TWITTER HESABININ BAŞINDAKİ CB HARFLERİNİ KALDIRMAK MI GEREKECEK, KALDIRINCA TAKİPÇİ KAYBEDER MİYİZ, GİDEN TAKİPÇİLERİN YERİNE YUMURTA TAKİPÇİLER ALINIR DA YİNE DE TATSİZ DURUM, TWITTER OLSUN İNSTAGRAM OLSUN BUNLAR HEP ÖNEMLİ KONULAR, BOŞLAMA!

Hazırlayan: FARUK KAYA

Dinler tarihinde birçok mezhep çıkmıştır. Kimileri hala devam ederken kimileri de "Mezhepler Müzesi"ndeki yerine geçmiştir. Bu çoğu defa heterodoks düşüncelere karşı ortodoks düşüncenin kendi hükümlerini muhafaza etmek için kullandığı metotlardan biri olan "cebr" ile olmuştur, bazen de istisnai olarak tarihin akışı içinde kendiliğinden sönmüştür.

Zaman içinde adım adım cebren silinen birçok batını mezheplerden bir de Hurûfilik oldu.

Arapça "hurûf", yani harfler kelimesinden gelen Hurûfîyye göre; varlığın özü sestten oluşmaktaydı. Kâinat, sesin ortaya çıkması ile var olmuştur. Özü oluşturan ses, canlılarda eyleme dönük (bilfiil), cansızlarda gizilgüç (bilkuvve) olarak vardı. Zira ses, canlılarda istem ve istekle ortaya çıkar.

Tanrı "Kenzi Mahfi"dir ve Tanrı'nın ilk tezahürü "Kelam" ile olmuştur. Bu sebeple "Söz" ilk nedendir ve Tanrı'nın soyut bir "Kelam-ı Nefsi" niteliğindedir. "Kelam-ı Nefsi" bazı öğelere ayrışır ve bu öğeler biçiminde dışsal bir nitelik kazanır. Bunlar Arap alfabesinin yani Kur'an'ın 28 ve Fars alfabesinin 32 harfidir. Söz bu dış öğeleri edinince, "Kelam-ı Melfu" biçimine dönüşür. Söylenmiş sözün birleşik görüntülerinden duygu ve bilinç evreni meydana gelir ve Hurufiler, evrenin sonsuzluğuna ve sürekli döngüsel devinimine, bu devinimden de doğal olayların oluştuğuna inanırlar.

Tanrı, kendisini insanın yüzünde de "söz" biçiminde görünür kılmıştır. Sözü öğelerinin sayısal bir değeri vardır. İnsan yüzündeki burun "elif", burnun iki yanı "lam", gözler de "he" harflerini verir. Böylece insanın yüzünde simetrik yazılmış iki Allah sözcüğü ortaya çıkar.

İnsana en yüce mertebeyi vermeyi amaçlayan ve "Mevcûdât, mudlak varlığın tezâhürüdür. Bu zuhûr kuvvet âleminden, yani melekûtta tabiat ve anâsır âlemine gelmiş, semâvâtla anâsırın birleşmesinden cemâdât, nebâtât ve insanlar meydana gelmiştir. Bu zuhûr insan oğlunda kemâle ermiştir." diyen Hurûfilik, Hallac-ı Mansur ve Mevlana Celaleddin Rumi'den etkilenen Şihabuddin Fazlullah Esterabâdî (1340-1394) tarafından 1386 yılında İsfahan'da kuruldu. Kısa zamanda da Hindistan, Azerbaycan, Irak, Suriye, Anadolu ve Rumeli'ye yayıldı.

Allah'a ait sırların harf ve sayılarda gizlendiği kabul eden ve manalarını çözmeğe çalışan Esterabâdî gelecekteki hadiseleri önceden keşfi için faydalanılan "Ulûm-i garibe" ve "Ulûm-i harfiye" yanında "İlm-i hurûf"un esaslarını ortaya atarak bu bilgiyi orijinal bir şekle sokmuştu.

Asırlar boyunca bir takım harf ve rakamlar mukaddes sayılmış ve bunlara muhtelif anlamlar verilerek, Allah'a mahsus sırların bunlar da gizlendiği düşüncesi kabul edilmiştir. Bu kabul ediliş en kadim dinsel yorum çabalarının uzantısıdır. Zira harf ve rakamların yorumlanması ve görünen amaçlarının ötesinde anlamlandırılmaları tüm eski kültürlerde görülen ve neredeyse yazının tarihiyle aynı zamanda başlamış bir uğraştır.

Pythagoras'ın dizgesinden, Mısır, İran ve Hint'e giden, Tevrat'ı yorumlamaya çalışan "Kabbala" uzanan, Hristiyanlıkta Ahd-i Cedid'e uğrayan, İslâm literatüründe "Esrâru ilmi'l-hurûf"e varan bu çaba hala da devam etmektedir. Kabbalistik metin çözümlemeleri veya yakın zamanlarda fenomen olan "Kuran'ın sırrı", "Kuran mucizeleri", "Kuran'ın şifreleri" gibi sunulan ve içinde matematiksel bağ-anlam bulma mevzusunu barındıran çabalar bu öğretinin devamıdır.

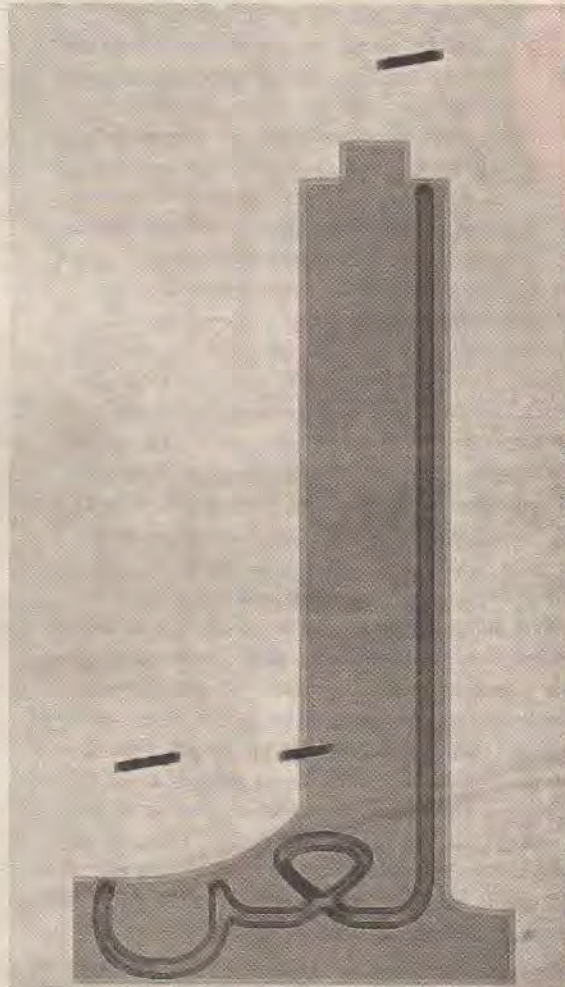
Yorumlama yoluyla, yüz yıllardır sarsılmaz olduğu sanılan yazı ve kutsal metinlerin egemenliğini yıkmaya başlayan Hurufiliğin yaygınlaşması egemen çevrelerde rahatsızlıklar yarattı. Konuşan insana, yazıya bağlanmış ve kaydedilmiş kutsal metinler karşısında üstünlük tanıyan bir düşünce olarak harfleri konuşuran bu görüş, insanı

kâğıda yazılmış olanın üzerine çıkarttı ve belgelere, kayıtlara güvenen Ortodoks sistemin kutsal metinleri sarsılmaya başladı. Çünkü tüm heterodoks düşüncelerde olduğu gibi Hurufilik'te de kişi, "Zamanın Çocuğu"dur (İbn-ül Vakıt). Onu sınırlı belgeler ve metinlerle kalıplamak ve kutsallığın sınırları içinde hapsedmek olanaklı değildir.

Bu rahatsızlık giderek arttı ve Esterabâdî ana eseri "Cavidan el-Kebir"i yazdıktan (asırlar boyunca muktedirler tarafından defalarca yakılıp yok edilme çabalarına karşın el yazma nüshaları günümüze ulaşmıştır) sonra Timur'un emriyle 1393'te Nahçıvan'da oğlu Miranşah tarafından Alıncak kalesinde idam edildi, derisi yüzüldü. Cesedi ipe bağlanarak ibret olsun diye halk içinde dolaştırıldı, eti köpeklerle yedirildi ve vücudundan kalanlar ateşe atıldı. Çevresi takibata uğradı. Bu olaylar üzerine Hurufiliğe bağlı kişiler birçok ayrı yöne dağılarak, görüş ve inançlarını da beraberlerinde taşıdılar.

Uğradıkları yerlerden biri de Osmanlı sarayı oldu. II. Mehmed'in iktidar yıllarında sayıların ve harflerin cazibesıyla hükümdarı bile etkileyerek saraya girmeyi ve devlet işlerine müdahale etmeyi başardılar.

Bu nüfûz'dan telaşa düşen devletin güçlü veziri Mahmud Paşa yine o devrin en güçlü din âlimlerinden Fahreddin-i Acemi'den "kâfir oldukları" gerekçesiyle Hurufiler'in canlarının alınması gerektiği yolunda bir fetva çıkartınca: "Edirne'nin hemen dışındaki geniş çayırarda, 1450'li yılların sonlarına doğru günlerce devam eden bir çabayla büyük, çok büyük ve birkaç bin kişiyi alabilecek devâsâ bir çukur kazıldı. Kazma işi nihayete erdikten sonra, çukuru bir ormanın hacminden daha fazla miktarda odunla ve çalı-çirpi ile doldurup odunları ateşe verdiler. Hararet, cehennemi hatırlatır gibiydi. Alevler göklere yükseldiğinde, askerler, elleri kolları bağlı binlerce kişiyi ite-kaka çukurun etrafına sürüklediler. İlk tekberi,



Refîî manzumesinin son sayfasını süsleyen yazının restore edilmiş hâli: Türkçe meali: Lanet etti.

herkesin hürmet gösterdiği sarıklı, yaşlı bir zât getirdi. Bunu, çukurun etrafındaki askerlerin gerisinde durup olup biteni takip eden binlerce kişinin hep bir ağızdan getirdiği tekbirler ve ardarda sıralanan lânetler takip etti. Askerler, çukurun başına sürükledikleri elleri-kolları bağlı binlerce kişiyi bir anda alevlere atmaya başladılar. Diri diri ateşe fırlatılanların feryatları tekbirlere ve lânetlere karışıyor; kavrulanların miktarı arttıkça çukura odun takviyesi yapıyordu. Etrafı genzi yakan ve dayanılmaz bir yanık et kokusu sarmış, duman her tarafı bürümüşü. Ama, saatler boyu devam eden bu facia dinmeden, hiç kimse meydana terketmedi; son kurbanın da kömürleşmesine kadar orada kaldılar ve diri diri kavrulanların ruhlarına lânet okuduktan sonra dağıldılar. Yakılanların suçları "Hurufî" olmaları, yani İslâm tarihinin en esrarlı, en karmaşık ve en militan mezhebine mensup bulunmalarıydı." (Murat Bardakçı / İslâm'ın Matrix'çi gizli mezhebi Hurufilik)

Hurufiler, İslâm'dan kaynaklanan bir ilim olmayan, ama İslâm'ında reddetmediği ve doğal olarak da batıl sayılmayan ebced ve cifir hesabını kullanıyorlardı. Birçok İslâm âlimi de cifir ve ebced ile meşgul olmuş ve bu vasıta ile bazı gaybi hakikatlar ve sırlar istihraç etmişlerdi tarih boyunca.

"Hurufî inancının ileri aşamalarında "ebced" denilen bir hesap metodundan kaynaklanan ve sayılar yardımıyla geleceği belirlediğine inanılan bir sisteme rastlanır. "Cifir" adı verilen, yüksek matematiği andıran ve sıkı kurallara bağlı olan sistemin temeli, alfabedeki her harfin belli bir rakam değeri taşımasına dayanır. Her kelimenin, kendisini meydana getiren harflerin değerlerinin toplamı olan bir sayı karşılığı vardır. Geçmiş asırlarda yaşayan ve çoğu Hurufî olan cifirciler kehanetlerini açık açık değil, şifreyle yazmışlardır ve cifrin Türkiye'deki bilinen en büyük üstadı, 1830'ların başında büyüculük suçlamasıyla idam edilen şair Müstak Baba'dır. Müstak Baba'nın ölümünden sonra, 1846'da basılan "Divan" ındaki bazı şiirlerinde çok sayıda kehanete rastlanır. Şair, Ankara'nın 1923'te İstanbul'un yerini alıp başkent olacağını tââ 100 küsur sene öncesinden söylemiştir." (Murat Bardakçı / a.g.y.)

Bundan 564 sene önce de Beyânü Refîî Tebriz'de, II. Mehmed'in büyük Hurufî kıymından hemen sonra Konstantiniye'yi alacağını yazmıştı cifir ile şifrelediği manzumesinde. Ama bunu bir müjde olarak değil, bir lanet olarak haber vermişti. Sultan nereye giderse yaktırdığı insanların laneti onunla gelecekti. Manzumenin devamında, İstanbul'un başına gelecek yıkımları anlatır bir bir ve nihai olarak olarak şöyle 1453. satırı: "Zaman içinde Konstantiniye sınırlarına dahil olan kuzey tarafında bir çok sivri binalar gökyüzüne uzanacak. Onlardan biri olacak ki, şehrin uleması tarafından medar-ı iftihar olarak kabul edilecek. Zira şehirde ve Avrupa kıtasında ondan yüksek bina olmayacak. Yüceliği kişilikle irfanla değil de Babil kulesi gibi, piramit gibi göğe yükselmeyi anlayan neslin hastalığını temsil edecek. Ateşe atılan binlerce kişiyi yakan alev gibi gökyüzüne çıkacak." Tarih de düşer doğal olarak: "2011'de insanlar girmeye başlayacak o lanete ve 2024 yılında başlarına çökecek" der.

Şu anda

41 05' 05.75" K

29 00' 23.06" D

Koordinatlarında, adı bir korindon türünden gelen bu yer "acılar üzerine çöreklenen, bundan beslenen zevatın temsili mekânı olacaktır" diye Refîî tarafından tanımlanır nihai olarak.

Cenâb-ı Hak, cenneti kendisine ayırırken, diğerine cehennem yaratan, bununla da yetinmeyip Rabb'in adına karşındakini ateşe veren, itikadında kendisi gibi olmayı düşman belleyen, akidesinde insaniyete dair bir şey bulunmayan, mayası cürüfla, irinle, hırsla, iktidarla, zulümle beslenen süfli kullarına iman nasip eylesin... Âmin.

HAYDUTLAR

Çalışmamdaki alıntılar haydutlar gibidir.Yol kenarında bekleyip silahlarıyla ortaya çıkarlar ve gezginlerin kanıtlarını ellerinden alırlar.

(Walter Benjamin)

BAY EUANDROS

Fötr şapkası, dougles bıyığı, bej takım elbisesiyle sanki bir romandan çıkıp gelmiş gibiydi Bay Euandros.Yetmiş küsur yaşındaydı ve hayatının tamamını İzmir'de, küçük fotoğrafçı dükkânında geçirmişti.Sirtaki oynamayı, içki içmeyi ve hikâyeler anlatmayı severdi. Juan Miro gibi gerçekliği bir durak noktası değil, başlangıç noktası olarak kullanırdı.

Çalışma masasının arkasındaki duvarda, onlarca ölü kuşun yerde yattığı bir fotoğraf asılıydı. Hikâyesi ise en az kendisi kadar tuhaftı. "Çocukken babam bana Fransa'dan bir fotoğraf makinası getirmişti. Gün boyu elimde makine, dağda bayırda dolaşıyor, kuşların, böceklerin, çiçeklerin resmini çekiyordum.Yine böyle bir gün kırdı dolaşırken bir kuş sürüsünün masmavi gökyüzünde dans eder gibi uçtuğunu gördüm. Öyle güzellerdi ki... Hemen gözümü objektife dayadım, deklanşöre art arda bastım. Böyle güzel bir anı yakaladığım için çok mutluydum. Fakat fotoğrafı çektikten sonra kuşların gökyüzünde hiç hareket etmediğini gördüm.

Hepsi havada asılı kalmıştı. O an ne olduysa sadece an'ı dondurmakla kalmamış zamanı da dondurmuştum.

Ne yapacağımı düşünürken kuşlar tek tek yere düştüler. Derin bir oh çektim. İşte bu onun fotoğrafıdır."

Bir başka gün ise canı sıkıldığı için dükkânın önünde oturup, kümülüs bulutlarından hayvanlar yaparken Tanrı'nın kendisiyle nasıl oyun oynadığını anlatmıştı. "Bir tanesinden kedi yaptım. Aradan bir dakika geçti geçmedi yaptığım kedinin aynısı yanıma gelip miyavladı. Güzel bir tesadüf dedim kendi kendime. Sonra başka bir buluttan deve yaptım. Aradan yine bir dakika geçti geçmedi bir köylünün devesiyle yoldan geçtiğini gördüm. İlginç bir tesadüf dedim bu sefer. Sonra bir ineğe çevirdim bulutu. Fakat aniden esen bir rüzgar tek ayağını koparıp attı. Tam bu sırada çarşının içinde bir ayağı kırık bir ineğin hızla koştuğunu, ardından üç kasabın ineği bağırarak kovaladığını gördüm. O zaman tüm bunların tesadüf olmadığını, Tanrı'nın da benim gibi canının sıkıldığını, sonsuzluktaki sandalyesine oturup benimle oyun oynadığını anladım. Peki dedim Tanrım, madem oyun istiyorsun öyle olsun. Büyük bir bulutu, üç başlı, ağızlarından alev çıkartan devasa bir ejderhaya çevirdim. Hadi bakalım, şimdi ejderha geçsin de görelim dedim. Aradan birkaç dakika geçti, ejderha yoktu. Saatler geçti yine yoktu. Akşama kadar bir ejderha geçmesi için dükkânın önünde oturdum.Yine geçmedi. Akşam hava karardığında Tanrı'yla oynadığımız oyunu kazanmıştım. Gururla ayağa kalktım, gökyüzüne kibirli bir bakış fırlattım, bakkaldan bir şişe rakı alarak eve doğru yürümeye başladım. Eve geldiğimde Agnes mutfakta yemek hazırlıyordu. 'Hoş geldin hayatım' dedi. Hoş bulduk dedim. Salona geçtim. Elimdekileri masaya bıraktım.



George Braques

Tam, Agnes bugün Tanrı'yı nasıl yendim biliyor musun diyecektim ki olduğum yerde dondum kaldım. Ağızlarından alev saçan üç başlı ejderha, karşımda duruyordu. Agnes beni öyle görünce, "Beğendin mi hayatım vazoyu" dedi. "Eleana getirdi. Hanı kocası iş için Japonya'ya gitmişti..." Anlayacağın çocuk, Tanrı yine kazanmıştı.

ÖLÜMSÜZLÜK

"Bir insan ne kadar çok öykü anlatsa, o denli ölümsüzleşir."

(Big Fish / Tim Burton)

I + I = - I

Annem, kucagında küçük kardeşim bir yandan hüpürdeterek kahvesini içiyor, diğer yandan can kulağıyla alt komşumuz Sevim Teyze'yi dinliyordu. Sevim Teyze yine kocasının çok içtiğinden, görümcenin aldığı yazlıktan, Neriman için özel bir okul bulduklarından bahsediyordu. Gözlerim Neriman'ı aradı. Buldum. Çay bahçesinin ortasındaki ıhlamur ağacına lastik bağlamış, kız kardeşimle birlikte ip atlıyordu. Aralarında zamansal olarak on sene, fiziksel olarak yetmiş santim fark vardı. Fakat zekâları ve yüzlerindeki tebessüm eşitti. İkisi de o kadar mutluydu ki gökyüzü onları böyle gördükçe gazoz şişesi gibi aşağı yukarı çalkalanıyordu. Bulutlar yer küreyle elim sende oynuyor, güneş çingene çocuğu gibi sırtıyor, ıhlamur ağacı gıdıklanır gibi saçma sapan hareketler yapıyordu. Anlayacağınız hepimizin neşesi yerindeydi. Alçıdaki ayağımı bile umursamıyordum. Mutlulukla Fruko'nun dibinde kalan birkaç yüz baloncucu fondip yaptım. Baloncukları geri dünyaya bırakırken gözlerim ilerdeki masada oturan genç kızla, genç adama takıldı. Kız ağlıyordu. Adam şefkatli bir ifadeyle konuşuyordu. Kız burnunu siliyordu. Adam çayından bir yudum alıp, yumuşak bir bakışla konuşmaya devam ediyordu. Kız ıslanmış gözlerini başka yere çeviriyordu. Adam anlatıyordu. O zamanlar Proust'tan haberim yoktu. Yoksa iki insan ayrılırken, şefkatli konuşan tarafın artık âşık olmayan taraf olduğunu bilirdim. Genç adam garsonu çağırdı. Hesabı ödedi, arkasına bakmadan gitti. Kız güneşin altında unutulmuş bir gazete gibi öylece kaldı. Sarardı, buruştu, eğildi, büküldü. Yanına gidip teselli etmek istedim. Gidemedim. Yanlış anlaşılaktan değil, ciddiye alınmamaktan korktum. Neden sonra o da kalkıp gitti. Masada birisi boş, diğeri dolu iki çay bardağı, bir de ben kaldım. İşte bu yüzden, ne zaman hiç içilmemiş bir çay bardağı görsem, kalbimdeki baloncuklar sessizce patlamaya başlar.

AYRILIK

Ayrılık ne biliyor musun? Ne araya yolların girmesi, ne kapanan kapılar, ne yıldız kayması gecede, ne ceplerde tren tarifesini, ne de turna katarı gökte. İnsanın içini dökmekten vazgeçmesi ayrılık.

(Louis Aragon)

CAN BONOMO

* Selam Merhaba.

** Albüm kayıtları devam ediyor.

13-14-15-16 Ağustos'ta Kuşadası - Bodrum - Marmaris - Fethiye konserleri var sırasıyla şiir/akustik. www.canbonomo.com'a yazarım detaylarını. Gelin güleriz. Siz nasıl yaptınız ılık mı su?

*** Bono 2.03 (esk)

"Sevmek masumiyettir ve masumiyet hiç düşünmemeyi gerektirir."

*** Bİ' KİNİNİN
ÖLÜMÜ

(Ya da yazın yalnızlıklar neden meşrulaşır?)

Biz bu haylaz çocukların en ihtiyarları
Biliriz yalnız kalmakları
Birinin ellerini son kez tutmak gibi
Gidenin arkasından bakmak ya da
Bir şarkı daha çalar Haziran olur biliriz
Ve cebimizdeki çıkmakla da
Bir mektup yakarız annemize doğru
Bir mektup yakar
Bir mektup söyleriz
Biz bu sürünen sürünün en son sürümü
Yeri gelir şeytanı şeytanlarla
Tartanı kantarlarla döveriz
Babamız biraz varsa paramız hiç yoktur
Biz bu yokuşun en yokuşu
Beyoğlu'ndan bir trene bineriz
Beyoğlu mora çalar
Ve bir çiçeği koklarken ürkütürsek bir kuşu
Uykusunda konuşur yoksun rengi taraçalar
Bir yaprak daha düşer Temmuz olur biliriz
Bir güvercindir canımıza yeter
Sokakta oynayan o çocuk
esmerliğiyle başbaşa kalır
Anneler mutfaka girer
Ya o tabak biter
Ya o tabak biter
Öylesine bir iki ayrılık olur Ağustos'ta
Biz bu haylaz çocukların en ihtiyarları
Biliriz yalnız kalmakları
Gözünü evin herhangi yerinde açtığın anda
saydığın ayakkabı sayısı bölü iki,
Seviştiğin insan sayısı eksi bire tekabül ediyorsa
Bunun adı komünal yalnızlıktır.
Ve ayakkabılarını çıkarmadan sevişecek mertebede
bir yalnızca sırt çevirmek
İstatistikleri alt üst edecek olsa dahi
Yalnızlığa haksızlıktır

Biliriz

*** Muhabbetle...



iletişim

TEMMUZ 2014

Murat Belge bir kez daha başka kentlerde, başka denizlerde

Murat Belge, seyahatnamesinin 4. cildinde de okurunu doğayla, tarihle, kültürle, politikayla iç içe bir yolculuğa davet ediyor: Brezilya, Tanzanya, Sudan, tafsilatlı bir Fransa turu, elbette Paris, 5. cildin onur konuğu olacak İngiltere’de kısa ama “teşrifatlı” bir Londra seyahati, İtalya’da Siena, Roma ve Cenova’da konaklama, Ljubljana-Slovenya ve Polonya, kıyı kıyı Yunanistan, Selanik, Mezopotamya üzerinden düşülen dönüş yolunda Erbil...



Amerika Birleşik Devletleri, Orta Avrupa, Avusturya: Viyana, Macaristan: Budapeşte, Çekoslavya: Prag, İsveç: Stockholm, Finlandiya: Helsinki, İspanya, Ukrayna: Kiyev-Kırım, Romanya: Bükreş, Bulgaristan: Sofya, Mısır

Amerika Birleşik Devletleri, Güney Afrika Cumhuriyeti, Almanya, İspanya, Portekiz, İsveç, Belçika, Kore, Dubai



Hollanda, İtalya, Almanya: Nürnberg ve Essen, Danimarka, Avusturya: Graz, Eski Yugoslavya, Ukrayna, Boston ve New Orleans, Kanada, Lübnan, Suriye, Ürdün, Irak, Denizler

ÇILGIN ÇOCUK İSO

Bir diğer adım İsmail. Küçükken nefret ederdim bu isimden. Birincisi, çocukken benden büyük adamların mahallesinde bana "Piç İsmail" lakabını uygun görmesi. İkincisi, babamın sürekli olarak Grup Vitamin'den İsmail şarkısını bana söyleyip beni kızdırması. Üçüncüsü ise, çok modern bir isim olarak gelmezdi kulağıma. Büyüdükçe aslında ne kadar post-modern bir isim olduğunu idrak ettim. Bir gün kendime "İsmin modernini nasıl oluyor lan denyo?" sorusunu sorup cevapladıktan sonra, insanlara kendimi 'Batuhan İsmail' diye takdim ettim. İnsanlar isimlerinin anlamlarına uygun bir kader yaşarlar. Bunu sık sık gözlemlerim. Benden başka gözlemcilerin olduğunu ise acı bir şekilde tespit ettim.

25 Ekim Perşembe. 2012 yılı. Saat 19.44'te telefonuma öldüğümü tebliğ eden bir SMS geldi. Kurban bayramının ilk günüydü. Adım İsmail. Kurban ediliyordum saçlarını okşamayı dini ritüel saydığım bir kadın tarafından. Tuğba, ironiyi seven bir kadındı. Hiç gözümün yaşına bakmadı. Sesimin titremesine bakmadı. Arkasına da bakmadı. 30 yaşına merdiven dayayan bir adamın 3 yaşında çocuk gibi ağlamasına kör kesildi. Ben de hayattan kesildim. Süt gibi. Katılaştım.

O kadar katı ve çaresizdim ki. Ölüm tek çare olur diye düşündüm. Beni terk ettiği ilk gece, 2 şişe viski içip kafama bir el ateş ettim. Patlamadı. Göğsümde atom bombaları patladı ama ufak bir mermi patlamadı. Ertesi gün her şeyin başlangıç noktasına gittim. Galata Kulesi'ne. Orada son bulmalıydı hayat hikâyem. Orada başlamıştı. Kendimi 60 küsur metrelik kuleden aşağı bırakırsam göğsümdeki ateş söner diye düşündüm. Hesaplamadığım şey, bir gece önce cebimde 10 kuruş bile kalmayacak şekilde alkole batırmıştım kendimi. Giremedim kuleden içeri. Bir yandan da şaşkındım. "Nasıl oluyor bu?" diyordum kendi kendime. Görevliye bağırdım. Ağlayarak. "Aminaya koyim millet parasızlıktan ölür, ben param yok diye hayatta kaldım." Büyük ders oldu bana. İnsanın parası yoksa ölemezdi bile. Öğrenmiştim. Evimin yolunu tuttum. Odama kapanıp acı çekmek için. Bir yandan da hayatımı sonlandırmama yardım edecek daha ekonomik yollar araştırıyor, planlar yapıyordum. Evde sıcak su vardı. Küvet vardı. Jilet vardı. Psikiyatristin ev arkadaşına teslim ettiği ve onun da bana günde sadece bir tane verdiği ilacı vardı. Kutuyu evde bırakmıyordu. Doktor uyarmıştı çünkü hepsini içersem beni öldürecek ilacın kutusunu ortalık yerde bırakılmaması için ev arkadaşımı. Ben de basit bir plan yapmıştım. İlaçları içmiyorum, saklıyordum. Plana göre 5 adet ilaç biriktirecek, son ilacı aldığı sabah ev arkadaşım işe gitmek üzere evden çıktığında küveti sıcak suyla dolduracak, ilaçları içecek, lokal

anestezi spreyini sol koluma sıkacak ve ilaçlar etkisini göstermeye başladığında kolumdaki radial arteri kopartıp kendi kanım ve kusmuğum içinde istediğimi alacaktım. 5 tane ilacı içecektim çünkü bir tanesini içtiğimde geçici felç olmuş gibi hareket edemiyordum. Olası bir pişmanlık durumunda ayağa kalkıp birilerini aramamak için kendimi etkisiz hâle getirmem gerekiyordu.

İlaçları içmeyip saklarken boş durmadım tabii. Günde 3 adet aspirin içiyordum. Kanım sulanırsa daha iyi olurdu. Garantiye alıyordum her şeyi. Bir yandan da kolumdaki tereddüt çizgilerim artıyordu her geçen gün. Kısa kollu giymemeye başlayacak kadar çok tereddüt çizgim olmuştu.

Büyük gün gelip çattı. Akşam saat 18:47 civarı. Odamda oturmuş geride bırakacağım 38 sayfalık intihar mektubumu inceleyip ağlıyordum. Bir daha göremeyeceğim insanları düşünüp ağlıyordum. Saatler kalmıştı ölmeme. Sabah 7 gibi ölü bir adam olacaktım. Telefonum çaldı. Ablamı arayan. Ağlıyordum açtığımda. Konuşamayacak kadar çok ağlıyordum. "Utku öldü" diyebildi sadece. Sonrası kesik kesik hayal. Kendimi kaldırımlarda yerlere attığımı hatırlıyorum. Boğazımdan kan gelecek kadar çok "Utku ölmedi lan orospu çocukları" diye bağırıp onu tabuttan çıkartmaya çalıştığımı...

Utku benim kuzenim. 28 yaşındaydı 2012 yılında. Hâlâ 28 yaşında çünkü o gün astımdan dolayı öldü. Hayatımda akrabam hissettiğim bir avuç insandan biriydi. Çanakkale'de yaşıyordu. Nişanlanmak için gelmişti İstanbul'a. Ama sevgilisine son dakika golü atıp ölümle evlenmişti. Çok ağladım. Günlerce. Çünkü ilk sigaramı Utku'yla içmiştim. İlk kavgamı yaptığımda Utku arkamdaydı. İlk kez karakola düştüğümde yine o vardı. Birçok illegal işi deneyimlerken o vardı yanımda. Büyüdüğüm varoшта Utku'nun yeğenyidim. Kimse bir şey diyemezdi bana.

Cenaze esnasında annemi izledim. Ablamı. Annem ağlıyordu mesela. Utku'nun kefenlenmiş bedeni başında. Görünen tek yeri olan yüzünü okşuyordu. "Utku" diyordu, "seni böyle mi görecektik oğlum?" Kahroluyordu annem. Sonra düşündüm. Beni sevmediğini düşündüğüm bu kadın, orada ben yatsaydım ne hâle gelirdi kim bilir? Hayatım boyunca her şeyim olan ablam ne hâle gelirdi... O an bütün intihar fikirlerimi attım beynimden. Hatta hayatta olduğum için iyi bile hissettim kendimi. Anneme sarıldım.

7 gün ailemin evinde kaldım. Kendi evime döndüğümde, bu ölümün belki de ilahi bir uyarı olduğunu düşündüm ve kendimi suçladım. Utku'yu benim hayatta kalmam için almış olabildi ölümler. Bunu düşündükçe kötü hissettim kendimi. İlk zamanlar onu ben öldürmüş gibi hissettim. Kimseye de diyemedim.

Aradan 2 yıl geçti. Kader işte. Askerlik yapmak için başvuruda bulundum. Çanakkale çıktı. 8 haftalık eğitimden sonra geçen Şubat ayında yemin töreni için ailem yanıma geldi. Halamlarda kaldık. Bahçedeki nar ağacı dikkatimi çekti. Şubat ayında, üzerinde bir tane nar olan bir ağaç. Üstelik nar kurumustu. Onu incelediğimi gören eniştem anlattı. İstanbul'a gelmeden önce Utku o narı gösterip "Bu nar benim. Gelince ben kopartıcam. Kimse almasın" demiş. Kimse de almamış. Utku dahil. 2 yıldır Utku'nun dalından onu kopartmasını bekliyor...

Utku'nun ölümünün ikinci yıl dönümünde Çorlu'ya gittim. Tuğba'nın yanına. Kendimi kanatmak için. O ara dönemde kendini toparlamış, yeni hayaller sahibi olmuş bir adamdım. Konuştuk epeyce. İş eski defterlerin açılmasına gelmişti ki susturdu beni Tuğba. "Saplanıp kalma" dedi, "Bak hayat her şeye rağmen devam ediyor" dedi. Daha bir sürü şey söyledi.

"Evet" dedim ben de. "Hayat her şeye rağmen devam etti senden sonra da elbette ama ben o günden sonra devam etmedim."

Bölüm Sonu Cevapları: Çandan Eratın - Yalan



Boğuntu hissi veriyordu kadınlar,

Ha dere kenarında, ha modern bir makinenin başında

Kendilerini aynada uzun uzadıya izlemeleri,

koltuk altı spreyleri

Apış arası günleri, "ben böyleyim"leri, analıkları

Taçsız anaçlıkları...

Kalçalarındaki salınımları, dudak boyaları,

bir sathın yamacına dizilmeleri

"Sen seçmedin, ben istedim"leri

Her an gidecekmişçesine kanat çırpışları

-sen gidiyor sanırsın, meğer onlar acıdan çırpınır, aymazsın-

Artık ne gelmişse aklımıza

İşte kafamız hatırımdan güzel

Havaya yumruk sallamalar pervasız bir neşeden.

Masaya dolmuşmuş ama

Geceden midir nedir, sandalyelerimiz havada

Ayaklarımız yok ya

Sen de ki: "yerden kesilmişler",

öyleydi o muhabbetli sofrası

Sonra gittiler; baldırlarını, leğen kemiklerini

çantalarına doldura doldura

Ne çantaymış arkadaş

"Gık" demedi kadına!

Kahkahalarını da sokuşturmuşlar bahşiş ayağına

Yok oluverdi, zannımda boğuntu olan analı-kızlı masa

Çöp gibi kalınca havada

Babam geldi aklıma:

Ha kuş ol ha insan,

tek gerçeği var bu dünyanın inan

Önce göz göze, sonra el ele, sonra göt göte

Şimdi git öte

KUTLAMA

Yayınevinin dar kapısından kaldırıma çıkar çıkmaz dışarıdaki bütün havayı içime çektim. Yüzüme salak bir gülümseme yerleşmişti. Kuş gibi hafiflemiştim. İki yıldır kesintisiz uğraştığım iki ciltlik çevirimi zamanında teslim etmiş olmanın hafifliği... Zamanında teslim ettiğim dosya, zamanın göreceliği ve genel görecelik kuramı üzerine bilimsel bir çalışmaydı. Birçok üniversite daha şimdiden sipariş listesinde yerini almıştı. Bu birçok yeni baskı demektir. Birçok telif ödemesi... Birçok kira borcu... Yurtdışı anlaşmaları bile gündemdeydi. Tüm bunlar güzel gelişmelerdi ama en güzeli çevirinin bitmiş olmasıydı. Uzunca bir süre, son iki yıldır neredeyse bütünleştiğim o çalışma masasına ilismeyecektim. Onun yerine kanepede boş boş oturacaktım. Yataktaki uzun uzun yatacaktım. Dışarıda aylak aylak gezinecektim. Kendime verdiğim sözü tutmuştum. İçimde tarifi güç bir mutluluk vardı. Utanmasam reklamlardaki gençler gibi sokak ortasında dans edecektim. Hızlı hızlı yürümeye devam ettim.

Devasa yabancı sözlüklerle, soğuk kapaklı teknik terimler sözlükleriyle, çirkin kapaklı yazım kılavuzlarıyla boğuşup durduğum güreş müsabakası sona ermişti. Hepsini sırayla sırt üstü devirmiştim. Cilt cilt yükselen dağın en tepesine çıkmış, kollarımı iki yana açarak coşkuyla haykırıyordum. Ve küçük bir kutlamayı hak etmiştim. Kendi kendime, kelimenin tam anlamıyla yapayalnız geçirdiğim uzun çalışma günlerinin ve gecelerinin sona erişini yine kendi kendime kutlamalıydim. Bu kutlamada başkasına yer yoktu. Kadehimi kendi kendime ve kendime kaldıracaktım. Hava çoktan kararmış, akşam yemeği saati çoktan gelmişti. Çok açtım. Öğlen yediğim yarım tabak tatsız tuzsuz makarnayla duruyordum. Sahildeki restoranlardan birine girdim. Cam kenarındaki masa boştu. Kendi kendime sarılasım geldi. Manzaranın kenarında yerimi aldım. Karşı kıyı titreşen ışıklar içindeydi. Tekneler, yatlar, gemiler, özellikle de vapurlar pırıl pırıl bir trafik oluşturarak manzaraya ağırbaşlı bir coşkuyla hizmet ediyordu. Öte yanda masama yanaşan garson çok yorgun ve az asık bir yüzle siparişimi almayı bekliyordu.

"Merhaba. Bir duble rakı rica edeceğim. Yanında da..."

"Rakı yok."

"Bira var mı?"

"Alkollü içki yok."

"Abi n'aptın ya, şu manzaraya bakıp Fanta mı içeceğiz çocuk gibi?"

"Fanta yok, Yedigün var."

"Fanta yoksa ben de yokum."

Kalktım. Kapiya yürürken göz ucuyla garsona baktım. Gerçekten Fanta yok diye kalktığımı sanmış gibiydi. Ömrü boyunca ironiyle, şakayla, mizahla, hicivle hiçbir işi olmamış olmanın kahredici huzuru vardı yüzünde. Çıkıp gittim.

Sahil şeridindeki restoranların hiçbirinde alkollü içki verilmiyordu. Bu genellemeyi dört ayrı restorana girip çıktıktan sonra mecburen yaptım. Açlık başıma vurmuştu. Sinirlerim tel tel ayrılmıştı. Kendi kendime yapacağım bir duble rakılık, bilemedin iki şişe biralık mütevazı kutlamayı bana çok görmüştü yaşadığım şehir. Yolumun üstündeki büfeden yarım ekmeğe döner aldım.

"Abi ayran?"

"Yok, sağ ol."

Hızlı hızlı yürüyerek yarım ekmeği hırsıyla kemirdim. Öfkemden sahil yolunun sonuna kadar yürüdüm. Sonra da eve dönmek üzere otobüse atladım.

Otobüsten inmiş, evime giden ara sokaklar arasında ilerliyordum. "Bari iki şişe birayla biraz kuruyemiş

alayım" diye düşündüm. Evde boğuşup durduğum çevirinin bitişini evde kutlamış olayım böylece. Hatta belki çalışma masasında. Bu kararla yeniden hafifledim. Her seferinde yolumu uzatmama ve aradıklarımın çoğunu bulamamama rağmen, büyük marketlerin gazabından korumak için inatla alışverişe devam ettiğim tekelle bakkal arası küçük dükkâna uğradım. Sesi anlamsızca açık olan televizyonda haberler vardı. Tavana asılı televizyonun hemen altındaki kasanın yanında duran adam dalgın dalgın karşıdaki cips paketlerine bakıyordu.

"Merhaba, iyi akşamlar."

"İyi akşamlar abisi."

"Bana iki bira bir de..."

"Yalnız, bira veremem."

Karşıdaki tıka basa bira dolu, ışıklı dolaba bakakaldım. Her katta ayrı bir markanın şişesi vardı. Hepsi buz gibiydi. Her biri dolabın etrafını dolanan ışıkla serin serin parlıyordu. Mal gibi dolaba baktığımı gören adam açıklama yapmak zorunda hissetti kendini.

"Saat onu geçti ya, o bakımdan."

"O kadar oldu mu ya?"

Saatime baktım, onu on iki geçiyordu.

"Ya, on sayılır daha. İki bira alayım ben yine."

"Kusura bakma abisi, kontrol oluyor bu ara, yoksa dükkân senin biliyorsun."

"İçki problemim yok. İçki bulabildiğim sürece."

Tom Waits

Amaçsızca tekrar saatime baktım. Zamanın göreceliği üzerine yazılmış iki ciltlik kitabı iki senede çevirişimi iki birayla kutlamak için on iki dakika geç kalmıştım. Ve zamanın göreceliğini yalayıp yutmuş olmama rağmen karşımda korkuluk gibi duran adamı ikna edecek tek bir cümle bulamadım. Söylene söylene kapının dışındaki karanlığa yöneldim.

"Bu ne saçma iş ya."

Adamın diklenen sesi beni ensemden yakaladı.

"Saçma falan değil, Avrupa'da da böyleymiş bu iş."

Sessizce baktık. Yüzündeki ifade "Merak etme, onlar da mutsuz be abi" diyordu. Bu mutsuz yüze baktım. Memleketteki kişi başına düşen alkol tüketiminin senede bir litreden biraz fazla olduğuna yani koskoca üç yüz altmış beş günde adam başına üç kutucuk bira düştüğüne, Avrupa dediği yerde bizim on yılda içtiğimizi on beş dakikada dipleyip caddedeki sabit bankları sökecek hale geldiklerine, kısaca aradaki farklara hiç girmedim. Adamı mutsuz Avrupa düşüyle, yasaklı bira dolabının parlak ışıklarıyla ve tavandan yarasa gibi sarkan televizyondaki düzmece haberlerin sunucusunun yalancılığına temize çekmek için başvurduğu robotsu tonlamalarıyla baş başa bırakarak çıkıp gittim.

Eve girince üzerimdekilere çıkarıp rengi atmış lacivert bir eşofman altıyla yakası kaymış beyaz bir tişört giydim. Salonun

ışıklarını açtım. Koyu renk ahşap çalışma masası, hapisten yeni çıkıp dışarıda ne yapacağını bilemeyen aşırı esmer bir adam gibi kaskatı duruyordu köşede. Üzeri bomboştı. Yayınevinin dar kapısından kaldırıma çıktığımdaki ferahlık doldu yine içime. Hemen sonra uçup gitti. Kendi kendime küçük bir kutlama yapmayı bile becerememişim çünkü. Bir an aklıma dolapta bira olma ihtimali geldi. Çok düşüktü ama vardı böyle bir ihtimal. Bir şişe bile olsa yeterdi. Kendi içimde tuhaf bir takıntıya dönen, kendi kendime yapacağım kutlamayı gerçekleştirmeden zıbanp yatmamış olurdum. Mutfağa gidip buzdolabını açtım. İçeceklerin durduğu bölümde sadece bir kutu Fanta vardı.



MAKSAT MUHABBET OLSUN



ANKARA OT TUNUS AÇILDI!

Tunus Caddesi
No: 52 Kavaklıdere
Çankaya ANKARA

PENALTI ANLARINDAKİ ÇARESİZLİĞİMİZ

"Kaleci ötekinin hangi köşeye atacağını düşünüyor" dedi Bloch. "Vuruşu yapana tanıyor, genelde hangi köşeyi seçtiğini bilir. Ama şu da mümkün: Penaltıyı atan, kalecinin bunu düşünceğini hesaba katar. O zaman kaleci de topun bugün tutup öbür köşeye geleceğini düşünür. Ama ya penaltıcı hala kalecinin ne düşündüğünü izliyorsa ve topu her zamanki köşeye atacak olursa? Bu hep böyle sürer gider."

Yukarıdaki satırlara denk geldiğim Peter Handke romanını okuyalı birkaç gün olmuştu ki 4 Temmuz 2014 akşamı, Brezilya - Kolombiya çeyrek finali için kara kutunun karşısına geçtim. Esas oğlan Brezilya, yarı finalde uğrayacağı tarihi hezimetten habersiz, maçı 2-0 yapıp rahatlamıştı. Ben ve benimle birlikte milyonlarca insan, maçın geri kalanını yarım göz izlemeye başlayıp "Brezilya - Almanya yarı finali acaba nasıl olur?" diye kahinliğe dalmışken hakem Carballo 79. dakikada penaltı noktasını gösterdi. "Hayat hakkında düşünmekten sadece futbol oynarken kurtulabiliyorum" diyen Camus'nün içinde, dünyadan kopmuş bir hâlde maçı seyredebilen ben, o penaltı anıyla, aniden uçmayı kanatlarından unutan bir kuş gibi yere çakıldım. Kamera, topun başına gelen Kolombiya'nın 23 yaşındaki dünya yıldızı Rodriguez'in suratına iyice yaklaşmıştı; 23'lük Rodriguez'in büyümüş gözleri ve açık kalmış ağzı, otopsi odasında bütün sırları ifşa edilen bir kadavra gibiydi sanki karşımda; psikoloji, beden duvarını aşip önümüze dökülmüştü. Küçük, masum penaltı noktasında duran topun boşluk köşelerine dalıp gitmişti gözleri; sırtında muhtemelen ülkesinin bütün insanlarını, ailesinin beklentilerini, takım arkadaşlarının çimleri ıslatan terini, kariyerini, ilk aşkını, son sevgilisini... Sırtında bitmek bilmeyecek bir umutlar ve korkular ordusunu taşıyordu Rodriguez o an. Genç adam gerçekten müşkül durumdaydı fakat topun başına geçme sorumluluğundan da kaçmamıştı. Ama bu da ona yeni bir yük kazandırıyor: işte; "sorumluluğu alacak kadar cesursun, peki atabilecek kadar iyi misin?" Rodriguez, bu soruya "evet" diyen özgüveni ve "hayır" diyen endişeleri arasında topa doğru koşmaya başladı.

Çaya batırılan madlenin kokusuyla bütün hatıraları birden patlayıp saçılan ve onlara gömülen Proust gibiydi halim; o yüz ifadesi ve bakış bana çok fazla şey hatırlatıyordu sanki. Sanki bir gün dolmuşta duyduğum bir kadın parfümünün beni heyecan dozu yüksek bir aşıyla sarıştı gibi. "Neden?" diyardım o arka koltukta teşle, "bu parfümün kokusu neden karnıma ağrılar sokuyor ki şimdi?" Zihnimizin ufak aşıp çatlaqlarından içeri sızıp ortaya çıkacağı anı bekleyen hain böcekler işte kimi zaman ayaklanırlar böyle; bedenini yitirmiş bir ruh gibi ortalıkta dolanıp çeker giderler. Tanımlamak için uzun geceler, kahveler, sigaralar ve belki yeni böcekler gerekir. Yeni bir böceğim vardı, adı 4temmuz2014dakika79. Rodriguez'in o son bakışları; çok ufagim, annem yine bir haftasonu akşamı beni

anneanneme bırakıp babamla birlikte kapıdan çıkıyor. İkisi de çalışmalı çünkü üstlerinde koca sorumluluklar ve bir de okula yeni başlamış çocuk var. Fakat çocuk anlamıyor bunu, umurumda bile değil. Anneme o gözlerle bakıyorum. Gözlerine değil, ağzına ya da adımlarına da değil. Gözlerim, annemin yüzündeki bir kara deliğe dalmış, ağzım yarım açık. Topun başındayım ve annem kalede. Topa koşup vuramıyorum. Hiçbir şey yapamıyorum. Kaleci annem, artık sıkılıp evin kapısını kapatıyor ve kocasıyla el ele kendi evlerine gidiyor. Üstüme ışıkları sönen koca stadyum... Başka bir gün; mahallenin ablalarından birine aşık olmuşum fakat dilim lâl. Ara ara bizimle oyun oynamayı kabul eden adı da kendi de Çiçek, bana aşk değil sevecenlikle bakıyor. İnciniyorum bundan; gözlerim yine bir kara deliğe düşmüş, beni evine atarı oynamaya çağıran arkadaşına bakmadan "tamam gidelim" deyip topun başından ayrılıyorum. Topun adı "Çiçek abla ben sana aşığım" fakat ben o topu söyleyemiyordum. Topa dokunamıyorum. Penaltı noktası küçük adımlarım için çok uzakta. Mesele adım uzunluğu mu? Değil

galiba; lisedeyim, ilk sevgilimi terketmeye girişmişim ve yağın yağmurdan ve biraz da onun yağmurdan çabuk gözyaşlarından korunmak için bir dut ağacının altına girmişiz. O bana olan sevgisini anlatıyor, çektiği acıyı kaldırma kan gibi bulaşmış dut eziklerine benzetiyordum. Ben de ona sevgimi anlatıyorum; fakat benim sevgim daha çok o yere dökülen dutları ezip geçen dikkatsiz ayaklar gibi. Ayrılıyoruz. İlk kez penaltı noktasına doğru koşmayı

denemişim fakat tecrübesizlik bu ya, kayıp düşünüyordum topu doğru adrese yollamak isterken. Ben, toptan daha çabuk auta çıkmışım. Bunu sonra anlıyorum. Hepimizin hep yaptığı gibi; sonra.

Sırf kendimde görmedim o bakışları; semtimizin 11 yaşındaki ayakkabı boyacısı, oyuncak ve su satıcısı güzel Ali, geçenlerde de kitap tezgâhı açmış altgeçitte. Kötü, değeri olmayan kitaplar bulmuş satmaya çalışıyor. Ona birkaç gün önce söz vermişim. "Ali, sana 9-10 tane kitap vereceğim, ucuza satma ama he!" Ali o birkaç günü, benden çok daha zor geçiriyor çünkü merak ediyor kitapları. Sonra karşılaşıyoruz, çekinerek, her zamanki yumuşak ve mahcup sesiyle soruyor; "abi kitapları unuttun di mi?" Ali'nin gözleri de bir kara delikte. "Unutmadım Ali, gel benimle." Gözleri kara deliklerde bırakmayı sevmiyordum. Ama bazen kalıyoruz hepimiz aynı anda aynı Rodriguez bakışlarıyla; Erdal Eren'in son fotoğrafındaki gözlerde, girdiğim sahaf dükkânındaki adamın haberleri izlerken kederlendiği şerefsizler ordusu karşısında, katil ve hırsızların altında, hayatın bir sigara yanığıyla açılmış delikleri arasında.

Rodriguez korkular içinde penaltı noktasına doğru koşup topla kaleciyi uzak taraflara yolladı. Fakat Kolombiya maçı kaybetti. Onları eleyen Brezilya ise yarı finalde Almanya'dan 7 gol yedi. Sanırım bir penaltı, sadece bir penaltı. Ve sandığım kadar da önemli değil...

OtLaRkEn®

- **Fiskobirlik'in yerli malı haftasında dağıttığı fındık fıstığı yemeyip, babam biranın yanına çerez yapsın diye eve götüren vefalı bir çocuktum ben hacı!**
- **Neye vinyet neye kısmet, artık neşemize göre bi görsel koyucaz senin yazıya!**
- **Bir sayı da hanımlı beyli konuşalım, biraz kibarlık öğrenin oolum!**
- **Kısmetini bulunca hiç acımayacaksın, ver edeceksin lahmacunu dürümü mideye, yoksa aç kalırsın hafız!**
- **İlk "Ece Temelkuran çarpsın ki" esprisi hanginizden gelecek diye çok merak ediyorum canlar!**
- **Topuz yaptırıp gelmişsin, dergi sonrası düğüne mi gidecen balım!**
- **Çük kadar kulaklıkları sokuyosunuz kulağınıza, anlaşılmıyo da, cıpıss cıpıss müzik dinliyomuşsunuz, başcavuşun eşşegine konuşuyoruz burda!**
- **Çok güzel fotoşopum var, aynısından evde kendim de kullanıyorum, yapayım mı ablama ortaya karışık dekupe!**
- **İkinci bir umreye kadar hacla ilgili espri yapmayı yasaklıyorum, mübarek ramazanda kalbinizi kırdırtmayın!**
- **Yaşın geldi aslında, fitbolcu hesabı, şahane paralar verseler, gider Azerbaycan'da bi dergi çıkarır mısın entelbaro!**
- **Kötü edebiyat yoktur, az votka vardır!**
- **Bir dombili olarak bunu yer şunu söylerim, kahvaltıda kısarak rejim olmaz!**
- **Sazlıklardan havalan bir ne gibiydi lan sesin, şarkıya giricem bi türlü giremiyorum bi el atın oolum!**
- **Peçete yerine yemek masasına tuvalet kağıdı getirmeyin hacılar, hiç estetik değil!**
- **Uçaklardan sen anlarsın konuş onlarla, ben iki saattir jet sesi yapmaya çalışıyorum bi türlü beceremedim!**
- **Seçici olmayın, ayran mı kola mı söyleyin işte!**
- **Ulan burayı okuyan da komple obeziz sanıcak, oysa sıfır beden seksi vicutlu insanlar hepimiz di mi bebişim!**
- **Bu teknoloji dedikleri de en çok siz grafikerlerin işine yarıyo ha, varsa yoksa piksel, tiff, jpeg!**
- **Adana dürüm şalgam siparişi vere vere şiven değişti, farkında mısın cano!**
- **Naaptın lan, o kadar yurt dışına tatile gittin geldin, alabildin mi Batı'nın iyi yanlarını!**
- **Ben seyv etmesem sen seyv etmesen nasıl kaydeder sayfalar bilgisayara!**
- **Ohh bi dergi daha bitti, hadi bayramda memlekete gidelim de el öpelim, anneyi babayı eşi dostu akrabayı unutmayın lan!**

AGÜSTOS 2014 Sayı: 18 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yayın Süreli Yayın - Yayıncı: MEDÜ YAYINCILIK TİC. LTD. ŞTİ.
İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Enes Hızal
editor@otdergi.com - bilgi@otdergi.com - reklam@otdergi.com
www.otdergi.com

Adres: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-B Beyoğlu İSTANBUL
Tel: (0212) 232 33 09

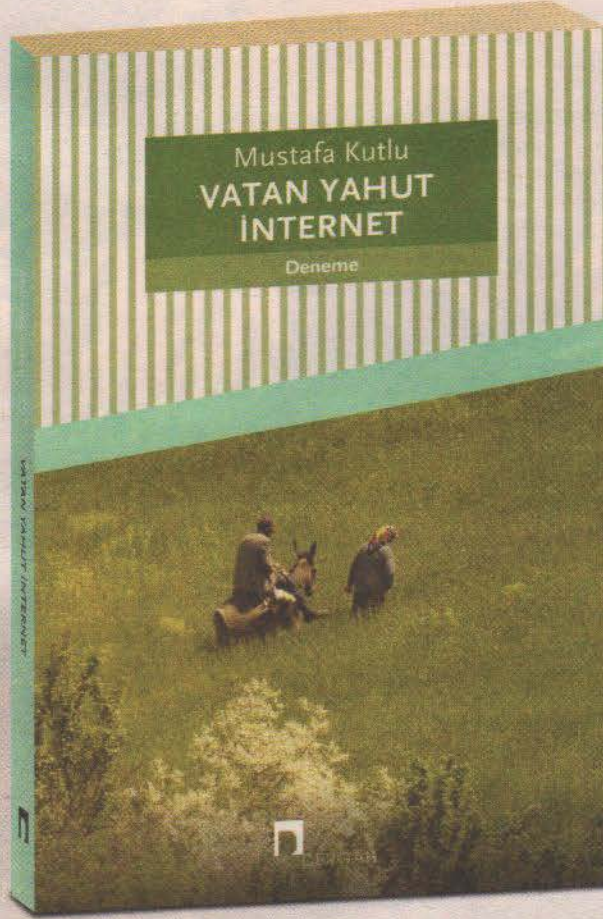
Baskı: Uygun Basım, Merkez Mah. Cınar Cad. Kavak Sok. No:34
Yenibosna-Bahçelievler İSTANBUL Tel: (0212) 451 60 90

Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22 - ISSN: 1308-450X

Abonelik: www.unitasdagitim.com

OT'ta yayımlanan tüm yazı, çizim, espri ve karakterlerin yayın hakkını saklıdır. Yayıncı, yazar ve çiziren yazık izni alınmaksızın hiçbir yazık, basık ve görsel yaygın ortamında ve sanal ortamında kullanılamaz.

Mustafa Kutlu'nun Son Kitabı Vatan Yahut İnternet



Deneme, Küçük Boy, 264 sayfa

“İnsanoğlu toprağı terk ederek etrafını aletlerle çevirip bir ‘sanal dünya’ kurdu.

Burada sıkılıp duruyor. İki serap görüyor: hız ve haz.

Bunlar nefsin oyunlarıdır. Ele geçtiklerinde yok olurlar. Sıkıntı devam eder.

*İnsanlar kendilerini elli bin çeşit ürün bulunduran AVM'lere teslim etmeseler,
tüketim kültürünün kelepçelerinden kurtulabilseler, çiçekleri ve böcekleri yeniden görebilseler;
bir keçi yavrusunun bakışlarını, süt kokusunu, böğürtlen reçelini hiçbir şeye değiştirmeyecekler ama
sarhoşluktan ayılamıyorlar.”*

Klodfarer Cad. 3/20 Sultanahmet

T: (212) 518 95 79 (2 hat)

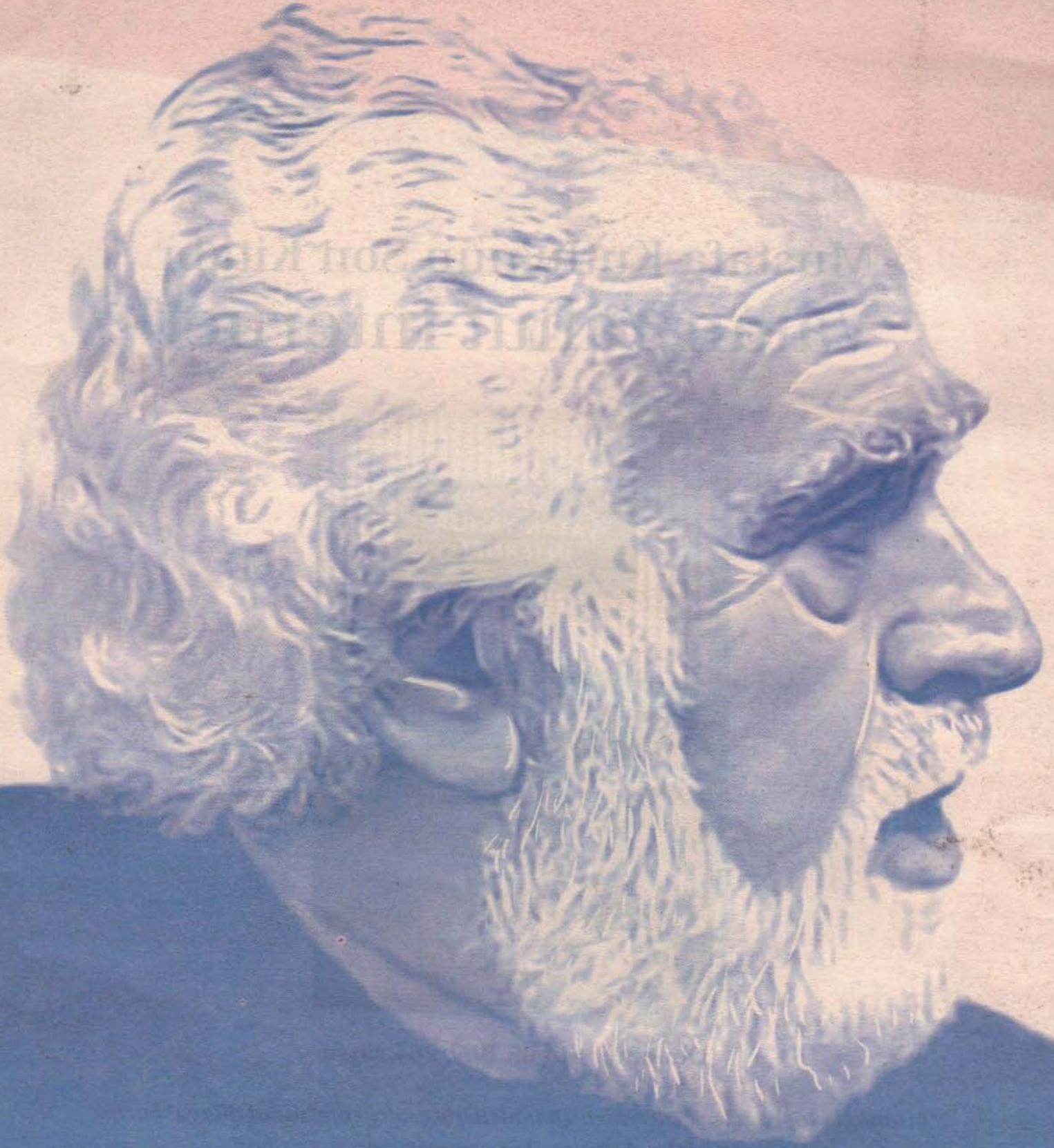
www.dergahyayinlari.com

[/dergahyay](https://www.facebook.com/dergahyayinlari)

[/dergahyay](https://www.facebook.com/dergahyay)



DERGÂH



“Tüketim kültürünün küreselleşmesi zihinsel anlamda, kalbi anlamda, ruhi anlamda tükenişimize sebep oldu. İnsanlar tüketim tapınakları peşindeler. İhtiyaçlarımızı reklamlar belirliyor. Bugün cemaat liderleri bile pazarlanıyor.

Biz araftayız. Bizim için bir gelecek yok.

Düşünme ve üretme yeteneğine sahip olmayan insan için, her şeye boyun eğmekten başka bir yol yoktur. Dünyevi, maddi korkuların baskısı altında yaşamak, yaşamak değildir. Her türlü korkuyu aştığımızda ancak özgür olabiliriz.

”